Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Bjerre, Jens.
Titel | Title:	Den der elsker meget - : Fortælling.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Nationale Forfatteres Forlag, 1910
Fysiske størrelse | Physical extent:	196 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Jens Bjerre.

Den der elsker meget-.

1910.

57, -93.

Det Kgl. Bibliotek
130025488556

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

JENS BJERRE:

DEN DER ELSKER MEGET–

Kgl. Bibl. 1910

KØBENHAVN
NATIONALE FORFATTERES FORLAG
1910

DEN DER ELSKER MEGET —

JENS BJERRE:

DEN DER ELSKER MEGET–

FORTÆLLING

KØBENHAVN
NATIONALE FORFATTERES FORLAG
1910

I. ET FRIERI.

LONE gik med opkiltrede Skørter bag Harven. De to Islændere halede af Sted med udspilede Næsebor og en udpræget Arbejdsiver. Harvens Tænder rodede op i den løse Sandjord, skubbede sig frem, veg imellem til Side for en Sten, der ikke vilde flytte sig.

Krager og Raager fløj rundt om hende, gjorde sig tilgode ved det dækkede Bord — men i Stedet for at takke, skældte de ud, fordi der var for lidt, saa lidet, at de maatte slaas derom — som om det ikke var deres største Fornøjelse.

Lone sagtnede sine Skridt, Islænderne gik i Staa. De kendte deres Herskerinde.

Hun stod ogsaa stille, saa sig tilbage, faldt i Tanker. Hun var blevet slem „til at lægge Haanden paa Ploven", til at vende sig mod det, der var forbi. Det var en Vane, hun havde faaet siden den Nat, de kom kørende med Henrik.

— Et hvinende Skrig, saa blev hun rolig, Mændene fortalte.

De havde faaet en Sø paa anden Revle, Baaden var løbet fuld af Vand og sunket inde paa første Revle. To Mand havde reddet sig paa Aarerne, men de tre bukkede under. Der var Liv i Henrik, da han kom ind. De havde rullet og tumlet med ham, men forgæves.

Aa, de første Dage! hun kunde slet ikke faa i sit Hoved, at han virkelig var død. Hun kunde staa stille og lytte efter hans Skridt, tog sig imellem i at staa og spejde ud over Marken, se efter, om han ikke snart kom hjem.

Hun vendte sig, gav et Ryk i Tømmerne.

„Saa!"

Det kom lidt haardt, som en Bebrejdelse til hende selv, fordi hun havde spildt Tiden, og der skulde arbejdes, arbejdes for Simon. Han havde overtaget Stedet, sad haardt i det. Der var Gæld i Forvejen, og han havde maattet udbetale 2000 Kr. til hver af sine tre Søstre, der alle var gifte. Og hun skulde ogsaa have Aftægt, dersom hun forlangte det. — Aa nej, det blev der nok ikke noget af. Han var jo Hjertebarnet. Det var bedre, hun hjalp ham, saa godt hun kunde.

Og saa stak hendes lønligste Haab Næsen frem og sagde: „Her er jeg!" Det var Mikkel Lynges Katrine. Hun var eneste Barn af Moderens første Ægteskab og havde otte Tusinde i Arv efter sin Far. Det var lige nok til at dække

Gælden. Saa kunde Simon sidde gældfrit og havde ikke behov at gaa paa Fiskeri. Lone havde et meget daarligt Øje til Vesterhavet, særlig siden det tog Henrik. Hun var ængstelig, hver Gang Sønnen laa derude. Han gik ud med Liv og Lyst, men naar det ikke var nødvendigt, blev han nok hjemme. De kunde passe det hele selv ved Hjælp af en Hyrdedreng.

Hun fortsatte sine Fantasier, og Harven skred frem, ensformigt som selve den korte Oktoberdag.

Der kom en ung Pige skraas over Marken, ned mod Fiskerlejet.

Var det ikke? — Jo, det var Hansine fra Fattighuset. Hvad vilde hun denne Vej efter? — Det plejede hun ikke.

Hansine var Lones onde Aand. Hun var Egnens smukkeste Pige, fordrejede Hovedet paa alle Ungersvende. Der blev fortalt, at Simon havde et godt Øje til hende. Det var umuligt! Alligevel nærede Lone en Antydning af Frygt.

Hende, Fattighuspigen! — Tyve-Hans blev hun endnu kaldt af sine Misundere. — Nej, hendes Dreng var da klogere end at tage en derfra — og saa med det Rygte og den Fortid. Faderen stjal, havde været i Tugthuset, turede omkring fra Sted til Sted, helt ned i det sønderjyske, drak og tumlede, slog Følge med Zigøjnere og andet Kram. Til sidst, for nogle Aar siden,

blev han helt borte, var maaske død af Drik, sad maaske i Fængsel nede i det tyske. — Og Hansine selv, havde hun ikke ogsaa stjaalet engang og faaet Navnet Tyve-Hans? — Jo Tak! Æblet falder ikke langt fra Stammen. — Og saa rendte hun her og smidskede for de unge Karle, ret en letsindig Kvind!

Hun tænkte sig hende gaa som Kone derhjemme, og hun knyttede Hænderne.

Nej, det skulde ikke ske, saa længe hun var oven Mulde.

— — — —

Hansine gik med lette Skridt ned mod Lejet.

Hun kom ud paa Bakken, der brat sænker sig mod Havet, men adskilles fra dette ved en Bræmme af Klitbakker. Her traf hun Peter Nørvang, der sad med Hænderne i Bukselommerne. De to yderste Knapper af Slaget var gaaet deres Vej, saa Snippen faldt udover og fremviste et trekantet Stykke For ved hver Lomme. Han var ikke nybarberet, den ene Kind var lidt hoven, og et Par Smaafloder banede sig Vej fra Mundvigerne ned mellem Skægstubbene.

Hun vendte sig mod ham.

„Er der kommet nogen ind?“

„Nej, Du behøver ikke at have saa travlt.“

„Er der ingen ude?“

Hun saa ud over Havet, som laa der for

hendes Fødder, laa der i sin evige Uro med sin hoppende, gyngende Flade, graablaa som en Blanding af det kolde Staal og de fremfarende Uvejrsskyer. Ensformigheden var mod Land afbrudt af nogle mørke Streger, der paa Revlerne blev til hvide Skumstriber. Heroppefra saa de smaa og uskyldige ud.

„Jo, Simon Kræns, de tager jo ud, hvordan Vejret er. — Det gaar ogsaa galt med dem engang."

Det kom, som var det hans uafviselige Mening.

Hun saa paa ham, han saa noget lad ud. Hun kunde ikke lade være at drille ham.

„Nej, det er nok Jer, der er bange."

Han vendte sig lidt foragteligt fra hende.

„Du skulde saamæn ikke spille vigtig. Du har da aldrig selv vist Dit Mod, men I Kvindfolk kan sagtens gaa herinde paa Land og blære Jer. Du kan vente, til Du bliver gift, saa bliver Du maaske bange nok, naar han er ude, og det kniber."

„Jeg bliver aldrig gift. — Der er ingen, der vil have mig."

„Du siger maaske sandere, end Du ved."

Hun tav lidt, saa ud over Havet.

„Kan vi ikke se dem?"

„Jo, de kommer ind nu, vi kan se dem over Thomas Lunds Bakke."

Han pegte ud over Havet, og hun opdagede en mørk Prik langt borte.

„Du skulde se at gøre Dig gode Venner med Per Toftes Hans. — Der er Knapper paa Kistebunden.“

„Jeg har Knapper nok til den Smule Tøj, jeg har. — Jeg er ked af, at Du er gift — ellers havde Du nok taget mig, ikke?“

Hun hoppede i smaa Hop ned ad den 150 Fod høje Skrænt. Der var noget spænstigt, noget yndefuldt over hver af hendes Bevægelser.

Hun tænkte paa Simon.

Han havde i længere Tid været Genstand for hendes Ungpigedrømme. Han var ikke som de andre, maaske lidt tung, lidt undseelig, men ved Siden af — — — ja, det kunde Hansine ikke engang klare for sig selv.

Jo, der var hans Øjne — der var noget af Havet i dem, noget af det dybe, det uudgrundelige, men dog saa forjætningsfulde.

Det var dem, Hansine gik og saa for sig, da hun fulgte Stien over Klitrækken, ned til Fiskerlejets Baade.

Derfor faldt hun ogsaa, saa lang hun var, da hendes ene Fod tog fat i et Stykke Staaltraad.

En af Fiskerne, som kom imod hende, smilte lidt lunt og sagde: „Du gaar nok i Giftemaalstanker, Hansine.“

Hun havde ikke set ham, rejste sig op, lidt rød i Hovedet, men havde dog Aandsnærværelse

nok til at svare: „Faldt Du tit, da Du gik i de Tanker?“

„Det kan jeg ikke huske, det er saa længe siden.“

„Kommer de snart ind?“

„Det tager vel en halv Times Tid endnu.“

Hun fortsatte. Da hun kom ned paa Forstranden, saa hun, at Brændingen var meget sværere, end det saa ud til, da hun var oppe paa Skrænten. De kom saa regelmæssige, disse lange, tunge Vandbjerge, kom saa lumsk glidende, blev højere, skarpere, og væltede sig skummende og fraadende forover, for sydende at fortsætte, indtil de igen voksede til det sidste Angreb og brølende kastede sig fremover i Havstokken, skød som en vældig bred Tunge op paa Forstranden. Men d e r var ingen Fjende, og skamfulde listede de sig igen ned i Havets Skød.

Det storslaaede i Bølgernes Leg tog hendes Sind, og hun blev ængstelig for dem derude, for ham med de dybe Øjne.

Hun gik et Stykke langs Stranden, glemte sin Frygt og begyndte at drømme — en Drøm om Kærlighed og Lykke.

— — — —

De laa uden for Revlerne. Simon sad ved Roret. De ventede paa Slette. Flere store Dønninger passerede, og de roede til, mens Dønnin-

gerne rygende og skummende brødes inden for dem.

De kom et godt Stykke ind. En Sø kammede sig op, naaede dem, løftede Baaden, men gled fra dem og brød, saa de ikke kunde ses fra Land. Den næste, endnu skarpere, indhentede dem, løftede Agterstævnen. Baaden tog Fart, Søen brød, og i en Hvirvel af Skum og sydende Vand kom Baaden jagende mod Land, satte i Forstranden, saa Smaasten røg om den, og lagde sig indover. Den var halvfuld af Fisk.

De fire Mand sprang af og nikkede til Hansine, der var deres Rengøringskone. Den ældste, Kræn Kluk, som han kaldtes, sagde i Forbigaaende til hende: „Ja, vi har da noget til Dig at bestille, ja saasandelig har vi saa.“ Og saa spyttede han ud mod Havet, som vilde han sige til det: „Ja, vi kan da tumle Dig!“

Redskaberne blev baaret op paa Forstranden, Simon tog en Kurv og fyldte den med Kuller, som han anbragte et Sted, hvor Strandbredden bestod af smaa, rene Rullestene — og saa begyndte Hansine paa sit Arbejde. Hun sprættede Fisken op og tog Indvoldene ud.

Peter Nørvang kom ned til dem.

„Skal jeg hjælpe Jer Baaden op?“

„Ja Tak.“

De rettede den an.

„Havde I ikke Tid i Dag?“ spurgte Kræn Kluk, henvendt til Peter.

„Jo, vi havde saamæn Tid nok, men vi syntes, der var for meget Hav.“*)

„Den Smule — og den er jo saa renlivet. — I kunde da ikke ligge og komme galt af Sted i det Vejr.“

Kræn Kluk var Pebersvend og henimod de fyrre. Han havde været omsværmet af Pigerne, mente han da selv, men han havde altid været uheldig og bejlet til de forkerte. Det havde været en Slags Legen Blindebuk. Hun var der, det var han sikker paa, men han kunde ikke hitte hende, den Rette, der tog det alvorligt og i Løn sukkede efter ham. Nu havde han opgivet Jagten.

Peter Nørvang sigtede hertil, da han sagde: „Jeg har ogsaa Kone og Børn at forsørge, saa jeg maa være mere forsigtig.“

Kræn Kluk mærkede godt Hensigten, men han parerede.

„Jeg synes, Du har saa meget mere Grund til at fortjene noget.“

Saa slæbte man Baaden op. I lange Tag gik det: aa-hiv, aa-høj.

Simon kom slæbende med en Tønde, fyldte den omtrent med rensede Fisk, hentede nogle

---

*) Hav = Brænding.

Spande Vand og hældte paa. Han holdt sig gerne i Nærheden af Hansine og underholdt hende med alle Symptomer paa en forelsket Ungersvend. Hans Fæller havde længe set det, drillet ham lidt i Førstningen, men nu hørte det med til det daglige Brød.

Han stak et Ben med sin lange Søstøvle paa ned i Tønden, rørte rundt, stampede og æltede, hældte det hele af paa et rent Sted, og saa begyndte Pakningen.

Vandet steg lidt, Havet skyllede højere op, Hansine maatte flytte sig. Suget trak Indvolde af de slagtede Fisk ud i Brændingen, hvor det flød rundt omkring. Der var dækket Bord til Maagerne, og disse benyttede sig deraf. De kredsede i Hundredvis over Brændingen, sejlede oppe i Luften, udsaa sig et Stykke og faldt ned over det. Deres Skrig fyldte Luften, dæmpet af Brændingens Brusen og Sugets Duren. Simons tre Fæller gjorde Grejerne i Stand, mens han lænede sig til Tønden og slugte Hansine med Øjnene.

Hvor hun kunde bruge Fingrene: et Snit, et Tag, og saa var den færdig. Der blev ikke saa meget som en Smule af Endetarmen hængende ved Fisken. Hun var den dygtigste til det, han nogen Sinde havde set. Han kunde ikke blive træt af at se paa de Fingre. — De kunde vist ogsaa kærtegne! Han følte Lyst til at gribe fat om dem, snavsede som de var.

Hun skottede op til ham.

Han var en stolt Karl at se til: bredskuldret, kraftig og harmonisk bygget. Der var noget fast og tæt over Skikkelsen — og saa hans faste, skarpe, lidt haarde Øjne, naar han knugede Rorpinden mellem sine kraftige Fingre, mens Baaden som en Pil kom ind over Revlerne — og det sejrssikre, triumferende Blik fra før, da han i Havstokken lagde Roret ned for at lægge Baaden i Stranden med Bagbordsside indover.

Hun havde set lidt dybt i de Øjne, elskede dem med deres skiftende Stemninger — dog ikke saa meget, naar det tomme, lidt kolde, sløve kom frem. — Da forstod hun dem ikke.

„Har Du ikke andet at bestille end staa og glo paa mig?"

„Nej, ikke lige i Øjeblikket. — — Er Du ked af det?"

„Ja, Du ser saa vigtig ud. — Du maa hellere tage Dig noget andet for."

„Ja, det er kedeligt, at jeg ikke kan føje Dig. Jeg maa jo se efter, om Du gør det ordentligt."

De andre var færdige. Kræn Kluk kom ned til Simon og sagde med et forstaaende Blik: „Bliver Du og hjælper Svend Kasserne paa?"

„Det skal jeg nok, gaa I bare."

Hun var omtrent færdig, og han fyldte Tønden sidste Gang. Ingen af dem sagde noget. Der

var kommet en vis Stemning over dem, siden de blev ene, noget forventningsfuldt. Simon var klar over, at det skulde være i Aften. Han var ikke rigtig paa det rene med, hvorledes han skulde klare den, men det gik vel. Det skulde ikke være lige straks, saa han var lidt kry endnu. Han opfandt mange Fremgangsmaader, saa han havde nok at vælge imellem.

Hansine følte, det vilde komme. Hun havde Svaret paa rede Haand, men hun var alligevel saa urolig, febrilsk. Om hun tog fejl, om det slet ikke var hans Mening! — De kunde ogsaa blive forstyrret. Hun skottede op til ham. Saa slog hun om, smilte indvendig. Mon han bryggede paa en Friertale? Mon han var beklemt? Hun havde hørt, at det ikke skulde være rart — men hun skulde ikke hjælpe ham.

Nu kom Svend. Han og Simon læssede Fiskekasserne op, mens Hansine vadskede sig, tog sit snavsede Forklæde af og ordnede sit Tøj.

„Tag mine Kroge med og sæt dem af, naar Du kommer forbi."

De blev læsset op, og Svend kørte. Tusmørket begyndte at sænke sig. Omridsene af de fjernere Genstande tabte sig og flød sammen.

Hansine gjorde sig færdig til at gaa.

„Gaar Du med op ad Stien?"

Hans Stemme rystede lidt.

„Ja, det kan jeg godt, det er ikke meget af Vejen.“

De gik langsomt, tavse.

Simons Hjerte sank, sank, sank ustandseligt, jo nærmere han kom Afgørelsen. Han begyndte at repetere: tage hendes Haand, trække hende ind til sig og give hende et Kys paa hendes dejlige røde Mund — nu har jeg Dig!

Men hvorledes skulde han gøre det, hun gik med Hænderne under det strikkede Brysttørklæde.

Nej, han maatte hellere ganske stille spørge hende, om hun vilde være hans Kone. Det var saa nemt og ligetil.

Der var bare det i Vejen, at Tungen, det genstridige Asen, ikke vilde røre sig, ikke vilde frembringe en Lyd.

Hansine havde en Følelse af, hvad der foregik, Tavsheden trykkede hende, hun prøvede med en ligegyldig Bemærkning.

„Det er dejligt Vejr i Aften.“

„Ja.“

Det sagde Tungen af sig selv. Den kunde altsaa alligevel.

„Særlig paa denne her Tid af Aaret.“

„Ja.“

Var han saa bange, hun kunde næsten ikke lade være at more sig.

„Hvor gammel er Du?“

Der laa en Skælm i Stemmen.

Han var saa optaget af tredie Fremgangsmaade, at han ikke forstod hende, rent mekanisk sagde han: „Det ved jeg ikke.“

Hun vendte sig imod ham og brød ud i en klar, hjertelig Latter, der betog ham den sidste Rest af Mod.

Saa fortrød hun, fik Medynk med ham.

De gik op ad Skrænten, kom til en Brink. Som efter en fælles Indskydelse satte de sig begge. De havde siddet her flere Gange før, set ud over Havets uendelige Flade og talt om den store Verden derude. Nu saa de kun Mørket og hinanden. Han plejede ellers nok at kunne tale. Hun begyndte at blive ærgerlig. Han holdt vel ikke nok af hende, sad vel og spekulerede paa, om han skulde eller ikke. For saa slemt kunde det da vel ikke være. Det skulde bare have været hende. Hun sad en halv Alen fra ham, saa kun utydeligt hans Ansigt, der laa et fortvivlet Udtryk over det. Skulde hun flytte sig nærmere hen til ham, gøre ham det lettere? — Nej, det var jo at byde sig selv til, nej, det kunde hun ikke. Han vilde maaske slet ikke, sad maaske og talte paa sine Knapper. Hun var vred, kunde have grædt, vidste ikke, hvad hun var.

Var det den Simon, der for et Par Timer

siden sad ved Roret derude? Da var det Vilje, der lyste ud af Øjnene, men nu — nu var han jo en hel anden.

Der kunde somme Tider komme noget tomt, dorsk over ham, hun havde lagt Mærke til det et Par Gange, hun havde truffet ham derhjemme. Men nede ved Havet, hvor hun plejede at se ham, var han modig som faa, og der laa Bestemthed i de dybe Øjne.

Han var færdig med baade tredie og fjerde Friermetode. Hvorfor sad hun ogsaa saa langt borte. Skulde han rykke hen til hende, tage hende om Livet? — Dersom hun saa ikke vilde, gjorde Nar ad ham — hendes Latter før. Det vilde være forfærdeligt, hvis hun haanede ham.

Dersom han ikke friede i Aften, blev det maaske aldrig til noget, hun blev maaske aldrig hans. Blodet jog gennem Aarene, han blev hed, kold, som havde han Feber.

Uvilkaarligt rejste han sig op. Hun fulgte med, gik bag efter ham.

Nej, han brød sig ikke om hende, hun havde taget fejl. Den Simon, som hun kendte fra Stranden dernede, kunde umuligt være saa tilbageholdende og bange for hende — for Fattighuspigen. Det var vel det, der holdt ham tilbage, naar alt kom til alt.

Omtrent ved det øverste bredte Stien sig ud

til en lille Platform, oven for Skrænten laa nogle af Fiskerhusene. Han forstod, at om lidt var det for sent. — Han svedte.

Da de kom til det Sted, hvor Stien videde sig ud, vendte han sig mod hende, og saa kom det som et fortvivlet Skrig:

„Jeg kan ikke, Hansine!“

Hun blev overrasket, halvt forskrækket, saadan havde hun ikke ventet det. Uvilkaarligt løftede hun Armene og udbrød: „Hvad kan Du ikke?“

Han greb hendes Hænder.

„Jeg kan ikke fri!“

Han trykkede hende ind til sig, hun lagde Armene om hans Hals, og deres Læber mødtes i det første, bævende, sitrende Kys.

— — — —

Da de vilde gaa igen, sagde hun, lidt drilsk: „Men Du har jo slet ikke friet til mig, Simon!“

„Nej“, svarede han stille, „nu kan jeg nok, men nu er det jo ingen Nytte til.“

— — — —

De blev enige om, at ingen skulde vide noget om deres Hemmelighed, ikke en Mine eller et Blik skulde forraade den.

Lone stod i Baggrunden af deres Tanker, men de vilde ikke have hende frem, ingen af dem. — De var altfor lykkelige.

II. ELSKOVSDRIKKEN.

Da Simon kom hjem, var Katrines Moder lige gaaet ud ad Døren. Hun og Lone havde haft en meget indgaaende Samtale om de unge, og de var snart blevet enige om det ønskelige i en Forbindelse.

Simon var knap inde, før Lone begyndte at fremhæve Katrines Dyder. Hun opdagede dog snart, at han slet ikke hørte efter, men svarede i Øst, naar hun spurgte i Vest.

Hun var ikke længe om at regne ud, hvordan han havde det, og de følgende Dage begyndte Folk paa den mest drilagtige Maade at gratulere hende i Anledning af Sønnens Forlovelse.

Hun gav sig til at pumpe ham, spurgte ham endelig lige ud. Han omgik det paa en Maade, der talte bedre end mange Ord.

Lone forstod nok, at det foreløbig ikke kunde hjælpe noget at tale med ham, her maatte hun handle.

Men hvad skulde hun gøre?

Hun kunde vist ingenting gøre.

Nej, skulde der udrettes noget, maatte der sættes stærkere Kræfter i Bevægelse.

Hun kom til at tænke paa Sidsel Vævers, om hvem der gik sære Frasagn. Hun kunde standse løbske Heste, tage Smerten væk, naar Folk havde faaet svære Brandsaar. Der fortaltes ogsaa, at hun kunde blande Elskovsdrikke, men det var vel noget Sludder. — Ja, man kunde jo ikke vide det.

Hun besluttede at sende Bud efter Katrines Moder for at drøfte Sagen med hende.

Denne kom en Søndag Eftermiddag. Lone følte sig lidt forsigtigt for.

„Der er vel ikke noget at gøre, en eller anden Maade, hvorpaa vi kunde faa de unge til at holde af hinanden?“

Katrines Moder saa uforstaaende ud.

„Ja, jeg mener, Du ved nok hende, Sidsel Vævers i Vendum, hun skal jo kunne en hel Del.“

„Aa, det er vel noget Tøw*) det hele! Tror Du ikke?“

„Det skal Du ikke sige. — Der er mange underlige Ting til. — — Som nu forleden vor hjelmede Ko slet ikke kunde træde paa højre Forben, havde faaet det brækket eller af Led, hvad det nu var, saa sendte vi Bud efter Anders

*) Tøw = Snak.

Huel. Han tog en Skæppe, holdt den under Foden, som Simon løftede op, saa drejede han nogle Gange rundt og mumlede en Del Ord. — Dagen efter fejlede Koen ikke det mindste."

Lone gik ud for at lave Kaffe, og Andrea fulgte med. Lone tog nogle Ringe af Komfuret, puttede lidt Lyng og et Par Tørv ned og satte Kedlen ovenpaa. Hun skottede om til den anden, som ingenting sagde.

Saa rev hun en Tændstik og tændte Ild i Lyngen, satte sig paa Hug og pustede til det for hurtigere at faa Ild.

„Ja," fortsatte hun, „der er meget, vi ikke forstaar."

Saa kom det forsigtigt fra Andrea: „Der kan vel ikke være noget urigtigt, noget — — — — Djævelskab derved?"

Hun fik et ængsteligt Udtryk, og det kom som fra en, der er bange for sine egne Ord.

„Det kan vel ikke være den Onde selv, som er paa Spil?"

Hun saa sig om for at se, om han ikke stod bag ved hende, hun havde en Følelse, som var hun mørkeræd.

Lone havde rejst sig, saa paa hende, og det rislede hende koldt ned ad Ryggen.

Lidt efter kom det halvt hviskende.

„Nej, det tror jeg ikke. Den Gang Anders

Huel læste over vor hjelmede Ko, lagde jeg Mærke til, at han et Par Gange nævnte Guds Navn."

De blev lidt beroligede.

„Det vilde jo være skønt, dersom vi kunde faa dem sammen," bemærkede Lone.

Heri var Andrea enig med hende. Katrine havde det ikke godt hjemme. Mikkel kunde ikke glemme de 8000, Katrine havde faaet i Arv efter sin Fader. Han kunde aldrig faa nok. Han ejede selv ingenting og fik Gaarden med hende, saa nær som de 2000, de skyldte Katrine. Han var lige ved at mishandle hende imellem, stakkels Pige. Selv vilde hun gerne have hende gift, og hun vilde gerne unde hende lidt af den Kærlighed, hun selv havde sukket efter. Hun giftede sig først med den gamle Per Sørensen, eller rettere med hans Gaard og hans Penge, efter udtrykkeligt Ønske af sin Fader. Da saa Per Sørensen døde, kom hun til at holde af den kønne Mikkel Lynge, som tjente der. Men da de først var gifte, saa hun snart, at det var Komediespil fra hans Side for at faa Gaarden. Han begyndte straks at hundse dem begge to.

Alt det tænkte Andrea paa, mens Samtalen var ført hen paa ligegyldige Ting.

Katrine havde holdt af Niels Skovgaard, men saa giftede han sig. Kunde hun og Simon komme

til at holde af hinanden. Ja, det var ikke saa vel, hun havde saamæn ikke haft for megen Glæde hidindtil.

Kaffen kom paa Bordet.

Lone forsøgte igen.

„Hvad synes Du, vi skal gøre?“

„Ja, der kan vel ikke være noget galt ved det. — — Men kan Du tage derud og tale med hende?“

„Det kommer jeg vel til.“

— — — —

Tre Dage efter sad Lone i Postvognen. Hun havde fortalt Simon, at hun gerne vilde til Købstaden for at købe forskellige Ting til Julen, og saa vilde hun med det samme besøge sin ældste Datter. Hun kom vist ikke hjem før næste Dags Aften.

Hen paa Eftermiddagen stod hun af i Vendum Kro, som laa omtrent en Mil paa den anden Side Købstaden.

Hun spurgte sig for og styrede snart sine Skridt mod Sidsel Vævers Hytte, som laa et godt Kvarters Gang borte, ude paa Heden.

Hun kom op paa et Bakkestrøg, og der laa Hytten et Stykke foran hende. Hun følte en underlig Slaphed i Knæerne, men hun skød Hjertet op i Livet og nærmede sig.

Det var en meget lille Hytte. Paa den ene

Side var der kun en Dør og et Par Vinduer. Det lave Straatag saa forrevet og forpjusket ud, Skorstenen bestod af en 7—8 Sten, lagt løst oven paa hinanden. Dør og Vinduer var umalede og Muren graa, Fugerne stod og gabte, og hist og her var store Stykker faldet af Stenene.

Hun tog i Døren, den var laaset. Hun ruskede lidt i den.

Da lød der en svag, pibende Stemme derindefra.

„Hvem er det?"

Lone fortalte, hvem hun var.

„Vil hun komme igen, naar det er mørkt."

Det sank lidt i Lone.

Hun gik tilbage til Kroen. Hun havde ingen Middagsmad faaet, men hun syntes ikke, hun kunde synke en Bid, hun var saa underlig beklemt.

Hun bestilte en Kop Kaffe.

Krokonen, en Matrone med et jovialt og veltilfreds Udtryk, kom med den. Hun saa paa den fremmede, der var helt bleg.

Om hun var syg.

Nej, det var hun ikke.

Lone sad og nippede til Brødet og Kaffen, det vilde ikke ned. Krokonen gav sig i Snak med hende. De talte først om Vind og Vejr, kom saa ind paa deres Medmennesker og opdagede snart, at de havde en Del fælles Bekendte. Der kom

Liv i Samtalen, og baade Brødet og Kaffen gled ned, uden at Lone lagde Mærke til det. Mørket begyndte at sænke sig. Der var virkelig saa hyggeligt i denne stille Kro med den brændende Ild i Kakkelovnen og den snakkesalige Værtinde. Lone følte sig helt godt tilpas igen, og hun kom ind paa sit Ærinde.

Om hun troede, hun kunde noget, den gamle?

Jo, hun skulde være svært dygtig.

Under Samtalens Løb var det blevet mørkt. Lone rejste sig med et Suk. Hun var ikke meget for denne Vandring.

Hun kom ud, det blæste ikke saa lidt, saa uhyggeligt syntes hun. Vinden peb i Telegrafstænger og andet opstaaende, som var det de afdødes Aander, der fløj klagende omkring.

Hun tog Vejen op over Bakken. Var der ikke noget bag ved hende? Hun vendte sig, men kunde ingenting se. Blodet tog Fart. Var der ikke noget, som rørte sig derhenne ved Siden af Vejen? Jo, det var der vist. Hun standsede, fortalte sig selv, at der var jo ikke noget at være bange for. Nu syntes hun igen, hun mærkede noget bag ved sig. Det var, som alt Blodet samlede sig oppe i Hovedet, pressede paa for at faa Plads. Det hamrede og bankede derinde, hun bad sit Fadervor og gik saa videre, sagte, nølende. Jo, der var noget, der rørte sig, noget graat, en

halv Snes Alen fra Vejen. -- Nu var hun paa Siden af det, forstærkede sine Skridt. Der var noget bag efter hende, nu mærkede hun det tydeligt.

Hun saa Lys fra Hytten, kun fra det ene Vindue, et svagt, rødt Lys, der skinnede ondt, som et stort, betændt Øje, det eneste, fra et hæsligt Ansigt.

Hun standsede, greb sig til Brystet, var ved at synke i Knæ. Hun tænkte paa at løbe, tværs over Marken, bort, men saa kom hun til at tænke paa Simon og Fattighuspigen, Tyvetøsen. Det var hans Velfærd, det gjaldt, frem maatte og frem skulde hun. Hun tvivlede ikke mere paa, at det kunde hjælpe, hun følte, der var stærke Kræfter i Bevægelse.

Endelig naaede hun Hytten, stod stille et Øjeblik, trak Vejret, saa godt hun kunde, tog i Døren, den gik op, og med bankende Hjerte traadte hun ind.

En Gysen gennemfor hende. Hun stod i et lille Køkken. Hun saa kun to Ting: Katten, der sad paa Arnestedet, ravnsort var den, med et Par glødende Øjne, der skinnede som Fosfor. Kællingen, en lille, bitte Kvindsling, mager og indskrumpen, rynket Pergament paa et tørt Skelet. Hun havde kun eet Øje; stort og rundt stirrede det paa Lone med en sælsom magnetisk Kraft. Da

hun først var fanget af det, kunde hun ikke se andet, kunde ikke faa sine Øjne fra det.

Hun maatte støtte sig til Bordet, det løb rundt i hendes opskræmte Hjerne. Det var som Øjet voksede, stirrede paa hende i vanvittig Glubskhed. Hun syntes, Stuen løb rundt med Øjet som Midtpunkt.

Med en Kraftanstrengelse tog hun sig sammen, vilde til at sige sit Ærinde.

„Behøves ikke", hvæsede den gamle, mens Øjet blev mere ondt. „Det er Simon, der er blevet forelsket i hende, Tøsen fra Fattighuset. Hendes Fader blev hængt nede i det tyske. Drengen skal have Katrine. Ja, ja, Drikken skal nok virke."

Lone kæmpede for at holde sig oprejst. Denne Troldkvinde vidste det i Forvejen, kendte Faderens Skæbne. Hun var faldet om, dersom ikke dette store, røde Øje havde holdt hende oppe. Det havde fuldstændig Magten over hende.

„Betænk Dig, hvad Du gør, det kan aldrig gøres om. Her er to Flasker, de skal have det i Kaffe og samme Dag, husk det, samme Dag!"

Hun skreg det sidste imod Lone, rakte hende Flaskerne og sagde: „Tyve Kroner".

Lone betalte uden at slippe det store Øje.

Da vendte Kvinden sig, Fortryllelsen var hævet, og Lone styrtede ud af Døren.

— — — —

Hun sad paa Kromandens Vogn, som kørte hende til Byen. Hun kunde slet ikke erindre, hvorledes hun var kommet hen i Kroen. Da hun kom til sig selv, laa hun paa Kromandens Sofa, og Konen stod bøjet over hende, badede hendes Tindinger i koldt Vand. Ovenpaa var hun meget mat. Hun syntes ikke, hun kunde holde ud til at være der om Natten, være saa nær ved den gamle Kvinde. Gaa til Byen kunde hun vist heller ikke. Saa fik kun Kromanden til at køre sig. Fra Byen kunde hun nok gaa den Fjerdingvej ud til Datteren Amalie, som var gift med en mindre Gaardmand.

Hun sad og vippede i Agestolen, havde ligesom faaet det hele lidt paa Afstand.

Tyve Kroner! Det var forbistret mange Penge. Tyve Kroner!

Det hele var vel ikke en Drøm?

Hun følte i sin Lomme. Nej, der laa to Flasker, to smaa Tingester. Der var ikke meget i dem.

— — — —

Lone havde det alt andet end godt i den følgende Tid. Hun og Andrea var blevet enige om, at de unge skulde have Drikken Juledag i deres Morgenkaffe. Den Dag vidste Lone, at Simon var hjemme, en anden Dag kunde det jo træffe, at han tog paa Havet og blev der til ud paa Natten.

Der var noget beroligende ved, at det var paa denne Højhelligdag, paa den kunde der vel intet ondt ske.

Da det var bestemt, kom hun i Tanker om, at det, saafremt det var galt, vilde være dobbelt Brøde og bringe større Ulykke, fordi det blev begaaet paa den største Helligdag.

Hun spiste næsten ikke, kom til at se daarlig ud. Hun kunde staa længe og stirre paa Simon, saa kom der et dybt Suk. Jo nærmere de kom Dagen, des mere ængstelig og urolig blev hun.

Var der dog et Menneske, hun kunde betro sig til og spørge om Raad.

Der var jo Kræn Kluk. Han var ganske vist en sær Faks, men trofast var han og vilde dem kun godt, det var hun sikker paa. Han var Simons bedste Kammerat.

Et Par Dage før Jul kaldte hun ham ind, fortalte ham det hele og viste ham Flaskerne. Han tog dem i Haanden, saa paa dem. Der var en brunlig Vædske i dem, vel seks Spiseskefulde i hver. Der var lidt Frimærkepapir paa dem, paa den ene stod der h a m og paa den anden h e n d e.

„Hvad skal jeg gøre?“ spurgte Lone. „Det kan da vel ikke være rent galt? — — Jeg kan da vel ikke gøre en Ulykke?“

Kræn Kluk stod og vejede Flaskerne i Haanden. Det morsomme i Situationen tog ham. Havde

Lone set op, vilde hun have set et fedtet Grin over hans Ansigt, men hun saa det ikke.

„Nej, saamæn kan Du ikke. — Giv Du ham bare Drikken. — Virker den, er det godt, og virker den ikke, er det, fordi det hele er Humbug, og saa gør den saasandelig ingen Skade heller."

Det kom alvorligt og tilforladeligt, og Lone følte sig saa meget beroliget, at det var med et forholdsvis let Hjerte, hun Lillejuledag overrakte Andrea den ene Flaske med en Paamindelse om, at hun endelig maatte give Katrine det Juledag, helst om Morgenen, der kunde komme noget i Vejen senere paa Dagen.

Kræn Kluk fik ogsaa noget at tænke paa. Saa Lillejuledag kalder han paa Simon. Hans Ansigt var mere alvorligt, end det plejede at være.

„Jeg har noget, jeg vil tale med Dig om. Hør, Du kan hjælpe mig med at skære Hakkelse, saa ordner vi det imens."

„Det maa ikke vare for længe. Jeg skal ogsaa have skaaret Hakkelse, mere end Du, og jeg har meget andet, jeg skal have gjort."

„Ja, det har jeg saasandelig ogsaa. Men det er noget meget vigtigt, kom."

Simon fulgte trevent. Det var vel nærmest en Spas, for at faa ham spændt for Hakkelsemaskinen.

„Naa, tag saa fat, saa kommer det", sagde

Kræn Kluk. „Ser Du, Du gaar og kissemisser lovlig meget med hende Hansine. Den har Din Mor jo opdaget for længe siden.“

Simon blev lidt rød i Hovedet, tog haardere fat. Hvor havde hans Moder dog faaet det fra — de havde dog passet saadan paa.

„Naa, Pigen er vist god nok — hun er da køn nok. Skulde Du blive ked af hende, saa kan Du lade mig faa hende.“

Simon smilte lidt over den Alvor, hvormed den anden sagde det.

„Men Din Mor synes ikke om det.“

„Nej, hun er optaget af Katrines 8,000. Dem har hun endda tit fortalt mig om.“

Kræn Kluk lagde i Maskinen.

„Men nu kommer det, ja, saasandelig gør det saa.“

Han spyttede langt hen i Halmen.

„Ser Du, hun var for en Tid siden hos den kloge Kone i Vendum, hvor hun fik en Elskovsdrik til Dig og Katrine. Den skal I have Juledag, og saa er det forbi med Hansine, forstaar Du. Ja, saasandelig er det saa.“

Simon slap Maskinen. Han saa lidt vantro ud. „Det er Løgn vel!“

„Nej, saasandelig er det ikke. — Men pyt, Du faar Kathrine og de 8000. — Saa maa jeg vel faa Hansine?“

Simon vidste ikke, om han skulde le eller græde eller blive vred.

„Aa, saadan noget Vrøvl. Den gamle Kællings Elskovsdrikke er vist ikke en Pibe Tobak værd.“

„Bestil noget, saa kan vi bedst snakke.“

Simon tog fat. Kræn Kluk lagde igen i Maskinen.

„Ja, det sagde jeg ogsaa først til mig selv. — Men Du ved, min Mor kan stille Blod. Kan Du huske, forleden Aar, Mogens skar sig i Leen, og Blodet sprøjtede ud. — Hun standsede det paa mindre end et Minut. Jeg ved nok, det skal være gammeldags at tro paa saadan noget, men det var nu min egen Mor, og jeg saa det selv. Det er rimeligt nok, Sidsel Vævers Middel er Humbug, men man kan aldrig være sikker. — Naar Du nu tænker Dig fornuftigt om, vil Du saa alligevel ikke helst have Katrine og de 8000? Husk paa, det er en samfuld Skilling.

Simon standsede igen.

„Er Du gal!“

„Ja, jeg spørger blot. — Men hvad skal vi gøre?“

„Faa fat paa Flaskerne og smide det hele væk,“ sagde Simon optaget.

„Ja, det kunde der for Resten være noget i, men det er for sent. Hendes Mor har den ene Flaske, og den kan vi ikke faa fat paa.“

Simon kørte rundt som en rasende.

„Saa smider vi den anden væk!“

„Nej,“ svarede Kræn Kluk alvorligt, „det kan jeg ikke gaa med til. Dersom Drikken saa virker paa hende, ved vi ikke, hvad der kan ske. — Nej, det vil jeg saasandelig ikke være med til. — Tror Du nu alligevel ikke helst, Du maa tage det? — Husk paa, at Du jo kommer til at holde af Katrine, dersom den virker, og 8000 er ikke til at kimse ad.“

Simon standsede paany.

„Nej,“ raabte han, „I kan stole paa, I skal ikke faa det Stads i mig!“

Kræn Kluk stod og saa ned i Halmen. Saa løftede han Hovedet. Han var alvorlig, og det kom sagtmodigt, men beslutsomt.

„Ja, saa vover jeg min Pels og tager det. — Men saa skal Du trække, til der er Hakkelse nok i Helligdagene.“

Simon tog paany fat, Situationen begyndte at more ham: Kræn Kluk og Katrine drikke Elskovsdrik, den der var bestemt til Katrine og ham.

„Er Du ikke for gammel til hende?“

„Aa pyt, jeg er kun 41, og hun er vel omkring de 25, og saa maa Du huske — skal hun have mig, er hun jo forelsket, og vil da blive glad ved at faa mig.“

Lidt efter føjede han til: „Det er jo i Grunden

heller ikke saa galt for mig. Far og Mor er gamle nu, saa de trænger til Hjælp, til en ung Kone."

Slaget skulde staa Juledag. De blev enige om, at Simon skulde holde sin Moder i Sengen, til der var malket. Mens Pigen og Drengen var ude i Stalden, havde Kræn Kluk fri Adgang til Spisekammeret, hvor Skatten gemtes i et lille Skab, hvortil Lone selv havde Nøglen. Denne skulde Simon se at faa anbragt i Døren.

— — — —

Det var Juledagsmorgen, det frøs, Jorden var haard som Sten. Det var mørkt, da Kræn Kluk begyndte sin Ekspedition, store, laadne Skyer drev lavt hen over Jorden. Han listede sig med forsigtige Skridt op til Simons, han havde Hjertebanken. Da han kom hen til Stalden, lyttede han. Der var ingen derude endnu. Han blev staaende ved Hjørnet, hvor der var Læ for den skarpe Nordost.

Mon Katrine snart fik sin Part? Hun var da ikke i nogen Spænding, da hun intet anede.

Der kom en klaprende ud i Stalden i et Par Træsko, og han saa Lyset i de smaa Vinduer. Saa kom der nok en. Han ventede endnu lidt, saa listede han sig ind ad Bryggersdøren. Bare Simon nu havde faaet Nøglen anbragt! Han kom ind i Køkkenet. Der var helt lunt, Ilden brændte i Komfuret. Han maatte nok skynde sig, inden

nogen kom og saa til Kaffekedlen. Han tog Lampen, som stod paa Bordet, fik Spisekammerdøren lirket op.

Jo, Nøglen sad der — og Flasken var der ogsaa, stod nok saa uskyldig.

Han greb den, saa lidt paa den, Ansigtet blev alvorligt. Han gjorde en Bevægelse, som vilde han sætte den op igen.

Saa tog han Proppen af, lugtede til Indholdet. Han stod lidt med skiftende Udtryk i Ansigtet, satte Proppen i igen.

Men saa kom der et beslutsomt Drag om Munden, han rev Proppen af og tømte Flasken.

I en Fart fik han en anden Flaske op af Lommen og fyldte den første med kold Kaffe. Hans Hænder rystede, saa en Del løb ved Siden af, men han fik den dog fuld, proppet og igen paa Plads.

Lampen satte han fra sig, lænede sig lidt mod Køkkenbordet og gik derpaa ind i Soveværelset. Simon laa i den ene Seng og hans Mor i den anden.

„Er det Dig?“ spurgte Lone. Hvad kommer Du stavrende efter saa tidlig paa en Højhelligdag?“

„Jeg vil hen og se, hvor længe I kunde skamme Jer til at ligge og snue.“

„Ja, jeg vil ogsaa op. — Kan Du vende Dig en anden Vej lidt.“

Kræn Kluk vendte sig pligtskyldig til en anden Side, mens Lone kom i Undertøjet. Halv paaklædt gik hun ud i Køkkenet.

Han satte sig paa Sengestokken hos Simon.

„Nu er det saasandelig over. — Det var drøjt nok alligevel. Det var, ligesom det var kommet til den forkerte, ligesom det ikke vilde ned."

„Hvordan smagte det?"

„Det ved jeg ikke, det havde jeg ikke Tid til at tænke paa."

„Mærker Du noget?"

„Ja, jeg tror saasandelig, den er skrap nok. Den laver da Spektakel nede i Maven, det er, ligesom den ikke rigtig vil blive der."

Simon stod op og begyndte at klæde sig paa.

„Du mærker ikke noget saadan i Retning af Kærlighed?"

„Ja, jeg ved ikke rigtig, det er da meget lidt endnu, men det virker vel ikke saadan lige paa staaende Fod."

„Nej, det gør det vel ikke. — Ja, til Lykke med det da."

„Tak!"

Kræn Kluk var ved at blive sig selv igen, og da Lone lidt efter kom med Kaffen, to Kopper paa en Bakke, kunde han ikke dy sig. Han tog ikke efter den, hun vendte om mod ham, men efter den anden. Hun rystede paa Haanden, saa hun

spildte i Underkoppen, hun drejede Koppen mere fra ham, men han havde lange Arme, fik Tag i den. Hun gjorde Tegn og Grimacer, men han lod, som han ikke saa det, tog Koppen ned paa Bordet til sig.

Lone var i Knibe, men resolut satte hun Bakken ned paa Bordet, tog Koppen fra Kræn Kluk og gav ham den anden, idet hun sagde: „Du er fremmed og skal da have den pæne Kop."

„Det gør saasandelig ingen Ting," svarede han nok saa troskyldigt.

— — — —

Der laa Spænding i Luften. Lone gik stille og iagttog Simon, lod engang imellem en Bemærkning falde om Katrine, men der var ikke Spor af Symptomer paa Forelskelse. Hun begyndte saa smaat at tvivle paa Sidsel Vævers Trolddomsevne og ærgre sig over de mange Penge, og Tvivlen voksede sig stærkere og stærkere.

Kræn Kluk studerede sig selv, hans livlige Fantasi fremtryllede Forelskelse fra begge Sider. Han saa Katrine gaa derhjemme hos ham og pusle, imens hun standsede og gav ham et forelsket Trykkys. Han talte jævnlig med Simon herom, og en Dag betroede han denne, at han ganske sikkert var forelsket. Fra den Dag gik han som under en sælsom Fortryllelse. Han søgte saa meget som muligt at komme sammen

med Katrine. Det generede hende, og hun afviste ham saa smaat, men des ivrigere blev han.

Han blev helt hjertesyg.

Men saa en Aften traf han hende paa Landevejen, og da han havde megen Øvelse i at fri, tog han straks Affære.

„Hør, Katrine, Du ved vel, at vi to er bestemt til at skulle have hinanden?"

„Nej, hvem har sagt det?"

„Ja, det kunde Du lide at faa Besked paa. — Men det kan vel vente lidt?"

„Ikke saa godt, Kræn Kluk. Du maa hellere sige det straks."

„Nej, saa har vi ikke saa megen Fornøjelse af det. — Nej, lad os hellere slaa vore Pjalter sammen med det samme, vi skal jo til det engang alligevel."

„Du er for ung endnu, Kræn Kluk."

Saa blev han mere alvorlig.

„Du maa saasandelig ikke drive Løjer med det. — — Det er mit ramme Alvor, Katrine."

Hun saa paa ham.

„Nej hør, ved Du nu hvad, Kræn Kluk, nu bliver Du for naragtig. — Hvor kan Du komme i Tanker om det?"

„Ja, jeg har da et pænt Hjem at byde en Kone."

Det kom helt spagfærdigt.

„Det kan nok være, men Du maa hen til en anden med det Tilbud.“

Hun tav lidt.

„Du kan jo gaa hen til Halte-Mariane. — Hun vil maaske være glad ved det.“

Halte-Mariane var omkring de halvtreds, gik rundt ved en Krykke og tiggede.

Kræn Kluk blev vred.

„Du skal ikke spytte i den Kaal, Du maaske siden kan komme til at søbe, nej saasandelig skal Du ikke.“

Han vendte sig om og forsvandt.

Det første Par Dage hang Kræn Kluk med Næbbet, men saa rettede han sig, og nu tror han ikke mere paa Elskovsdrikke, nej saasandelig om han gør.

III. SKÆRSOMMERNATTEN.

DEN lyse Skærsommernat havde sænket sig over Landet, lun og blød som en Edderdunskaabe laa den over de afrundede Bakker, de flade Enge og de vippende Bølger. Det var en Lunhed, der aabnede Porerne og skærpede Sanserne. De Menneskebørn, der ikke havde givet sig Søvnen i Vold, følte det, som selve Naturens Stilhed og bløde Ro paavirkede hver Nervetraad, og det var, som de flød ud i den, blev eet med den, opløstes. Havets dybe Mumlen og Frøernes Kvækken forøgede denne Stilhed, ubegrænset som den syntes i Tid og Rum. Det lød som Moderens sagte Nynnen, naar Barnet har lukket Øjnene for at sove ind.

Der var noget betagende ved den lyse Skærsommernat. Det var, som aandede den Fred gennem hvert af sine blide, langsomme Aandedrag. Man fornam dens koglende Magt, den lagde sig som et Net af Spindelvæv over Hjernen, saa denne med den yderste Grad af Følsomhed tog

mod Indtryk, men mistede Evnen til at reagere, blev ude af Stand til at gribe regulerende ind. En sjette Sans, som Kulden og Solen havde holdt i Dvaletilstand, vækkedes til Live, modtog de fine Indtryk og rullede Billeder frem fra en næsten glemt Verden: dansende Ellepiger, legende Alfer og Mosekonen ved sit Bryg.

— — — —

Den tog dem, den lyse Skærsommernat, hildede dem i sit Garn, svøbte sig blødt og daarende om dem. De gav sig den i Vold, lod sig vugge paa dens sanseberusende Rytme.

— — — —

Hun laa ved sin Moders Side, vaagen men ude af Stand til at modtage Indtryk udefra, kunde ikke høre Moderens svage Snorken eller Urets skarpe Dikken. Hun var højtidsstemt, som befandt hun sig i en stor Domkirke, Omverdenen var lukket ude, og Sjælen sansede kun Aandeverdenens Hemmelighedsfuldhed og Ålskaberens Vidundre.

Var det største af alle Undere sket? Var Guds Skaberord udtalt, dette mægtige Bud, der kaldte Livet frem af de skjulte Dybder, dette spirende Liv, der i sig rummede en Verden af Lidenskaber?

— — — —

En Maaned havde hun ikke været sig selv,

men nu vidste hun det, hun bar deres Barn, deres Fælleseje under sit Hjerte.

Den første Tanke, der brød frem, var hendes Moder, men saa stod hans Billede der.

Nej, han havde Ret til at være den første, det var hans og hendes Ejendom, det var deres Hemmelighed. Der var ikke Tvivl i hendes Sjæl om hans Trofasthed. Hun var jo hans, hans for Tid og Evighed. Havde hun ikke følt Sjælenes Sammensmeltning! De var ikke to mere, de var eet.

— — — —

Trygt lagde hun sig i hans Arme, og rødmende hviskede hun det i hans Øre.

Han tog hende ind til sig, knugede hende, tav.

Han kyssede hende, varmt, inderligt.

Saa kom der et lille lunt Smil.

Hun saa paa ham, hendes Ansigt var et stort Spørgsmaalstegn.

„Jo," sagde han, „vi kunde jo næsten ikke blive gift. Du kunde ikke godt forlade din Moder, og min var ogsaa en Hindring, fordi hun har saa meget imod det. — — Men nu er vi over det."

Og Smilet var der igen.

Der var noget ved Smilet, som slog hende. Det var da vel ikke Beregning fra hans Side. Hun følte som en Kuldegysning gennem sig. Hun havde givet sig fuldstændig over, i jublende Fryd over dette helt og fuldt at være hans, at tilhøre

ham med hver Fiber i sit Legeme og hver Forestilling i sin Sjæl, og saa — kold Beregning! Hun følte det som en Vanhelligelse af deres Kærlighed.

Ængstelig som en frygtsom Hind saa hun op paa ham.

„Det var vel ikke derfor? — Tænkte Du paa det den Gang?"

Han saa hende ind i Øjnene, forstod hende og trykkede hende endnu fastere.

„Nej, lille Du, nej jeg tænkte slet ikke. — Hvor kunde Du tro det?"

Han holdt hende ud fra sig og sagde med et drillende Smil: „Gjorde Du?"

„Nej — men jeg kunde se paa Dig før, at der var noget, Du tænkte paa. Der var noget bag ved det Smil. — — Hvad var det?"

„Det var min Mor, jeg tænkte paa. Nu er hendes skønne Drøm om Katrine og mig gaaet op i Røg. — Det var saadan en nem Maade, hvorpaa vi fik det ud af Verden. — Kan vi gifte os om en Maaned? — Længere kan det ikke godt vente. Jeg vil ikke have, at nogen skal mærke noget. — Og saa bliver det jo ikke meget for tidlig."

„Ja, det kan vi nok. — Jeg er mest ked af det for Mor. — Men, Simon, jeg maa nok løbe en lille Tur hjem til hende hver Dag for at se,

hvordan hun har det? — Jeg skal ikke vente ret længe."

„Ja, Du maa, min Pige. — — Saa ordner jeg det hele. Jeg skal i Morgen komme ned og tale med Din Moder."

Saa kom han til at tænke paa, at hun havde maaske ikke Raad til at købe Udstyr. Hun havde ofret meget paa sin Moder, og hun tjente jo ikke alting. Han vilde gerne spørge hende derom, men han vilde nødig saare hende.

„Kan Du faa Dit Udstyr færdigt. — Der er jo saa meget, I Kvinder skal møde med. — — Er der ikke?"

Hun smilte op mod ham.

„Det kender Du vist ikke meget til, naar Du ikke engang ved, at enhver ordentlig Pige straks tænker paa at faa det i Stand — og særlig da, naar hun bliver forlovet. — Ja, jeg ved nok, at der nu er enkelte, som først tænker paa at faa en Cykle og fine Klæder. — — Nej, jeg mangler kun min Brudekjole og nogle faa Smaating."

„Til . . . . . ?"

Smilet kom igen.

„Nej Tak, min Far, nej det kommer først bagefter. Det skal Du betale. Du troede maaske, Du saadan kunde slippe."

Hun gav ham Smilet tilbage.

„Nej, det syr jeg hjemme hos Dig — — — hjemme — hos — Dig!“

Hun aandede det ud.

„Det er storartet, saa kan jeg hjælpe.“

„Ja, Du kan se paa mig — — og give mig et Kys imellem.“

„Ja.“

— — — —

Det kneb at faa det frem over for Moderen, men det maatte jo frem, hun kunde ikke ret længe bære paa en Hemmelighed. Den blev til en Mur imellem dem, og for hver Gang hun vilde sige det, men ikke fik det sagt, kom det mere og mere til at staa for hende som en Brøde. Det havde hun ikke set straks, hun syntes, de var eet, han og hun. De manglede ganske vist Præstens Velsignelse til deres Pagt, men den fik de jo snart. Hun spekulerede ofte paa, hvad galt der var gjort, og hun havnede altid ved dette ene: hun var hans, tilhørte ham fuldt og helt — men alligevel!

Det blev værre og værre at faa det sagt.

Men saa en Søndag Aften tog Moderen hendes Hænder imellem sine, blødt, kærligt.

„Hvad er der i Vejen med Dig, Hansine? — Der er noget, som trykker Dig.“

Hun bøjede Hovedet, lagde det til Moderens Bryst. Taarerne brød Muren ned, og saa kom det.

Hun saa op, havde ikke længe set sin Moder saa bedrøvet.

„Aa nej, Mor, det er da ikke saa slemt!“

Moderen lagde sin Haand paa hendes Hoved og sagde blidt, kærligt: „Jeg havde ikke ventet det af min store Pige. — Dersom . . . . .“

„Nej, Mor, det maa Du ikke sige, jeg stoler saa fuldt og fast paa ham.“

„Det har Du Lov til Hansine. naar det kun kan komme til at gaa ud over Dig selv — ja saa bør man gøre det, det er Vejen til Lykke, maaske selve Lykken — ogsaa bagefter, naar Boblen er bristet, men man har ikke Lov til at gøre det i et Tilfælde som dette, hvor det kan komme til at gaa saa haardt ud over en anden, over et ufødt Væsen.“

Og mens Mørket faldt paa, gled Samtalen mellem dem, de kom hinanden endnu nærmere.

VI. ANSVARET.

KRÆN KLUK stod og vejrede med Næsen op i Luften, som vilde han lugte sig til, hvordan Vejret blev.

„Ja saasandelig, det kan godt ske, Du har Ret, og at Vinden lægger sig hen mod Aften."

Det blæste temmelig frisk fra Nordøst, men Sommerhimlen var klar, hvorfor Simon mente, de skulde gaa ud paa Stenene at fiske Hummer.

De kom ud paa Skrænten. Vinden strøg ind fra Havet, mættet af Skum fra de kaade Bølger, der glimtede hvidt i Eftermiddagssolen. Ind over Revlerne brød de i lange Rækker, tæt efter hinanden.

„Der er ikke saa lidt Sø," mente Kræn Kluk.

„Det er ikke andet end Vindknaller. Det bliver nok stille hen ad Aften, saa vi maa se at komme derud, inden Vinden falder."

Da de kom ned til Baadene, stod Havet meget hvidt, men det var Smaasø. Kræn Kluk iagttog Simon, men denne sagde ingenting, bar Hum-

merringene ned til Havstokken, Kræn Kluk fulgte efter med Bøjerne. Saa slæbtes Baaden i smaa Tag ned mod det vaade Element, et Par store Sten og Redskaberne blev anbragt i den.

„Vi kan vel sejle den ud", sagde Simon og gav sig til at sætte Storsejlet, mens Kræn Kluk klarede Fokken. Da Simon var omtrent færdig, sagde han: „Tag mig Topsejlet, vi maa helst sætte det med det samme, det er nok saa nemt."

„Skal vi have det op? det er en stiv Vind."

„Jo, kom bare med det."

Det blev hejst, Simon stak Storskødet gennem Skødhullet og slog en Knude for Tampen. Fokken blev halet.

De stillede sig ved Bagstævnen, og da en Bølge var gaaet op, løb de Baaden ud paa Suget. Simon tog et Par Tag i Storskødet. Baaden lagde sig paa Siden, som en Slags Forberedelse, skød saa frem. Den vuggede lidt i et Par Smaasøer, som den løb skraas over. Nu kom der en større, den kammede sig op, saa ud som den vilde hilse paa dem i Baaden.

Simon var parat til at tage mod dens Hilsen. Øjnene var snart ved Søen, snart ved Baadens Stævn og snart ved Sejl og Skøde. Han rankede sig, Ansigtet fik mere Liv, og Musklerne var spændt. Der skulde passes paa, styres fint og det uden Ror. Baaden skulde saa nær til Vinden, at

den kunde komme omtrent lige paa Søen, men dog ikke nærmere, end at den straks kunde falde af ved Hjælp af Fokken. Han tog et godt Tag i Storskødet, Baaden løb til, ligesom Søen faldt. Skummet sprøjtede til Vejrs, brød Solstraalerne og skinnede i alle Regnbuens Farver. Baaden var næsten af Vandet, faldt med et Brag ned igen, saa Sprøjtet endnu engang røg om dem. De laa omtrent stille.

„Bak Fokken!“ kommanderede Simon, og straks igen: „Fir — hal!“

De skød atter frem — tog den ene Bølge efter den anden, indtil de kom uden for Revlerne. Her firede Simon Storskødet, hængte Roret, hvorpaa han klodshalede, og nu gik det bidevind for en fin Kuling. Baaden flød som en Maage, nejede for Bølgerne, hævede sig over dem, rendte af og til imod dem, naar de kom for tæt efter hinanden.

Slag i Slag gik det udover, ud mod Fiskepladsen. Simon sad ved Roret, tænkte paa Hansines Meddelelse Aftenen forud, rent instinktmæssigt fulgte han enhver af Baadens Bevægelser, hjalp den over en skarp Sø, øgede dens Fart, naar Havet stod jævnere.

Da de vel var kommet en lille halv Mil til Søs, kom der en Baad ud fra Lejet, og lidt efter nok en. Kulingen blev stivere, Søen voksede, og

Baaden tog imellem Vand ind i Læ. Kræn Kluk maatte have fat i Øsen.

„Vi skulde vel ikke tage Topsejlet ned?“ forsøgte han.

„Hvad skulde det gøre godt for?“ — Er Du bange, vi skal komme for tidlig derud?“

Det gik igen — en halv Mils Vej. Simon fik nok at tage Vare. Han maatte styre snært i Vinden, ellers tog Baaden mere Vand ind, end Kræn Kluk kunde øse ud, af og til kneb det den at faa Stævnen over Søerne.

„Det er en haard Sejlads,“ prøvede Kræn Kluk igen.

Simon kiggede efter de andre Baade.

„Hvad er det! — Jeg tror, de har vendt.“

Kræn Kluk indstillede Øsningen, rettede Ryggen og saa indefter.

„Ja, de sejler hjem, ja saasandelig gør de saa, Ballonen er oppe. — Skal vi tage Topsejlet, inden vi holder af?“

„Holder af!“ svarede Simon. Han saa ud over Havet, op mod Himlen, der var fuldstændig klar. „Du skal se, det bliver nok fint Vejr, og saa kan vi le ad de andre. — Jeg synes da ikke, vi skal vende, saa længe vi kan føre vort Topsejl.“

Baaden krængede stærkt, Kræn Kluk mente, at de heller ikke kunde bære Topsejlet.

„Det skal jeg nok passe,“ mente Simon.

Baaden pløjede stadig sin Fure, om end øjensynlig med noget større Besvær. Simon gjorde sig Flid, hans Øjne fløj fra Hav til Baad og Sejl og straks tilbage igen. Topsejlet stod ¦levende saa godt som hele Tiden, det gjorde Skade i Stedet for Gavn. Baaden kunde have sejlet bedre med rebet Sejl, men Simon havde sat sig i Hovedet, at det skulde bæres, han vidste, at han ikke fik sin Kammerat længere, naar det kom ned, og de skulde til at rebe, og han stolede paa Vejret. Han følte sig ogsaa rigtig i sit Es, naar det gik som nu. Han kunde godt lide at presse, og den Fisk, han fangede, naar de andre gik hjemme, smagte ham bedst.

Det meste af en Times Tid gik. De andre Baade naaede ind til Kysten, Ballonen kunde endnu skimtes derinde paa den høje Skrænt. Det var ikke nødvendigt at passe saa godt paa som tidligere. Topsejlet kunde bedre staa fuld.

Næppe var det sidste Sejl faldet derinde, før Simon bemærkede: „Du skal se, Vinden falder."

Kræn Kluk svarede ikke, men det varede ikke længe, inden han kunde holde op med at øse.

„Naa, hvad siger Du saa?" spurgte Simon, „tror Du ikke, at de andre snart fortryder det?"

„Det kan saasandelig godt ske."

Vinden faldt hurtigt. Kræn Kluk begyndte at blive vigtig, han spyttede langt ud over Rælingen.

„Bare vi kunde faa mange Hummere. — Tror Du, de andre kan sove i Nat? — Du kan lige tro, de vil ærgre sig, dersom vi i Morgen kommer med et halvt Hundrede.“

De havde en Fjerdingvej tilbage, det blev næsten stille, og Baaden gjorde ikke megen Fart, da Søen endnu var noget urolig. De bjergede Sejlene og lagde Aarerne ud, tog fat det bedste, de kunde.

Simon hev Loddet.

„Sand!“

Næste Gang var der Sten. Simon tog sine Aarer ind og begyndte at klare Grejerne. Han kunde ikke lade være med engang imellem at hentyde til Sidsel Vævers og hendes Trolddomskunst. Kræn Kluk var forlængst normal i den Henseende.

„Det var skammeligt, Du drak det sorte Stads. — Vi skulde have smurt vore Kranjer i det. — Det var vist noget for Hummerne.“

Kræn Kluk lod, som han ikke hørte det og spurgte om, hvilken Vej, han skulde ro.

„Ro Du bare lige ud.“

Simon smed Kranje efter Kranje.

„Det var godt, jeg ikke lod Dig faa Hansine, for saa havde jeg ingenting faaet. — Du skulde lægge Dig efter at spille Kort, Kræjsten.“

„Hvorfor det?“

„Jo, Du har Uheld i Kærlighed, saa Du faar Held i Spil.“

Kræn Kluk tyggede paa sin Skraa, holdt op med at ro.

„Nu kan Du vente, til I ligesom andre Folk begynder at skændes, saa er det mig, som har det bedst.“

„Naa, ro nu!“

Han tog fat og snart laa atten sorte Bøjer i en lang Række bag ved Baaden.

De tog en Bid Brød.

„Jeg er lidt bange for Dig, Kræjsten.“

„Hvordan det?“

Han saa lidt forundret ud.

„Jo, jeg kunde jo nok forstaa paa Dig dengang, at Du havde et godt Øje til Hansine. — Du vilde hellere have haft hende end Katrine.“

Kræn Kluk svarede ikke, han holdt i det hele taget ikke af at faa Samtalen den Vej.

„Jeg bliver jo nok nødt til at gifte mig for at faa Hold paa hende. — Det har Du vel ikke noget imod?“

„Nej, gift Du Dig bare.“

„Tak skal Du have.“

„Hvorfor siger Du Tak for det?“

„Jo, for Du er jo min Formynder, saa jeg skal have Din Tilladelse. — Vi skal vel hen at se til Kranjerne?“

Det var Vindstille, Havfladen laa næsten blank foran dem. Baaden var drevet et Stykke for den svage Strøm. Kræn Kluk begyndte at ærgre sig. Det var lovlig let, Simon havde faaet den Tilladelse. Det kunde han haft megen Fornøjelse af, naar Simon kom med sine Stiklerier. Han lukkede Tejnen og tog efter Aarerne.

„Ja, det var ikke saadan ment.“

Simon smaalo.

„Nej, Du mente det nok slet ikke, men Du sagde det!“

Kræn Kluk kunde ingen Vej komme.

„Men Din Mor, tror Du, hun giver Lov?“

„Det behøves heller ikke. — Naar Du har gjort det, saa er det nok.“

Kræn Kluk roede. Han forstod godt, at Lone vilde lave Spræl. Det var maaske godt, han havde sagt ja, inden hun fik fat i ham, ellers fik han vel aldrig Fred. Nu var det over.

De kom hen til den inderste Bøje.

„Skal jeg ikke tage Aarerne?“ spurgte Simon.

„Nej, Du maa hellere prøve, om Du kan tage en Snes Hummer.“

„En halv kan vel gøre det?“

„Ja, det kan ogsaa gaa.“

Han kom atter til at tænke paa dem, der var sejlet hjem.

„De andre begynder nok at ærgre sig. —

Du kan tro, de er glade ved Laj og læser ordentlig over ham, fordi han havde saa travlt med at faa dem jaget i Land."

Simon halede den første Kranje op. Der var ingenting. Han lagde den ned i Baaden. Den anden, tredie og fjerde var ogsaa tom.

„Hvad er Du for en Steggel?" sagde Kræn Kluk. „Kan Du ingen Hummer tage i Aften?"

Simon halede i den femte, han tav, men der var noget forventningsfuldt over Ansigtet. Den var tung.

„Kan Du se!"

Han hev Kranjen med en Hummer ind over Rælingen.

„Naa, det var da godt — ud med den igen."

Der var en Hummer i hver af de to næste.

„Lad os smide de fire her."

Saa fortsatte de, hvor de slap, og havde ti Hummere, da Rækken var gaaet igennem.

Næste Gang fik de tolv, en usædvanlig god Fangst. Kræn Kluk blev kry, og der vankede Skoser til de hjemmeværende Fiskere.

De hængte i, og imens gik Solen i Bjerge. Kræjsten var optaget af dens Henfart, der ikke huede ham. Han vilde gerne have set den synke stor og rød i Havet, varslende en smuk Morgen.

I Stedet for sank den langsomt ned som i et Hav af tæt Taage og forsvandt, inden den naaede

Synskredsen. Landet derinde blev borte i samme Taagemasse. Himmel og Hav fik en ubestemmelig graa Farve og gik efterhaanden i et, saa man knap vidste, hvor det ene holdt op og det andet begyndte. Det var blikstille og lummervarmt, Luften lagde sig ligesom en snæver Klædning om dem, trykkede paa Kroppen og endnu mere paa Sjælen. De hængte i, men tavse. Der var en vis Uro over dem, noget længselsfuldt, Længsel efter noget ubestemt, de vidste ikke selv hvad, men det var sikkert den faste Grund under Fødderne. I hvert Fald fandt Sindet ikke Hvile i den tilsyneladende uendelige Havflade om dem. Det var snarere som denne frastødte dem, som de havde en indre Lyst til at flygte bort fra den, eller dog ud mod dens Grænser, saa den ikke saa helt og fuldt omsluttede dem.

Banken deromme i Sydvest blev tydeligere, mørk og blaaagtig adskilte den sig fra den øvrige Del af Nattehimlen. Hist og her kiggede en Stjerne gennem de lette Skyer, men ned mod Havet var alt Dis og Taage.

Havet ødslede med Guld. Det dryppede fra Aarerne, perlede om Baadens Sider og fyldte Kranjerne, naar de droges op gennem Vandet. Der var Ro og Stilhed, en uhyggelig Stilhed, som skabte Utryghed.

De fortsatte, gjorde de imellem en Bemærk-

ning, blev den fremsat saa sagte, som var de bange for at vække nogen.

Simon tænkte paa Hansine, og han blev ængstelig. Dersom de aldrig kom hjem, og hun var frugtsommelig.

Der kom et lysende Glimt i den mørke Skyhimmel.

„Det lyner," sagde han stille.

Kræn Kluk sagde ingenting, men lagde Kranjen ned i Bunden af Baaden. I den næste var der en Hummer, ligesaa i de følgende. Simon hvilte paa Aarerne.

„De bliver vel ikke til noget. Skal vi lade dem staa engang til?"

Han var igen fuldt optaget af Fiskeriet.

„Vi har saasandelig langt hjem."

„Ja, det har vi, men det er ikke hver Aften, vi kan tage saa mange Hummere."

Simon saa sig om.

„Lad os prøve det. — Nu skodder jeg, og saa smider vi dem."

Han tog godt fat, og Baaden gled tilbage. Lidt nølende hev Kræn Kluk Kranjer og Bøjer ud igen. De gik Rækken igennem; da de roede tilbage, lynede det to Gange. Hansine kom atter frem og dermed Angsten. — Hvor kunde han ogsaa gøre det!

„Nu maa vi nok helst skynde os," sagde han

og roede til af alle Kræfter. Morilden glødede for Boven, og Guldet dryppede fra Aarerne.

I den første var der en Hummer, i den anden to.

„Nej, det er for galt!“ udbrød han, „smid dem ud!“

„Det kan ikke gaa an!“

„Jo, ud med dem!“

Simon spændte Baaden tilbage.

Kræn Kluk var lige ved at protestere, men han hev dem ud. Det blev maaske ikke til noget.

Da han løftede den næste Kranje med en Hummer ind over Rælingen, kom der et større Lyn, efterfulgt af et Tordenskrald.

„Nu skal de ind, og det i en Fart!“ raabte Simon. „Du skal ikke skille dem, lad os bare faa dem ind lidt hurtigt.“

Det gik, Sveden drev af dem, men ingen mærkede det. Der kom jævnlig en dump Rullen og skyndte paa dem.

Da Kranjerne var inde, kom det andet Par Aarer paa, og hjemad gik det, saa Sveden dryppede fra Næsen.

Lynene blev større og fulgte hurtigere efter hinanden. Tordenen rullede fra Verdenshjørne til Verdenshjørne, hele Synskredsen rundt.

Det begyndte at blæse fra Siden, lidt ind over Stævnen, Baaden stødte i Søen og blev tungere at ro, Musklerne slappedes.

Simon hvilede paa Aarerne.

„Tror Du ikke, vi kan styre paa Fyret?“

„Det er ikke Vejr at sætte Sejl i.“

„Jo, dette her bliver til for lidt. Det vil gaa bedre for Sejlene. — Vi kan vist sejle op, lad os prøve det.“

Han smed sine Aarer ind og fik fat i Masten. Lynene lyste godt op, og snart var Sejlene sat. Det var næsten en Fuldsejlskuling, saa Baaden skød god Fart. Simon sad ved Roret med Storskødet i den ene Haand.

„Det er meget grimt Vejr,“ raabte Kræn Kluk, „der kan komme Storm, hvad Øjeblik det skal være.“

„Ja, tag Faldene i den ene Haand og Fokkeskødet i den anden. Kommer det hwerløs, slipper Du baade Falde og Skød, river først Sprøddet af og saa Fokken ned, mens jeg griber Storsejlet.“

Himlen var sort med askegraa Pletter, Lyn fulgte paa Lyn, for i Zigzaglinjer over den kulsorte Baggrund ned mod Havet. Det var, som kunde man høre deres Hvislen og se en Syden, naar de forsvandt i de dybe Vande. Tordenen bragede, rullede, dundrede, som var alle onde Magter løssluppet. Simon kunde næsten ikke styre. Lynet blændede ham. Disse Glimt paa Glimt, dette skærende Lys, der imellem gjorde hver Traad synlig i Sejlet, hvor gjorde det ondt

i Øjnene, han skulde se og kunde ikke. Det meste af Tiden kunde han slet ikke se det stærke Fyr der forude.

Imellem holdt det pludselig op, det blev bælgmørkt, og Stilheden laa om dem, men kun for et Øjeblik. Saa kom der et knitrende Lyn og et skraldende, dundrende Bulder, de følte det, som knugedes de ned mod Baaden, ned mod Havfladen.

Det lugtede af Svovl.

Simon var mod Sædvane bange. Han saa sig selv og sin Kammerat ligge nede paa Havbunden mellem Torskesnegle, Søstjerner og andet Kryb. Han saa Hansine opløst i Taarer. Hun skulde føde deres Barn, der da altid skulde bære Stempel af et uægte Barn. Han prøvede at bede til Gud, men han turde ikke rigtig, han følte, at han havde begaaet en Fejl og nu kom maaske Straffen over ham, men meget haardere over hende.

Bare de dog var i Land!

Ansvaret kom stærkere og stærkere, og Angsten voksede dermed.

Naar han dog blot maatte leve, til de var blevet gift, saa kunde Hansine med Ære føde deres Barn og opdrage det til at agte sin Faders Minde. Men druknede han nu, kom de to til at bære Sorgen og Skammen.

At han dog kunde bære sig saa tankeløst ad!

Havde de været gift, havde hun dog haft Stedet, kunde maaske have drevet det og tjent Føden til dem begge. Men nu . . . . . !

Vinden løjede af, Baaden sagtnede Farten men begyndte at gøre nogle underlige Bevægelser, der hurtigt øgedes. Den hoppede, sprang og vred sig. Det fangede Simons Interesse.

„Nu faar vi Udenvind," sagde han, „og jeg er bange, den bliver haard."

„Skal vi rive Sejlene ned?"

„Nej, vi maa sejle, saa længe vi kan."

Det store Naturskuespil vedblev, men Vinden faldt helt af.

Det slog med Sejlene, Baaden tumledes af Bølgerne. Det var, som de fuldstændig var overgivet i Naturkræfternes Vold.

De hørte en Susen som af en kommende Regnbyge.

„Ned med Sejlene!" raabte Simon.

Et flammende Lyn, et knugende Skrald.

Næppe var Sejlene nede, før en rygende Storm hvirvlede om dem. Bølgerne voksede, væltede sig over Baaden.

Simon greb Roret, fik Baaden til at falde, og af Sted for den med Storm og Bølger.

Kræn Kluk kæmpede fortvivlet med Storsejlet for at faa det ned under Toften, beslaa det kunde der ikke være Tale om.

Nu var de nede i en Bølgedal, saa oppe paa en høj Kam og lidt efter begravet i Skum.

Kræn Kluk havde lige faaet Bugt med Storsejlet, det laa godt sammenpakket, nogenlunde klar af Fiskeredskaberne. Vandet skvulpede frem og tilbage i Baaden. Han hørte Simon raabe gennem Stormen og Bølgebruset, men han kunde ikke skelne Ordene.

„Hva?“ skreg han, saa højt han kunde.

„Smid Kranjerne, men gjem een!“ brølede Simon.

Kræn Kluk fik travlt, Kranje efter Kranje forsvandt.

„Bind Bøjen godt fast til Ankertovet og skynd dig saa at øse.“

Kræn Kluk gled, famlede omkring i Vandet, fik Bøjen bundet paa og kom i Gang med Øsningen.

Imens sad Simon ved Roret, med hver Muskel spændt og hver Nerve paa Vagt styrede han Baaden gennem fraadende Skum, sydende Vandbjerge, knitrende Lyn, buldrende Torden og hylende Storm. Naar Lynet blændede ham, var Baaden imellem ved at tage Magten fra ham. I en skarp Sø var den nær kæntret. Det lignede en Revlesø.

„Bind Ankertovet om Bagtoften og smid Bøjen,“ skreg han.

Kræn Kluk parerede Ordre, Simon greb Tovet og kastede et Steg om Roret.

Tovet strammedes, en skarp Sø greb Baaden, Rebet svirrede op gennem Vandet, Søen væltede over dem, fyldte Baaden, saa de sad i Havet.

„Hold fast!" raabte Simon.

Baaden rullede tungt fra den ene Side til den anden. Brændingen væltede sydende, kogende hen over dem, med begge Hænder holdt de sig fast til de tynde Brædder under sig. Naar de fik Næsen oven for Vandet, spyttede og spruttede de og fik en Mundfuld frisk Luft.

Hver passede sig selv og havde nok at gøre med det. Simon holdt endnu krampagtig ved Roret, men Baaden styredes væsentlig af Bøjen. Imellem syntes han at kunne skimte Landet, men hvor langt der var ind, kunde han ikke se. Bare Tovet holdt!

Saaledes tumledes de om en Tid — endelig stødte Baaden. Instinktmæssigt hoppede Kræn Kluk af den, følte sig grebet af en Bølge og ført opad. Han fik Fodfæste, væltede sig lidt fremad, kæmpede mod Suget, som vilde trække ham ud igen. Der kom en ny Sø, gav ham et Skub op og vilde derpaa rive ham med sig ned. Han stred og kæmpede, men fik Magten og kom omtrent uden for Vandets Rækkevidde. Da hørte han et Brøl og saa Simon løftes af en Bølge lidt længere

ude. Uden at betænke sig styrtede han imod ham, greb ham, som han var ved at føres tilbage. Igen en fortvivlet Kamp. Benene reves fra dem, men en ny Bølge skyllede dem et Stykke op for atter at føre dem lidt ud. Endelig vandt de i Forening Sejr, vaklede op paa det tørre og halv faldt, halv satte sig paa en Brink.

Under Kampen havde Baaden et Par Gange passeret dem for op- eller nedgaaende. Den kastedes endnu omkring i Havstokken.

Simons Fantasi var i livlig Bevægelse. Nu saa han Baadens Tumlen, vilde hen til den, saa syntes han, at han var ved at gaa i Seng og vilde lægge sit Hoved mod Puden, men der var noget, der forstyrrede ham. Var det Hestene? Saa klarede det sig igen, og han saa Baaden. Men paany var han ved at gaa til Hvile et eller andet Sted. Til Slut fik dog Baaden Overtaget. Han lagde sin Haand paa Kræn Kluks Skulder.

„Vi skal have Baaden af Havet."

De fik den reddet og kom hjem, men hvordan er aldrig gaaet op for deres Bevidsthed.

— — — —

Næste Dags Formiddag kom de ned over Bakkerne, Havet laa nok saa smilende foran dem, som vilde det sige: „Det var ikke mig, der var saa slem sidste Nat."

Efter en Del Søgen fandt de Bøjer og Kranjer

et Stykke til Søs. De fangne Hummere havde Lone hentet tidlig om Morgenen. De var alle i god Behold. Simon havde for alle Mulighеders Skyld faaet dem godt anbragt.

— — — —

Det var smukt, varmt Vejr, der stod Skyer omme i Sydøst, store, urolige Hoveder.

Kræn Kluk kom langsomt op mod Simons med Hænderne i Bukselommerne. Simon kom med et Læs Tørv.

„Naa", sagde den første, „vi skal vel af Sted?"

Simon kiggede om mod Sydøst.

„Jeg tror, vi faar Torden."

„Det betyder vist ikke noget. Det sætter det nok væk igen."

„Det ser ikke godt ud til at gaa paa de yderste Sten, og herinde er der jo ingenting at fiske efter."

„Tror Du ikke, vi skulde prøve det?"

„Nej, det synes jeg ikke, vi faar vel ikke andet end Sejlads ud af det, og det har jeg ikke god Tid til."

„Du er blevet mere ivrig til at passe Gaarden, end Du plejer, ja saasandelig er Du saa."

„Ja, det maa jo heller ikke forsømmes."

„Jeg synes ogsaa, Du er blevet mere bange, end Du plejer at være. — Forleden Dag vilde Du heller

ikke af Sted, de andre tog ud og tjente en god Dagløn."

„Du plejer ellers ikke at rykke til den Side. — Kan Du hjælpe mig at vælte Tørvene."

Simon havde kørt de to Hjul ned i en lille Grøft, saa de med Lethed kunde vælte Vognen.

Da den var kommet paa ret Køl igen, foreslog Kræn Kluk, at Simon skulde spænde fra.

„Nej, jeg tror, vi faar Regn og grimt Vejr, og saa er det bedst at faa Tørvene hjem."

„Hvad gaar der af Dig? — Er det fordi Du skal giftes, Du er blevet saa hjemmesyg?"

„Ja, det er, naar det er over, saa tager vi bedre fat igen."

Det kom alvorligt.

Kræn Kluk saa paa ham. Saa kom der et lille Smil.

„Er der noget i Vejen?"

Simon blev rød som en ung Pige og nikkede.

„Naa, det er derfor, — Ja, saa passer vi godt paa saa længe, ja saasandelig gør vi saa."

V. EFTER BRYLLUPPET.

BRYLLUPPET stod i Høst. Storstue og Gæsteværelse blev indrettet til Aftægtsbolig for Lone, der fortørnet trak sig tilbage til sine Gemakker, hvor hun holdt sig en Maanedstid. Dog spiste hun hos de unge, Aftægten mente hun ikke, de kunde svare.

Der kunde hun imidlertid ikke holde ud til at sidde, saa gik hun paa Gæsteri hos sine Døtre. Til November flyttede Pigen, Hansine mente, at hun nok kunde klare det alene, hun var vant til at tage fat, og de havde jo ikke gode Raad, de maatte spare.

Da kom Lone hjem. Hendes yngste Datter lod hende vide, at hun vilde hjem for at hjælpe Hansine, da hun var bange, de ikke kunde komme over det. Det vilde Lone ikke høre, og hun maatte vel bedst selv vide det. Men nok er det, hun vilde hjem, og hun kom hjem,

Dagen efter hun var kommet, begyndte hun straks at tage Haand med i Arbejdet. Hansines

Stilling var jo ikke til det strenge Arbejde, og hun var derfor klog nok til at lade Lone gaa, som hun havde Lyst til. Halv ubevidst følte Lone ogsaa, at det var Simons Barn, Hansine bar paa, og som Kvinde respekterede hun hendes Tilstand. Af disse Grunde tog hun bedre fat, end hun ellers vilde have gjort. Det gik med andre Ord rigtig godt, selv om Lone imellem skævede lidt til den unge Kone, særlig naar denne kom med noget nyt, som ikke faldt i Lones Smag, og naar det gik for kærligt til mellem de unge. Undertiden blev hun jo lidt bitter ved Tanken om de 8000.

— — — —

Det var en af de sidste Dage før Jul. Det havde sneet om Formiddagen, Sneen laa som et stort, hvidt Tæppe hen over Jorden. Solen var lige gaaet ned, det var stille. Der var ikke en Sky paa Himlen, Røgen laa i fine Striber oppe i Luften. Det var endnu Dag, men Mørket stod parat til at tage fat. Der var Stemning over Landet, Julestemning. Naturen var fyldt med Fred, en Fred, der paavirkede Menneskesjælen, fremkaldte Længsler og Drømme, aabnede for Hjertedøren og stængte for den kolde Forstand.

Simon havde sat sig i Soveværelset, der benyttedes som Spisestue. Hansine kom ind, hun var træt, satte sig paa hans Skød og lagde sig ind til ham. De sad og kælede lidt.

„Naa, hvordan har I det?“ spurgte Simon. Han havde lagt sig efter Flertalsformen, naar han spurgte til sin Kones Befindende.

„Jo Tak, vi har det godt. — Det bliver en Dreng, Simon, han er saa urolig.“

Simon bøjede sig ned over hende, trykkede et langt Kys paa hendes Læber, og saa sad de Favn i Favn, knyttede sammen med de inderligste Baand, sad der, mens Lyset veg, og Mørket bredte sig over Jorden.

Da de havde siddet lidt, begyndte Hansine at se sig om i Stuen, saa vidt hun kunde skelne i det frembrydende Mørke. Sengene optog den ene Side af Værelset og var dækket af rødblomstrede Sirtses Gardiner. Disse afbrødes i Midten af et Skab med en større Dør forneden og en mindre foroven. Simon gik altid med Nøglen til den øverste i sin Lomme.

„Hvad er der inden for den øverste Dør i Sengeskabet, Simon? — Du passer paa Nøglen, som lukkede den for Dit dyreste Eje.“

„Det er vort Pengeskab. — Ved Du ikke det?“

„Jo, men jeg troede ikke vi havde ret mange. — Er der ikke andet?“

„Jo, vore Papirer: Skøde og den Slags Ting gemmes der — og saa — det er derfor jeg passer paa Nøglen — er der en lille Pakke Arsenik.“

„Arsenik siger Du! — — Hvor kan det være?“

„Det skal jeg fortælle Dig. — Det er saa udmærket til Kreaturvadsk, men det er dyrt og omstændeligt at faa: Dyrlægeattest og Apotekerregning, og saa skal Dyrlægen oven i Købet være til Stede under Vadskningen. Nu har Folk Raad til at rette sig efter Lovene, det havde de ikke i gamle Dage, og saa hjalp de sig, som de kunde. — Jeg kan tydeligt huske fra min Drengetid, naar Manden med Arsenik kom. Det var en lille lavstammet Fyr i graat Tøj og med en bredpullet Hat paa Hovedet. Han kom stille, forsigtigt ind ad Døren. „Er Manden hjemme?“ Var Far der saa, rakte han en lille Pakke frem. Der er for saa mange Penge, sagde han. Han fik dem og forsvandt hurtigst muligt ud ad Døren. Var Far ikke til Stede, blev han hentet, og var han for langt borte, kom Manden igen. Det var os paa det strengeste forbudt at sige et Ord til ham eller spørge ham om noget.“

„Hvorfor maatte I ikke snakke til ham?“

„Nej, saa kunde vi, om det skulde være, gøre Ed paa, at vi ikke vidste noget som helst om ham, hverken hvor han kom fra, hvor han gik hen, eller hvad han hed.“

„Ved Du noget om ham?“

„Nej, ikke Spor. — Der gik jo vilde Rygter

om, at han smuglede det ind over Grænsen, at det kom i hele Baadladninger i Land fra Skibe, som ankrede et Stykke ude i Vesterhavet."

„Kommer han ikke mere?"

„Nej, Øvrigheden fik Nys om det, og det sidste Aar turde Folk heromkring ikke tage det. Far tog derfor en hel Pakke, saa vi har nok til flere Aar."

„Er det en stærk Gift?"

„Ja, der skal kun ganske lidt til for at slaa et Menneske ihjel, saa Du kan nok forstaa, at jeg passer godt paa Nøglen og altid tager den af."

Hansine havde været saa træt og sad saa godt, at hun glemte, hvor hurtigt Tiden gik. Lone savnede hende og kom ind i Sovekammeret for at se, om hun skulde være blevet syg og lagt sig paa Sengen.

Da hun saa de to sidde der, som havde de ikke andet at bestille, blev hun ærgerlig og udbrød: „Skammer I Jer ikke! — sidde der og kæler for hinanden som et Par hjertesyge Turtelduer! — Er Du et voksent Mandfolk, Simon?"

Han følte, at der maaske var noget i hans Mors Ord, Livet var kold Virkelighed. Han holdt af sin Mor og saa op til hende.

Hansine fik en Følelse af Uhygge, Lone kom der saa brutalt og rev de fine Baand over, som knyttede dem sammen, prøvede i hvert Fald derpaa. Hun

havde gjort det et Par Gange før, og hun havde en egen spottende Maade at gøre det paa. Det indvirkede paa Simon. Som nu, han burde have taget til Genmæle, men gjorde det ikke, listede bort, som han skammede sig og gav Moderen Ret. Det var for Hansine, som Lone pillede noget af den Mandighed bort, der var ved at vokse frem hos ham i Forlovelsesdagene, den Selvstændighed han viste, da han saa resolut bestemte deres Bryllup og satte Moderen Stolen for Døren.

Hansine fik en Anelse om, at Lone uvilkaarligt holdt det bedste nede i Simon og fjernede ham samtidig fra hende. Der lagde sig et Tryk over hende i flere Dage, men saa gik Livet sin rolige Gang, og hun glemte det igen.

VI. I FATTIGHUSET.

FATTIGHUSET laa paa Grænsen af Kultur og Natur, paa Grænsen af højt og lavt. Mod Nordvest kravlede Markerne langsomt op ad Skraaningen, der paa den modsatte Side gik brat ned mod Havet, mod Sydøst bredte Kæret sig som et Hav af Lyng, Pors og Siv. Paa den anden Side Ødet ragede opdyrkede Øer frem.

Hansine sad ved Moderens Vindue, der vendte mod Syd. Hun saa ud over Lyngsletten, der omtrent havde mistet Høstens kraftige, brune Farve. Vestenvinden drev svære Byger ind over Landet, alt var vaadt i vaadt. Udsigten var trist, naar Regnen piskedes mod Jorden, men den var mere grel, naar Solen skinnede paa den vaade, graabrune Flade.

Hun kendte denne Udsigt, havde set den hele sit Liv, havde tænkt, at Byens Fædre i sin Tid viseligt lagde Fattighuset i Skellet med Vinduerne bort fra den dyrkede Mark, der talte om Velstand, ud mod Fattigdommen i Naturen. Der blev saa

ingen Kontrast, det indenfor harmonerede med det udenfor.

Ganske vist, Fattighuset havde to Sider, men mod Nord fandtes de tre Indgangsdøre og det dobbelte Antal Køkkener, og hvem sad vel i Køkkenet og mod Nord for at betragte Bøndernes Kornmarker. Nej, man holdt sig til Kæret og Solen. Det kunde nok gøres nødigt at have den sidste til at varme og muntre lidt op.

Hansine betragtede Kæret som en gammel Bekendt, men hun havde aldrig holdt af det. I Midsommer var det tørt og solbeskinnet, men selv da var det øde — og fuldt af Hugorme. Og naar Efteraarsregnen satte ind, stod det sure Vand mellem Lyngtottene, saa man maatte hoppe fra Tue til Tue. Havde det endda været en rigtig Hede, men her var ikke en Gang Lyng, som var værd at slaa. Kæret frembragte kun nogle Læs Fladtørv.

Og der var næsten ikke en Plet, hvor man i Midsommer kunde trille sig — det var Tue ved Tue med den brunsorte Jord imellem.

Der var kun to Lyspunkter: Engen der mod Vest og Vejen, som fulgte den korteste Linje til den nærmeste Ø. Den sidste lyste graat, men den var kedelig i sin ulastelige Snorlinje. Og Engen, ja den saa man kun, naar man lagde Hovedet til Ruden, saa den i al sin Fjernhed som noget uopnaaeligt.

Naar der en Gang imellem var kommet triste Tanker over Hansine, syntes hun, Livet lignede Kæret en regnfuld Efteraarsdag.

Det var længe siden disse Tanker havde gæstet hende, men i Dag var de kommet igen.

Hun sad og fortalte sig selv, at hendes Hjem laa deroppe paa Bakken, omsust af de skiftende Vinde, omgivet af de lette men ret gode Marker, der talte om Velstand og Lykke, om støt Arbejde og Frugtbarhed.

Det hjalp ikke noget.

Hun hørte vist hjemme her i Fattighuset, her i Livets triste Afdeling.

Hun saa sig om, halvvejs som en Fremmed, saa sig om i den Stue, der i de lange Vinteraftener havde forekommet hende hyggelig. Den havde engang været hvidkalket, men det var længe siden. Ved Kakkelovnen og henne ved Køkkendøren var Pudset stødt af, de bare Mursten sad og grinede. Paa den anden Side Væggen hørte hun Halte-Peters Banken. Han havde maaske faaet et Par Sko til Forsaaling. Saa blev der vel Fest i Aften — eller i Morgen. Saa fik Moderen gratis Koncert af Drikkeviser, Stumper og Brudstykker i vild Uorden mellem hinanden, af og til blandet med Karens Skrig, naar Halte-Peters Banken gik ud over hende.

Hvor det maatte være trist for Moderen at

høre paa — og saa tænke paa Manden, der maaske sang de samme Strofer i et eller andet Herberge, den Mand, hun trods alt holdt saa meget af.

Det var godt, hendes Seng stod op mod den anden Væg, op mod gamle Anes Stue.

Ja, det var godt, de havde gamle Ane, hvorledes skulde det ellers være gaaet Moderen, siden hun selv blev gift, hvem skulde ellers have hjulpet hende til Rette og passet hende, naar hun ikke kunde være oppe.

Ja, gamle Ane havde ogsaa sit at bære, hendes Lykke havde været kort. Faderen til hendes Dreng var stukket af til Amerika, da han saa, hvordan hun var faren. Den lille Søren voksede op, blev vidtløftig lige som sin Far, sejlede paa de store Have, kom aldrig hjem, skrev heller mere. Hun trøstede sig vist ved Flasken, det gjorde Ane, men hun gjorde det stille, man var ikke engang sikker paa det.

Mon Lykken altid fik saa hurtig Ende? Eller var det monstro kun for de Folk hernede i Fattighuset?

Det var det vel, og hun hørte jo til her, kunde altsaa ikke vente mere.

Og hun var kun to og tyve Aar. Nej, saa var der ingen Retfærdighed til.

Hun havde aldrig kunnet forlige sig med Mo-

derens Gud. Hun kunde ikke forstaa, at Moderen kunde takke ham for den Part, hun havde faaet af Livet. Nej, hun fortjente meget mere!

Men der var ingen Retfærdighed til, heller ikke hos Gud — i hvert Fald ikke for Fattighusfolket.

Nej, man fik en Mundsmag af Livets Lykke, vel sagtens for at man bedre kunde savne den bagefter.

Moderen kom ind med to Kopper Kaffe, hun var oppe i Dag, havde selv villet lave Kaffen, hun gik langsomt, ligesom lidt vaklende.

Hun havde nok mærket, at Humøret af og til stod lavt hos Hansine, men hun vilde ikke spørge, vilde vente, til det kom af sig selv.

Hansine saa, at der kun var to Par Kopper.

„Er Ane ikke hjemme?“

„Nej, hun er gaaet en Tur ned til Købmanden — hun vilde have noget Papir og prøve at skrive til Søren.“

„Har han skrevet?“

„Nej, Gud bedre det, han skriver aldrig.“

„Ja, men saa kender hun jo ikke hans Adresse.“

„Nej, det gør hun ikke, men hun har jo den fra sidst.“

„Hvor gammel er den?“

„Til Mortensdag er det seks Aar, siden hun havde Brev fra ham.“

„Hvordan kan hun tro, at Brevet kan naa ham, der vel har flakket Jorden rundt i de sidste seks Aar?“

„Nej, det er heller ikke tænkeligt, men hun vil alligevel prøve det. Man kan aldrig vide, siger hun. Og hun vilde jo saa gerne, han skulde have et Ord fra hende.“

Moderen sad og varmede sine Hænder paa Koppen, hun var saa tyud og mager, og hun frøs let.

Pludselig kom det fra Hansine.

„Mor, er alle Mænd — — slette?“

„Hvorfor spørger Du om det?“

„Jo, for jeg synes det næsten. — Som nu Halte-Peter, der drikker, er doven og banker sin Kone.“

„Han er vel ogsaa en af de værste.“

„Og saa Søren, der aldrig skriver hjem til sin gamle Mor, som gaar og længes efter ham.“

„Man kan jo aldrig vide, hvad der er i Vejen med ham — det kan være, han er druknet for længe siden.“

Hansine hørte knap Moderens Ord, hun fortsatte med sin egen Tankegang.

„Og Far . . . . .“

„Din Far, Hansine, var ikke slet, langt fra, han var for god af sig, han kunde ikke sige nej, naar de fristede ham. — Han holdt saamæn saa

meget af os begge, vidste aldrig, hvor god han skulde være."

„Hvor kunde han saa løbe sin Vej og blive borte?"

„Ja, det kan vi ikke forstaa, Mændene er ikke som vi andre. — — Vi ved slet ikke, hvad vi vilde have gjort, dersom vi havde været i deres Sted."

Hansine sad lidt, saa kom det, eftertænksomt.

„Ja, det er ikke til at blive klog paa."

„Din Mand er da saa lige til, lille Hansine. Han gør aldrig noget galt", frittede Moderen.

„Nej, det er han ikke, Mor. — Jeg synes somme Tider, det er, som havde jeg to Mænd — og der er saa meget Forskel paa dem."

„Hvordan det? — Hvordan er de to da?"

„Den ene af dem er tung, undselig, nej, ligesom forkuet — af Moderen."

„Er hun da saa slem?"

„Nej, det er hun vel ikke, men Du ved jo nok, at hun ikke kan lide mig. — Og det er ligesom hun søger at fjerne os fra hinanden."

Moderen vilde rejse sig for at bære Kopperne ud, men Hansine greb dem og forsvandt, kom straks tilbage. Moderen tog hendes Haand.

„Sæt Din Stol herhen."

Hun adlød.

„Jo, Mor, jeg bliver tit saa ked af det — jeg

bliver bange for, at det skal gaa galt. — — Hun vil, han skal behandle mig som en Tjenestepige, og hun har en egen Maade at haane ham paa, naar han — — behandler mig som sin Kone — — — — — — — han tør næsten ikke kæle med mig for hende.

Jeg kan engang imellem blive saa gal paa hende. Som nu i Dag. Du ved, Præstens Rigmor havde givet mig det Billede: Er Mor alene hjemme. Det havde jeg tit ønsket at faa i en pæn Ramme, men det kostede snart fire Kroner. Saa for fjorten Dage siden tjente de en Nat 30 Kr. hver ved Hummerfiskeri, og i Dag kom han med Billedet indrammet og gav mig.

Jeg blev saa glad, tog ham om Halsen, og han — var ogsaa glad, kunde jeg se. Men saa kom hans Mor, og han slap mig, ligesom han havde gjort noget galt. Hun saa gnaven ud og spurgte, halv arrigt og halv spottende, om han gav fire Kroner for hvert Kys, saa var vi snart ruinerede. Det var bedre, han brugte Pengene til noget mere nyttigt."

Hun bøjede sit Hoved mod Moderen, hvilte sin Pande mod hende, for ligesom at holde Styr paa Tankerne.

„Aa, Mor, jeg vilde saa gerne være god imod hende, men det er ikke til at holde ud, hun tager Simon fra mig!"

Moderen klappede hende paa Haaret.

„Det bliver nok bedre, lille Hansine, Vorherre hjælper Dig nok.“

Hansine løftede Hovedet, der var lidt Trods i Ansigtet.

„Nej, han gør ikke, Mor, han hjælper ikke os her fra Fattiggaarden. — Har han vel hjulpet Dig?“

„Ja, jeg har det virkelig saa godt og har al Grund til at takke ham.“

Saa slog Moderen over, hun kunde se, den Vej var ikke farbar.

„Og saa den anden Simon, hvordan er han?“

Hansine ventede lidt. Det klarede i Ansigtet.

„Han er, som han altid skulde være. Det er den rigtige Simon. — — Saadan kan han være, naar han skal ud at fiske, særlig naar de andre ikke tør. Da er der Liv i Øjnene, og da ved han, hvad han vil.“

Hun blev mere veltalende.

„Naar det kommer over ham, kan det ikke hjælpe, hvad hans Mor siger, for da gaar han efter sit eget Hoved. — — — Saa er han rigtig en Mand.“

Det kom sagtmodigere igen:

„Men det er saa sjældent. — — Jeg er bange, hun helt faar Bugt med ham.

Det er jo ligesom med Far: hans gode Jeg

blev kvalt af hans daarlige — — og saaledes synes jeg altid det gaar."

De sad lidt.

„Du skal passe paa, lille Hansine, at Du ser mest paa Livets gode Sider — ogsaa paa Simons. — Det veksler med Solskin og grimt Vejr. — — — Nogle Mennesker ærgrer sig over det sidste, baade naar vi har det, og naar Solen skinner. De er lykkeligere, der nyder Solskinnet, glæder sig over det, naar det er borte, og haaber paa, at det skal komme igen."

„Ja, det kan Du, Mor — — bare jeg ogsaa kunde."

Saa kom hun i Tanker om Grete, der snart kunde vaagne af sin Middagslur, og ud af Døren for hun.

Da hun kom hjem, var Grete vaagnet og laa og smilede op mod hende.

Simon kom bagefter, tog hende blidt om Livet, spøgte og sludrede med den lille, der bevægede Læberne, som vilde den snakke med.

Og saa skinnede Solen paany.

VII. EN HJEMKOMST.

DER var Juletravlhed, der skulde bages, og der skulde brygges, der skulde oven i Købet gøres rent alle Vegne. De store Sigtebrød var i Ovnen, og mens de blev bagt, saa man sit Snit til at faa lidt Aftensmad. Saa gik Lone i Gang med Æggekagen, og Hansine tog Gretemor op af sin lille Vugge. Hun skulde gøres i Stand til Natten. Hun blev „klædt af", og saa laa hun der paa sin Mors Skød, den lille Sprællemaskine. Hansine havde travlt, men det var saa fristende — aa, saa fristende, at rulle lidt med hende, at klappe de smaa Pusselanker, at dikke hende paa den lille Mave og kildre hende om Halsen! — det var ikke til at staa for!

„Dikke—dikke—dik! — — Mors egen Tøs! — — kille, kille, kille, Gete—Getemor! — — Trille min Kage, i Morgen skal vi bage — rulle, rulle, rulle!"

Den lilles Øjne skinnede og den stores med. Det var saa dejligt at glemme alt udenom, fuldt

optaget af det lille Væsen, der laa saa glad og tilfredsfuldt og lod sig tumle.

Simon var i Lag med den sidste Bid. Han var træt, i flere Døgn havde han kun faaet lidt Søvn, været paa Fiskeri hver Dag og maattet arbejde hjemme meget af Natten. Heldigvis var Fiskevejret hørt op, saa nu fik man da lidt Søvn og Hvile.

„Hun kan allerede sludre! — — kom og se, Simon, hun snakker!"

Det var en verdenshistorisk Begivenhed, der maatte konstateres. Simon fik sig lettet og indfandt sig paa Skuepladsen for Datterens Bedrifter. — Jo, der var virkelig nogle Bevægelser med Munden, og der kom nogle Lyde, som med en meget god Vilje kunde opfattes som det første svage Forsøg paa at efterligne Moderens Tale.

Simon lagde Armen om sin Kones Hals, holdt sit Hoved hen til hendes for at komme inden for Gretes Synsvidde. Den lille opdagede det nye Ansigt, saa fra det ene til det andet og smilede lige huldsaligt.

Hans store, tykke Finger nærmede sig den lille Krop.

„Dulle, dulle, dulle!"

Lone kom gennem Stuen.

„Sikke noget Pjankeri! saadan et stort Mand-

folk staar og hænger der! — — Du kunde vist ogsaa godt faa noget at bestille, naar Du bliver færdig, Hansine!"

Brummende gik hun videre. Saadan noget Hængeri!

Hun havde som Kvinde instinktmæssigt taget blødere paa Hansine, mens denne var i „Omstændigheder", men nu saa hun kun Fattighusbarnet i hende, og hun kunde ikke lide at se de unge hænge over hinanden. Hun kom hver Gang til at tænke paa de 8000, det havde dog været et anderledes Grundlag for Kærtegneri. Og saa sidder Hansine der og traller midt under Bagningen. Ikke for det, hun var jo dygtig nok, det var en Fornøjelse, som Hænderne sad paa hende, men . . . . . ! — Og saa tænkte Simon da heller ikke paa andet end Hansine og Barnet. Det varede saamæn ikke længe, før han knap skænkede hende, hans Mor, en Tanke.

Simon rettede sig, gik ud til sit Arbejde, Hansine gjorde den lille i Stand og lagde hende til Brystet. Glæden var for denne Gang taget fra hende.

Hvordan mon det skulde gaa i Fremtiden? Da hun var syg, havde Lone helt taget Kommandoen, og den lod det til, at hun vilde beholde. Hun selv var reduceret til at være Tjenestepige. Naar saa Lone vilde have regeret mildt, men

Hansine følte klart, hvorledes hun gik mellem Simon og hende, og hvilken Magt hun i Grunden havde over ham. At han dog ikke kunde se det, mande sig op og sige sin Mor, hvor Skabet skulde staa!

Bare Simon vilde blive ved at holde lige saa meget af hende, saa kunde hun sagtens bære det, sagtens bøje sig for Lone.

Hun følte, at meget stod paa Spil, og hun kunde ikke se, hvorledes hun skulde kunne skride ind.

Grete faldt i Søvn ved Brystet, forsigtigt lagde Hansine hende ned i sin Vugge, tyssede paa hende, da de smaa Øjne var ved at aabne sig.

Saa gik hun ud til Brødet. Lone var mut.

Den lille klynkede. Hansine gjorde Tegn til at gaa.

„Bliv Du ved Dit, saa skal jeg se til hende," sagde Lone og forsvandt ind ad Sovekammerdøren.

Naa, nu vilde hun maaske ogsaa til at raade over Barnet — det fik hun maaske heller ikke Lov at beholde.

Grete tav stille, da Lone kom ind, laa og saa paa hende med et Par klare Øjne. Det var alligevel et dejligt Barn. Hvor det lignede Simon fra den Gang, han var lille.

„Nu skal Grete pænt sove — hvisse, hvisse, hvisse!“

Hun rørte Vuggen. Hvor kunde de have haft det rart, dersom Katrine havde været dets Mor. Saa havde de ingen Gæld haft, og Simon skulde ikke have fristet Tilværelsen derude paa Havet. Nu maatte han slide baade Dag og Nat og resikere Livet oven i Købet. 400 om Aaret i Renter og Afdrag, det var mange Penge.

Grete sov.

Det var alligevel en lille dejlig Pige. Hun stod og saa lidt paa hende, inden hun gik, tænkte paa Simon, da han laa i den samme Vugge.

Denne kom igennem Brygerset. Da han saa, at hans Mor ikke var der, tog han Hansine om Livet og gav hende et varmt Kys. Hun var lige ved at sige, at nu turde han nok, da hans Mor ikke var til Stede, men han gav det saa inderligt, at hun besvarede det, næsten heftigt.

Da Lone kom, smaasang hun, vis paa Sejren.

Det sidste Brød blev taget ud, brunt og dejligt, det blev baaret ind paa Sengen.

Der var noget, der famlede ved Døren, vaklende Skridt hørtes i den yderste Stue, Døren hertil blev stødt op, og en skægget, laset Skikkelse kom snublende ind, samtidig kom Simon gennem den anden Dør. Han havde set Manden krydse op mod Huset og var derfor gaaet ind.

Hansine stod som lamslaaet, hun kendte straks sin Far i denne berusede, sammensunkne Skikkelse med de snavsede, iturevne Klæder og hullede Sko.

Simon og Lone kendte ham ikke.

Han satte sig ved Bordenden.

„Ko—ko—kom min Tøs — aa — og hils paa — — di — din Far. — — Jeg sku — sku — skulde jo hjem — — at hil—se paa min Svi—ger—søn.“

Han saa paa hende, Øjnene stod fuldstændig stive og ubevægelige.

Hun stod stille, Billede paa Billede fra Fortiden jog igennem hendes Sjæl, stygge og smukke mellem hinanden. Hun saa ham, naar han kom lallende hjem, naar han var nedbøjet af Anger og Ruelse, naar han var den kærlige Far, der sad med hende paa sit Skød og kærtegnede hende.

Hun holdt af ham endnu.

Hun lagde sin Arm om hans Skulder og sagde, mens Taarerne hurtigere og hurtigere banede sig Vej: „Aa, Far, hvor kunde Du nænne at komme i den Tilstand!“

Han opfattede ikke Ordene, men han forstod, at der laa en Bebrejdelse i dem, og han forstod Tonen, den blev fremsat i.

„Sy — — synes Du — jeg er svi—svi—

rende? Det er meget — — lidt — — lil—lille Hans. — Og jeg sku—skulde da hen at se til Dig."

„Har Du været hjemme hos Mor?"

Det blæste frisk derude og herinde var varmt og lummert fra de mange Brød paa Sengen, en mættet Luft laa i Stuen. Hans Hoved blev tungt, faldt ned paa Armen, der laa paa Bordet.

Han mumlede: „Din — Mor — hos Din Mo—r — — øh."

Hun kunde ikke faa mere ud af ham.

Simon og Lone var tavse Tilskuere.

Saa kom den første et Skridt nærmere.

„Hvad skal vi gøre ved ham?"

Det kom forsigtigt, prøvende sig frem — til begge Sider.

Hansine saa sig fortvivlet om.

„Kan vi ikke lægge Far op i den nordre Seng?"

Simon tøvede lidt, som for at afvente Moderens Svar.

„Jo, lad os det."

Lone var som himmelfalden. Hun havde mistet Troen paa Sidsel Vævers Medikamenter, men det, at Sidsel Vævers kendte hendes Ærinde, kunde hun ikke komme udenom. Derfor havde hun ogsaa stolet paa, at Hansines Far var død, og det havde været hende en vis Trøst, at saa

kom han da ikke for Dagens Lys og lavede Skandale.

Men nu var han der, lige foran hende. Der var ingen Tvivl.

Saa var jo ogsaa det Bedrag fra Sidsel Væ-vers Side.

Hvad kunde han ikke finde paa!

At Simon dog skulde gifte sig ind i den Familie!

Demonstrativt gik hun ind til sig selv.

De unge sled i den døddrukne Mand, der af og til udstødte et utilfreds Grynt. Det sved Hansine i Hjertet at se sin Far i den Tilstand.

Og Simon, hvor megen Fortræd kunde han ikke faa heraf!

Og hendes Mor!

Hun havde næsten glemt ham. Kun engang imellem havde hun tænkt sig Muligheden af, at han kom igen, men den Tanke var snart forduftet.

Og som han saa ud af Snavs og Pjalter! Han havde vel ogsaa Utøj. Hun maatte helst lægge Lagener paa Sengen i Stedet for Uldvaarene, de var lettere at rense. Hun lagde Brødet til Side.

Da hun kom med de rene Lagener, saa Simon paa hende, som syntes han, det var lovlig stor Flothed.

„De er lettere at faa rene igen", sagde hun sagte.

Saa fik de ham i Seng.

Der var Stilhed, som efter et Slag, endt med Nederlag. Enhver var optaget af sine egne Tanker, var saa bange for dem, at han ikke turde udtale dem højt.

„Skulde jeg ikke gaa hjem og fortælle Mor om det, dersom hun ikke ved det?“

„Jo, gør Du det.“

Lone hørte, hun gik om Hjørnet og kom saa ind i Soveværelset. Simon vidste ikke, hvor han skulde gøre af sig selv.

Lone var kommet i en Slags Ligevægt.

„Skulde hun efter sin Moder? — Saa havde vi dem da begge to!“

Simon havde mest Lyst til at gaa, men hvor skulde han gaa hen. Han svarede ikke.

„Hvad vil Du gøre ved ham der, Din kære Svigerfader?“

„Naa, han gaar vel igen i Morgen.“

„Det gør han nok, for at komme igen i Morgen Aften, fuld. — Jo, vi sidder net i det!“

„Skal vi ikke vente med at forhandle herom til i Morgen.“

Lidt efter gik Lone.

— — — —

Hansine kom hjem til sin Mor.

„Aa, Mor, Far er kommet igen.“

Hun fortalte det hele.

„Det værste var, han var saa fuld og saa snavnet.“

Hendes Mor laa lidt.

„Blot vi nu kunde beholde ham. — Det kunde dog være, han kunde faa Stilling paa sig.“

Det kom sagtmodigt.

„Ja, men han drikker jo, Mor.“

„Det gør han jo nok, men han har jo aldrig gjort os fortræd. Kan Du huske, hvor god han var mod Dig, selv om han havde drukket for meget?“

„Ja, det tænkte jeg ogsaa paa før, da han kom.“

Moderen sukkede.

„Ja, han har altid været for god af sig, for let for de andre at lokke paa Glatis.“

„Det bliver nok rent galt med Lone nu.“

Hansine sad paa Sengekanten med Moderens Haand i sin. Hun var saa træt og fortumlet, ligesom lidt bedøvet. Hun talte med en underlig Ro, som kom det hende kun halvvejs ved.

„Ja, det er jeg ogsaa bange for. — Men Du har da Din Mand og lille Grete.“

„Ja, det har jeg da,“ sukkede Hansine.

„Saa længe det varer“, tænkte hun.

Og lidt efter.

„Hvad skal vi gøre i Morgen?“

„Ja, saa kommer han herhjem. — Vi kommer nok om ved det paa en eller anden Maade.“

„Vi maa se, om vi kan skaffe ham et Sæt Tøj. — Jeg skal tale med Simon derom.“

„Ja, vil Du det. — Ellers er der nok nogen, der hjælper os, Folk har jo altid været gode imod os.“

— — — —

De sov alle, da Hansine kom hjem. Stille listede hun sig i Seng. Hendes Far laa uroligt, trak Vejret tungt.

Hun kunde ikke sove.

Hvor nogle Mennesker dog blev omtumlet her i Livet.

Som nu hendes Far. Moderen havde fortalt om den unge, raske Karl, munter og glad, der havde et venligt Smil til alle. Han dansede bedre end nogen anden i Byen, var rask til sit Arbejde og afholdt af alle Folk. Til Tider blev han for lystig i et glad Lag, men det var ikke ret ofte. Saa blev han gift, fik et lille Husmandsbrug, og han gik imellem paa Arbejde for fremmede. Ude var han dygtig, men hjemme holdt han ikke af at bestille noget. Moderen maatte gøre det meste af Arbejdet. Han begyndte at drikke, tjente mindre og mindre. Det stod saa tydeligt for hende, hvorledes de ofte maatte sulte.

Saa var det den Dag. De havde kun eet Stykke Mad. Hun og Moderen delte det, og saa gik hun i Skole, sulten. Hun gik ind efter sine Vanter i

Frikvarteret. Der laa Sofies Mad, det var daarligt pakket ind, Rullepølsen stak frem. — Aa, hvor hendes Tænder løb i Vand. Sofie var slet ikke sulten, havde spist saa meget, før hun gik hjemmefra. Hun greb det, puttede næsten et halvt Stykke i Munden paa een Gang. Hun slugte det i store Mundfulde.

Først bagefter kom kun til at tænke paa, at det var Tyveri.

De kom ind. Sofie klagede over, at hendes Mad var borte. Der blev ledt efter det. Hansine var glorød i Ansigtet og maatte gaa til Bekendelse. Læreren tog det strengt, der havde aldrig før været stjaalet i hans Skole. Hansine blev straffet, og Læreren holdt et langt Foredrag om det forfærdelige i Tyveri, hvert Ord møntet paa Hansine. Det syntes hun da selv. Endnu i Aften stod denne Dag saa lyslevende for hende.

Og Kammeraternes Spot siden, naar hun af en eller anden Grund havde fornærmet dem.

Dagen efter hentede Politiet hendes Fader.

Han skulede saa sært, da han kom hjem igen, og det blev værre med Drikkeriet. Hver Gang angrede han det bittert, men det hjalp ikke. Moderen græmmede sig, sled for to, var altid venlig imod ham.

Men saa en Maanedstid efter hendes Konfirmation blev han helt borte. Da faldt Moderen sammen og havde ikke duet siden.

Kort Tid efter kom de i Fattighuset.

Hvor Moderen dog havde gaaet meget igennem! Og hvor var hun taalmodig og god! Hun holdt meget af ham endnu, var ligefrem ked af, at han ikke var kommet hjem til hende først. Det vilde blive en Skuffelse for hende, naar hun saa, hvor elendig han saa ud. — Stakkels Mor!

Og han, hvor mon han havde fartet omkring? — Han havde vist ikke danset paa Roser. Hvor kunde han ogsaa bære sig saadan ad, saa meget som han dog holdt af dem alligevel.

Hvad skulde det hele blive til?

For det var vel virkeligt? — Hun drømte vel ikke?

Nej, der var Simon ved Siden af hende, han sov saa roligt, som var han udenfor det hele. Og Faderen trak Vejret tungt ovre i den anden Seng — og imellem dem var Sengeskabet med Papirerne og Pakken med Arsenik.

Arsenik — det var jo en stærk Gift — en lille Smule, saa var det hele forbi. Hun vidste, hvor Nøglen laa — dersom hun tog lidt af det, var al Sorg slukt. Nej, Grete, hendes egen lille Gretemor, kunde ikke undvære hende. Simon vist heller ikke, han holdt dog meget af hende. — Hun kunde heller ikke undvære dem.

Det var dog alligevel ikke saa nemt at sige Farvel til det hele. — Alle de Mennesker, der

led og led, ingen Glæde havde i Livet, hvorfor gik de ikke og lukkede Døren efter sig?

De turde vel ikke, var bange for det paa den anden Side Døren, bange for Gud og hans Dom over dem.

Gud! — — Var han mon til, naar det kom til Stykket? — Folk bildte sig ind, de troede paa ham, men det gjorde de vist slet ikke. Man mærkede det aldrig — undtagen hendes Mor, hun troede paa Gud, troede, han tog sig af Sagerne og førte alt til det bedste. — Det var vel det, der bar hende oppe.

Og hende selv da? — Jo, hun havde ogsaa imellem bildt sig ind, hun troede paa Gud, hun bad til ham ret tit, men hun stolede jo slet ikke paa ham nu.

Hvad skulde hun vel ogsaa stole paa? — Det gik jo ofte saa galt, det kunde gaa — og saa kunde det ikke gaa værre. Hvad skulde hun saa stole paa.

Det var maaske noget Sludder. — Mon hendes Mor ikke tog fejl? — — Der var maaske slet ingenting paa den anden Side af Døren.

Dersom der ingenting var, var det en Skam, at vi ikke vidste det — at vi saadan blev narret.

Gud — — deroppe i Himlen — — med stort hvidt Skæg og et alvorligt Ansigt — — — paa en stor Trone. — — Og Sankt Peder — — med en Nøgle.

Hvad var det? Hendes Far stod op, gik og rodede med Simons Tøj. Vilde han have det paa? — Nej, nu tog han Nøglen, gik hen til Skabet, famlede efter Nøglehullet. Et lille Knæk, Døren gik op — og han tog Pakken — den farlige Gift! Hun vilde springe op.

Hvad var det? — Hun var lænket til Sengen, kunde heller ikke raabe til ham.

Han tog Pakken, saa paa den, løste op, tog lidt af Indholdet, betragtede det nøje, saa ud, som havde han faaet en god Ide.

Saa gik han hen til Sengen igen.

„Naa Lone," sagde han med rusten Stemme, „nu skal Du have dette her. — Du ødelægger Livet for de unge, og det skal Du ikke have Lov til. — Kan Du tage det, som det er, eller vil Du have det opløst i Vand og saa drikke det?"

Lone jamrede og bad for sit Liv.

„Det hjælper ikke, Du skal have det."

„Aa nej, aa nej! — Gaa Din Vej!"

Han tog om hendes Hoved, hun skreg, sparkede og slog, men han pressede hendes Mund op og vilde putte det ind.

Hansine udstødte et Skrig — og vaagnede.

Det var højlys Dag. Simon saa paa hende.

„Hvad er der i Vejen med Dig?"

„Aa, jeg drømte saa fælt."

Hun følte sig træt, havde mest Lyst til at lægge sig igen, men der blev nok andet at bestille.

Hun kom op og i Tøjet. Hendes Far sov. Hvor saa han dog udtæret ud! — Han smaahostede.

Lone var allerede oppe, ude at malke.

Da Hansine puslede den lille, vaagnede hendes Far. Han laa stille og saa sig om, søgte at klare for sig, hvor han var, imellem smaastønnede han.

„Er det Jeres, den lille? — Det er et dejligt Barn."

Stemmen var svag.

„Ja, det er vor lille Grete."

Og lidt efter.

„Hvor kan det være, Far, Du ikke passede noget bedre paa i Gaar, men kom i den Tilstand?"

„Jeg vilde ogsaa, lille Hans, men jeg var træt, og saa bød gale Frants mig ind paa en Kaffe. Vi fik Brændevin i, og saa — — ja saa . . . ."

„Hvorfor har vi ikke hørt fra Dig saa længe?"

„Jo, ser Du, lille Hans, jeg vilde jo blive et ordentligt Menneske, jeg vilde komme hjem igen som den pæne Mand. Jeg vilde samle Penge, saa I kunde faa det godt, saa I kunde blive rigtig glade for mig, naar jeg kom hjem.

Men saa drak jeg dem op."

Han fik Taarer i Øjnene, Stemmen rystede.

„Saa skulde det være Slut — — men jeg drak igen — — og saaledes blev det ved. — Aa, det var ikke til at holde ud! — og nu kunde jeg ikke længere. Ja, det er skrækkeligt med mig! — Det forbandede Brændevin!“

Han laa og saa paa hende.

„Aa ja, lille Hans, jeg maa nok op og hjem til Din Mor. At jeg skulde komme hjem saadan, helt ødelagt. Jeg havde glædet mig til den Dag, jeg kom hjem til hende og gjorde hende lykkelig — — og saa kommer der et Vrag. — Jeg længes efter at se hende, men det bliver en tung Gang.“

Han rejste sig, sad paa Sengekanten.

„Jeg tror ikke, jeg kan, lille Hans. Benene vil ikke bære mig, jeg er saa mat.“

Han sad lidt, prøvede paa at staa, men kunde ikke. Han saa sig hjælpeløst om.

„Nej, jeg kan ikke.“

„Ja men saa læg Dig igen, Far. — Det bliver nok bedre, naar Du har faaet lidt at spise og en Kop Kaffe.“

Da Grete var puttet i Vuggen, gik hun ud og lavede lidt Kaffe og nogle Stykker Mad til sin Far og bar det ind til ham.

Lone saa det.

„Man kan mærke, der er kommet store Fremmede i Huset, siden de skal have Kaffe paa Sengen.“

Hansine svarede ikke, men gav sig til at rydde op i Soveværelset, imens hun skottede til Faderen.

Han drak Kaffen, men Brødet vilde ikke ned. Hun gik hen til ham.

„Kan Du ikke spise noget?“

„Nej, det vil ikke ned.“

Han saa op paa hende, bønfaldende, saa godt han kunde med de sløve Øjne.

„Aa, lille Hans, Du har vel ikke en lille Snaps til mig, — blot en lille en.“

Hansine var ved at synke i Knæ. Hun havde lige besluttet, at hun vilde hjælpe ham, saa godt hun kunde, og pleje ham, dersom han blev syg. Saa fik Lone sige, hvad hun vilde, og Simon ogsaa, men han sagde vist ikke noget. — Hun var dog Kone i Huset og maatte vel have nogen Ret, mere end Lone, naar det kom til Stykket. — Men tage Brændevin til ham, nej, det kunde hun ikke.

Hun saa paa ham og gyste. Øjnene stirrede hende uhyggeligt i Møde fra deres dybe Huler. Som han havde talt før, og nu var han optaget af dette ene: Begæret efter Brændevin.

Bare han ikke mistede Forstanden!

„Aa, Far, hvor kan Du dog faa Dig til at forlange det.“

„Bare en lille Snaps!“

„Nej, Far, nej, det kan jeg ikke — — nej, det er umuligt!“

Han saa næsten ondt paa hende.

Grete gav sig til at græde. Hansine gik hen og traadte Vuggen, mens Taarerne løb ned ad hendes Kinder.

— — — —

Da de spiste til Middag, fik Hansines Far en Smule Vælling. Han saa paa hende med den samme Bøn i Blikket,

Lidt efter stod de tre ude i Køkkenet.

Lone vendte sig mod Hansine.

„Synes Du, det ligner noget at beholde ham her? — Vi er Folk nok i Forvejen, og hvem skal faa Tid til at passe ham?“

„Ja, men han kan jo ikke gaa i Dag, han er jo syg.“

Det kom spagfærdigt.

„Syg! ja af Drik. — Han kan maaske blive liggende i Maaneder. — Kan han ikke gaa, saa har vi da Hest og Vogn. — — Spænd Du for med det samme, Simon, og kør ham hen paa Fattighuset, der har han hjemme.“

Hansines Øjne hang ved Simon. Han saa ud ad Vinduet. Da kom dette bestemte Drag i hans Ansigt, som hun havde set hin Aften, der kom et Skær i Øjnene, som havde han frigjort sig for noget ubehageligt.

„Det er Hansines Far, og han skal faa Lov til at blive liggende, til han kan gaa herfra!“

Lone kendte Tonen, hvori det blev sagt. Hun havde hørt den før og vidste, at hvad han sagde, stod urokkelig fast.

„Ja, gør som I vil!“

Hun drejede omkring og gik ind i sin egen Stue.

Hansine kastede sig om Simons Hals.

„Aa, Simon, hvor Du er god, hvor du gjorde mig glad! — — han er jo min Far, og han holder egentlig saa meget af os, men han er saa svag, saa svag.“

Simon trykkede hende ind til sig, gav hende et Kys — og hver gik til sit Arbejde.

— — — —

Hansine sled over Evne, men hun gjorde det med Glæde. Det Øjeblik i Køkkenet den Dag kunde bære hende oppe gennem meget. Lone sad og mulede inde hos sig selv, Hansine maatte bringe hende Maden, hun maatte passe sin Far, der nærmest blev svagere, og hun maatte passe Huset. Her hjalp Simon hende noget, men han havde nok i sit, tilmed da det faldt i med godt Fiskevejr. Hansine maatte meget af Tiden gaa ene hjemme ved sin syge Far, den vrede Lone og lille Grete i Vuggen, og hun maatte hver Dag et lille Smut hjem til sin Moder og fortælle

denne, hvorledes det gik. Men det værste tav hun med: Faderens Brændevinstørst. En Dag blev han helt vild, skreg paa Brændevin, vilde op, hun maatte med Magt holde ham i Sengen.

Moderen var glad, fordi han var kommet hjem og blev plejet af Hansine, men hun vilde saa forfærdelig gerne have set ham, talt med ham. Hun længtes meget efter ham. Hansine maatte fortælle, hvordan han saa ud, hvad han sagde og saa fremdeles. Men det var hende umuligt at sige Sandheden. Hun maatte pynte paa det og var glad over, at Moderen ikke fik at vide, hvor galt det var.

— — — —

En Dag kom Præsten, han talte strenge Ord om Syndens Vildfarelse, om Menneskenes Usselhed, og den arme Drankers i Særdeleshed.

„Alt det ved jeg nok, Præst. Jeg har prøvet det, De behøver ikke at fortælle mig noget herom. — Er det kun derfor, De er kommet?“

„Jeg er kommet for at faa Dem til at indse Deres Synd og angre den.“

„Den har jeg indset i mange Aar og angret den, saa længe jeg kan huske.“

„Saa har De glemt at bede Gud om Hjælp.“

„Tror De, Præst? — Jeg har baade grædt, tigget og bedt, men lige meget har det hjulpet. — Nej, Djævelen sidder her i Halsen, og han er den stærkeste.“

Præsten tav lidt.

„Plejer De at gaa i Kirke?“

„Nej, for der, hvor Gud, eller hvem det er, bygger en Kirke, bygger Menneske en Kro ved Siden af, og den kunde jeg ikke komme forbi. — Kan De sige mig, Præst, hvorfor Menneskene giver en Lov til at ødelægge sig selv og andre, og naar man saa er blevet et Vrag, forbyder de en at faa en Smule Morfin til at gøre en Ende paa det hele med.“

„De skulde vist hellere tænke paa Dem selv nu, min gode Mand.“

Den anden blev ved sit.

„Det er vel ikke, fordi De selv og Deres Lige ikke vil undvære den røde Snaps?“

Præsten holdt ikke af at komme længere den Vej og gik ind paa den syges Tankegang.

„Der var jo ingen, der sagde, at De skulde gaa ind i Kroen.“

„Nej, men Halsen, det var jo den, der trak. — Aa, De ved ikke, Præst, hvad det vil sige at have denne forbandede Tørst efter Spiritus!“

Præsten rømmede sig lidt.

„Jeg er bange for, at Deres Anger ikke har været dyb nok.“

Den syge rystede paa Hovedet.

„Det hjælper ikke noget, Præst.“

„Men nu, nu kan Tørsten da ikke faa Bugt

med Dem, nu kan De jo ingenting faa. — Angrer De nu ikke hele Deres forspildte Liv?"

„Jo, men det hjælper altsammen intet. — Tørsten er der, og den sidder mig i Halsen, fik jeg fat i en Flaske, saa tømte jeg den straks."

„Samtidig med at De angrer Deres Synd og er bedrøvet over Deres Last?"

„Ja, samtidig med. — Kan De ikke forstaa det, Præst?"

Præsten fattede ikke Lid til, at Angeren gik dybt nok i Mandens Sjæl.

„Har De tænkt paa, hvad Deres Hustru har maattet lide for Deres Skyld? — Og Deres Datter vil maaske ogsaa komme til at lide under det hele sit Liv."

Den syge stønnede.

„Ja, det er forfærdeligt."

„Og Gud gav Dem et smukt og sundt Legeme. Hvad har De gjort ved det? — Hvordan har De behandlet det? — De har ødelagt det, i Bund og Grund."

Den syge tav.

„Og Deres Sjæl? — Den var skabt i Guds Billede og i hans Lignelse. — Hvad ligner den nu? — — De har maaske ikke lang Tid tilbage at leve i, saa skal De møde for Guds Aasyn og staa til Regnskab for det, han gav Dem: Kone og Barn, Sjæl og Legeme."

Den syge rejste sig op, som i Febervildelse, og han skreg, lige ind i Præstens Ansigt:

„Men h a n skal staa til Regnskab for den Gift, der overalt laa paa min Vej!“

Præsten blev forfærdet, saa, at han ingen Vej kunde komme. Han lagde sin Haand paa den syges Skulder.

„Farvel, og lad mig se, De tænker over paa, hvad jeg har sagt.“

— — — —

Hansine havde hørt det meste af Præstens Samtale med hendes Far, og hun fortalte det til sin Mor.

„Aa, jeg vilde saa gerne over at tale med ham. Kan Du ikke sige til ham fra mig, at han ikke maa ligge og spekulere paa alt det, at han blot skal gaa til Jesus, som han er, og sige: Her er jeg, Du faar tage mig, som jeg er. — Han vil ikke forskyde ham.“

„Bare jeg selv rigtig troede paa det, Mor, men det gør jeg ikke. Jeg mente, jeg gjorde, men jeg mærkede forleden Aften, at jeg ikke gjorde det, naar det kom til Stykket, naar det skulde prøves.“

„Det er godt, Du har opdaget det. — Saa skal Du nok ogsaa faa Lykke til at faa en stærkere Tro, Hansine.“

— — — —

Det gik ned ad Bakke med Anders, næsten

hver Dag. Hansine kunde ikke skjule det for sin Mor. Denne kunde ikke undgaa at lade skinne igennem, hvor gerne hun vilde se ham, tale med ham. Hansine havde godt mærket det, men turde ikke sige noget herom.

Men saa gik det op for hende, at det bar mod Døden, og det var dog for galt, om han skulde dø, uden at hendes Mor skulde faa Lejlighed til at se ham, saa kunde Lone gøre, hvad hun vilde. — Bare hun kunde faa Simon til at hente sin Moder, thi gaa kunde hun jo ikke.

Saa spurgte hun da om det, og Simon svarede, at det havde han ogsaa selv tænkt paa.

Juledag kom med høj Himmel og stille, let Frost. Simon spændte for Fjedervognen, og snart holdt han for Fattighusets Dør.

Hansine kom med sin Mor, der var pakket godt ind. Med Besvær fik de hende op paa Vognen, og saa gik det, forsigtigt.

Hun var i Spænding, næsten som paa sin Bryllupsdag. Hun var glad og saa underlig vemodig til Mode.

— — — —

Hvor var han dog bleg, saa næsten mere hentæret ud end hun selv. — — Det var ham, der engang havde været den stolte, unge Mand.

Hun rokkede hen mod Sengen, tog hans ene Haand.

„Du kom da igen, Anders.“

Hansine hjalp hende til Sæde i Lænestolen, stoppede en Pude til hendes Ryg.

„Ja, jeg kom da — i en sørgelig Forfatning. Kan Du tilgive mig?“

De saa paa hinanden, de to Mennesker, der var skabt til at gøre hinanden lykkelige.

„Næst Gud kan jeg takke Dig, Anders, for den Glæde, jeg fik i Livet.“

„Ja, men ogsaa for Sorgen.“

„Den trængte jeg maaske til.“

Han vendte Hovedet bort.

„Hvor jeg har været et Skarn mod Dig, Eline!“

Hun hørte det kun halvt.

„Det var godt, Du kom hjem, Anders, det er jeg saa glad for.“

„Jeg er jo ingenting til nu. — — Det er vist ogsaa snart forbi med mig. — Aa ja, hvor alt kunde have været anderledes!“

Han længtes næsten efter et bebrejdende Ord, men der kom intet.

„Tænk nu ikke saa meget paa det, Anders. Vi er begge to skrøbelige Mennesker. Jeg har maaske ogsaa min Part af Skylden. Havde jeg været anderledes, var det maaske gaaet bedre.“

„Du, Du har jo altid baaret over med mig. Bare jeg kunde leve noget længere og gøre det

godt imod dig, men det kan jeg ikke!" Det er ude med mig, Eline — — og jeg tør ikke dø, nej, jeg tør ikke! — — — Kunde Du bare følge med! Du har altid været saa meget bedre end jeg. For Din Skyld lod Vorherre nok mig slippe ind ogsaa."

„Jeg vilde gerne følge med Dig, Anders, men det hjalp nok ikke noget. Jeg kan ikke klare for mig selv. — — Men jeg kender en, der kan klare for os begge. Han vil hellere end gerne hjælpe Dig ogsaa."

„Nej — — nej — jeg har været for slet. — — At Du kunde tilgive mig, Eline!"

Hun sad og strøg hans Haand, sad i foroverbøjet Stilling, kunde næsten ikke taale det.

„Saa meget som jeg har syndet imod Dig!"

Der blev i lang Tid ikke vekslet mange Ord. Saa maatte hun hjem, inden det blev alt for koldt.

„Kommer Du igen?"

„Ja, dersom jeg kan, og Simon vil køre mig. Nu maa Du holde Modet oppe, maaske Du kan blive rask igen."

Hun troede ikke selv paa det.

„Nej, aa nej, det gør jeg ikke. Tak, tak, fordi Du har tilgivet mig."

„Du faar selv Tak, Anders, for det Du har været for mig."

Et langt Blik, og Hansine førte sin Mor ud til Vognen.

„At hun dog kunde tilgive mig! — — Naar jeg fortæller det til Vorherre, vil han maaske vise sig lige saa barmhjertig. — — Og saa kærlig hun var. — Jeg har ikke fortjent noget af det. — — Men hvordan er det, der staar i Biblen?“

Han kunde ikke huske Ordene, men Meningen havde præget sig i hans Hukommelse. Den syslede han med og klyngede sig fast til.

Fire Dage efter døde han.

— — — —

Alt var kommet ud af den vante Gænge, Lone havde trukket sig tilbage i krænket Fornærmethed. Hansine og Simon begyndte at leve gamle Dage, og hun var glad og lykkelig.

VIII. ET NEDERLAG.

DAGENE kom og gik, kom og gik, i ustandselig Rækkefølge. Nætterne laa sorte og mørke imellem.

Dagene blev længere og længere, Menneskene fik mere og mere Tid til at gøre hinanden Fortræd.

Det meste af Tiden var der bevidst Krig mellem Lone og Hansine, Krig med Smaafægtninger, Guerillakrig.

Hansine var ikke skabt til Krig, hun elskede Fred. Naar der var Vaabenhvile, glædede hun sig, drømte om Lykke og — vaagnede op, naar Angrebet kom igen, halvt overraskende.

Der var Grøde i Luften, Grøde i Jorden og Grøde i Menneskesjælens Dyb. Det var, som Kærligheden fik ny Spireevne — eller var det maaske Drifterne.

Hansine frydede sig. Kampen var forbi, Vinterstormens Kamp og Bulder, Menneskenaturens Haardhed og Kulde var vigende.

Det var snart Pinse, og før Pinse skulde Hansine med Simon til Købstaden. Det var længe siden de to havde været ude sammen. Hun skulde have nyt Overstykke og Sommerhat.

Hun glædede sig som et Barn.

Hun talte derom, Lone sagde ingenting. Den som tier, samtykker.

Lone spiste igen inde hos de unge og hjalp dem — særlig med at passe Grete.

— — — —

Simon stod og vadskede sig ude i Køkkenet, Hansine kom ind i Soveværelset med sine Kisteklæder, Lone stod i Køkkendøren.

Hun vendte sig mod Simon.

„Kan jeg køre med Dig, saa vil jeg en Tur hen at se til Amalie?"

Simon stod og tørrede sig, han standsede midt i det. Hansine tabte sit røde Liv, tabte det ned paa Gulvet.

Simon fik først Mælet.

„Jeg troede, Du blev hjemme og passede Sagerne i Dag, saa Hansine kunde komme med."

„Ja, saadan er det, I vil have det. Jeg kan gaa herhjemme og slide, mens I kører ud, morer Jer og sætter Pengene over Styr. — — Men kan jeg ikke komme med Dig, kan jeg tage med Posten."

Der blev Tavshed, Lone begyndte at gøre sig i Stand.

Hansines Tankemaskineri var gaaet i Staa, men begyndte lidt efter at fungere igen.

„Kan Du saa ikke blive hjemme ogsaa, Simon?“

„Blive hjemme! — Hvad skulde han blive hjemme efter? — — Der er jo saa meget, han skal have købt. — Du behøver da heller ikke absolut at komme med. — — Men Du vil jo gerne til *fløvt*.“

„Kan vi ikke faa en til at se efter det herhjemme?“ prøvede Simon.

„Det er da ikke Din Mening?“ snærrede Lone. „Du er da vel ikke rent tosset, overlade Hus, Hjem og Barnet til en fremmed, for at Hansine kan komme til Byen!

Hansine kunde se paa Simon, at Slaget var tabt. Hun tav, men da de var kørt, græd hun, bed Tænderne sammen — og græd igen.

— — — —

Dagen gik, tung og lang.

Naar blot Lone endda vilde blive væk nogen Tid — saa var der da Fred imens! — Men hun kom maaske allerede samme Aften — med tilbage.

Hun kom. De havde været en Smut ude hos Amalie.

Der blev ikke Vaabenhvile mere.

IX. KATASTROFEN.

EFTERAARSUHYGGEN havde begyndt, tungt lagde den sig over Sindet.

Hansine var ved at opgive det, træt, fortvivlet. Grete tulrede om paa sine smaa Ben, var meget af Tiden inde hos Lone — hun havde jo selv ikke ret megen Tid at ofre paa hende.

Kampen stod om Barnet ogsaa.

Men Hansine forstod ikke at føre den lange, seje Strid.

Hun vilde heller ikke give slip. For hende gjaldt det Livet — og det ebbede ud, mens alt ligesom samledes til den sidste Fægtning, da Hovedslaget skulde vindes eller tabes.

Det var Formiddag, Simon gik derude og gjorde Forberedelser, Kreaturerne skulde vadskes.

Hansine gik i Køkkenet — havde travlt som sædvanlig. Grete var inde hos Lone.

Mon hun ikke snart kom? Hun savnede hende. Arbejdet gik lettere, naar den lille trippede om hende, smaapludrende.

Nej, den gamle skulde nok sørge for, at hun

blev derinde hele Tiden. — Om et Aar har jeg vel hverken Mand eller Barn.

Mon Grete maatte blive ved at sige Mor til hende?

Nej, Barnet var sandelig da hendes.

Hun gik ud i Gangen, kaldte.

„Hvad skal hun?“ svarede Lone.

„Hun skal herud.“

„Lad Du hende bare blive her, hun har det godt nok, hun leger saa rart herinde.“

„Hun kan ogsaa lege her i Køkkenet.“

Grete kom ikke, det irriterede Hansine, hendes oprevne Sind begyndte at komme i Kog. Hun gik ind til den gamle, greb Barnet.

Lone stillede sig i Vejen for hende.

Hansine var bleg, hendes Hænder dirrede.

„Barnet er mit!“

Hun pressede det frem. Det kom haardt, halvvejs som et Skrig.

„Du bilder Dig ind, at alting er Dit — kom hertil fra Fattighuset — ikke en Smule havde Du med — slæber i Stedet for herfra, hjem til Din Mor, der er lige saa arm.“

„Gaa væk, jeg vil ud!“

„Du lader Barnet blive her!“

„Nej, det er mit!“

Hun pressede paa, vilde skubbe Lone til Side. Barnet græd.

Lone holdt igen, holdt fast i Dørkarmen, var kold, tvær at se til.

Simon kom ind.

Hansine var ophidset, kunde ingenting sige.

„Hvad er der i Vejen?“

Saa fik Hansine Luft.

„Jeg vil have Barnet ud til mig. — Det er da ogsaa mit.“

„Det gaar saa godt her og leger — og saa kommer hun og griber det,“ kom det bebrejdende, lidt spottende fra Lone.

Hansine saa paa Simon, vilde lægge Bøn i Blikket, men det havde hun i den senere Tid ofte gjort forgæves. Det blev derfor knap saa meget, at han kunde se det. Ophidselsen var det mest fremtrædende.

Han saa ikke den dybere liggende Grund, saa ikke Kampen, kunde ikke forstaa, hvorfor Barnet skulde ud i Køkkenet, bort fra hans Mor.

„Ude i Køkkenet er Træk og Kulde, her er lunt,“ sagde Lone, halvt indsmigrende mod Simon.

Hansine kunde ikke bede med Ord. Hun kunde se paa Simons Ansigt, at Slaget var tabt. — Stille som en Drømmerske satte hun Barnet ned, gik forbi dem, ud til sit Arbejde.

„Hun kan gaa og finde paa saa meget,“ slyngede Lone efter hende.

Denne Bemærkning, kastet efter Hansine, der

luskede af som en Hund, slog ned i Simon, bed sig fast, kaldte Tanker frem.

Han blev staaende nogle Minutter. — Saa gik han ud til sit Arbejde, mens Tanker, Billeder, kom og gik.

Han saa meget, han ikke havde set før.

— — — —

Hansine smurte Panden, kom fire Skefulde i, lod det løbe jævnt ud.

Bare hun aldrig var født! — født til dette Liv af Sorg og Elendighed.

Sin Mands Tjenestepige, sit Barns Amme og sin Svigermoders — — Dreng!

Hun havde engang haabet paa Livets Lykke, men Lone havde kvalt det hele for hende.

Hun vendte Pandekagen med et Smæld.

Graat var Vejret, graat var Livet, ikke værd at leve.

Hun kom paany fire Skefuld i Panden, vendte sig mod Bordet.

Der i Tallerkenrækken laa, indpakket i Papir, et Stykke af det farlige Krystal — noget af det, der lukkede Porten i for denne Verden.

Dersom hun tog noget, laa hun i Morgen kold og stiv. Man vilde lægge hende i Kiste, en pæn Kiste, og fint, hvidt Linned. Man vilde rose hende ligesom alle andre døde.

Maaske vilde Simon vaagne, hendes Simon

komme frem, ryste Lone af sig — og saa vilde hun blive elsket meget mere end nu.

Og Grete — hun vilde snart glemme hende, vilde slet ikke forstaa noget af det hele.

Hendes Moder, ja hun vilde sørge, men hun vilde heldigvis aldrig faa at vide, hvorledes det var gaaet til.

Og Solen vilde skinne, Stormen fare om Land, Maagen skrige, og Bølgen rulle, som om intet var passeret.

Det var jo kun hende, Fattighusbarnet, Pariaen, der var gaaet ud — eller ind — i det store Intet.

En sveden Lugt naaede hendes Næse, kaldte hende tilbage til Virkeligheden.

Men kort efter begyndte hun igen, tog Traaden op.

Mon der var noget paa den anden Side, naar det kom til Stykket?

Hun følte sig træt, hendes Hoved værkede, var tungt.

Der — var nok Ro, Ro og Fred.

Rent mekanisk tog hun Pakken ned fra Rækken, pillede ved Papiret, løste op. Der var en to, tre Smaastykker foruden et stort.

Det var mærkeligt, at Simon havde lagt det her, han plejede altid at passe saa godt paa det.

Ubevidst førte hun et Stykke op mod Læ-

berne, men det var, som Legemet vilde værge sig, Munden lukkedes, og Haanden faldt slap ned.

Hun viklede Papiret om igen og lagde det hele fra sig.

Dersom der nu var en Gud, en straffende Gud, dersom Tilværelsen hisset blev meget værre end her. Og Grete og Simon — dem hun elskede saa højt, og som Lone vilde rane fra hende. Hele hendes Ulykke kom fra Lone.

Det var bedre, hun fik det, saa kom Lykken nok — saa blev de lykkelige alle tre.

Aa, hvor Lone var ond, der kunde gøre saa megen Fortræd. Hun fortjente det ærligt og redeligt.

Febrilsk greb hun atter Pakken, tog de mindste Stykker, knuste dem i Morteren, som stod paa Komfuret, hældte det oven paa den tynde Vælling, der lige var kommet i Panden — rørte lidt omkring.

Saa kom de, alle de mange saarende Ord, Lone havde slængt imod hende, den Pine, det havde været at se Lykken glide bort, ranet af gridske Fingre.

Hendes Hjerte krympede sig, og Bitterheden bredte sig i det. Der kom noget ondt op i hende.

Hun tog en ren Tallerken, lagde Pandekagen op herpaa, pillede ved den.

„Faar vi snart noget at spise?“ kom det arrigt inde fra Lone.

Dørene stod aabne.

„Ja, nu skal Du faa!“

Hun greb Pandekagen med den stærke Gift, en anden Tallerken, Kniv og Gaffel samt Sukkerkoppen og ilede ind med det, rystede paa Hænderne, saa hun halvvejs tabte det paa Bordet.

Grete var tulret ud i Gangen. Hun greb hende i Armen, tog hende med sig.

Den gamle brummede.

Hansine gik som i en Døs.

Mon hun kunde smage det? — Mon hun spiste det? — — Mon hun døde?

Hvor det vilde være rart, naar Lone var borte. — — Hun skulde lokke alt det lyse, det mandige og gode frem hos Simon.

Hun lyttede, hørte intet, glemte at hælde noget paa Panden.

En stærk, branket Lugt kaldte hende tilbage til hendes Gerning.

— Hun vendte den næste.

Lone spiste det maaske ikke — bare hun ikke gjorde!

Hun listede sig hen mod den gamles Dør, men hørte intet.

Skulde hun gaa ind, hente Pandekagen — og selv spise den?

Grete var gaaet bag efter hende.

„Ind Bedste.“

Saa skød alt det onde op i hende igen. Barnet vilde ikke være hos hende, Lone havde allerede halvvejs taget det.

Hun tog hende op, holdt om hende, som hun aldrig vilde slippe, klemte, saa Barnet skreg.

Saa satte hun hende ned, smækkede Døren haardt i.

Simon og Drengen maatte snart være der.

Dersom det blev opdaget!

Hun tog atter fat paa Middagsmaden.

Tankerne skiftede, pressede hinanden gennem Hjernen. Fantasier dukkede op, fortrængte hinanden.

Lones Død skulde meldes, hun skulde begraves, der skulde være stort Gilde.

Selv Smaatingene som Linned fik hun med.

Mon Lone gik igen, spøgte, forfulgte hende.

Spøgelsehistorier fra hendes Barndom kom frem fra Erindringens Dyb.

— — — —

Der lød Trin — hun for sammen.

Det var Simon, der kom ind til Middag. Han bredte Armene ud mod hende. Der var noget ydmygt i Blikket, noget, der bad om Tilgivelse. Saaledes havde hun aldrig set ham før.

Hun kastede sig ind til ham, heftigt, lidenskabeligt.

Hun knugede sig ind til ham, som for at gemme sig.

„Aa, Simon, Simon, jeg holder saa meget af Dig!“

Han blev overrasket. — Saa heftig hun var. Han vilde trykke et Kys paa hendes hede Læber, men løftede igen Hovedet.

Hvad var det?

En klagende Jamren.

Den blev højere.

„Det er Mor.“

Han slap Hansine, vilde gaa. Hun var bleg, rystede.

„Aa, nej, Simon, aa nej!“

Klagelyden forstærkede hans Skridt.

Hun greb efter ham som for at holde ham tilbage.

Der paa Sengen laa den Kvinde, der havde staaet ham nær i hele hans Liv, skænket ham selve dette, meddelt ham af hele sit Væsen i hans Tilværelses Morgen, den Kvinde, der over for ham bar det helligste af alle Navne, hun laa der klagende og stønnende, Ansigtet vred sig i Smerte. Nogle krampagtige Bevægelser og stærke Opkastninger. Øjnene var matte, glansløse.

„Jeg dør, jeg dør!“

Han vendte sig, styrtede ud i Køkkenet, ud efter Hjælp.

Der stod Hansine, trukket tilbage i en Krog. Ansigtet var blegt som paa en død. Øjnene trængte ud af deres Huler, stirrede rædselsslagent, vanvittigt paa ham.

Som et Lyn slog det ned i ham, blændende klart.

Aarerne svulmede op, Øjnene blev blodunderløbne.

„Du, Du?“ hvæsede han frem.

Øjnene svarede.

Han stod et Øjeblik, kæmpede med sig selv, saa tabte han Besindelsen, for hen imod hende, som et Rovdyr.

Han skreg.

„Ud! Væk!“

Han greb hende, slæbte af Sted med hende.

Der kom ikke en Lyd over hendes Læber, de var kolde og lukkede, men Øjnene tryglede og bad, søgte at bore sig ind i hans, kæmpede for at naa ind.

Det var forgæves, der var ikke en Tanke at hage sig fast i derinde. Det var en afsindigs stængede Blik.

De kom ud i Døren. Han løftede hende op, stødte hende ud, saa hun tumlede langt tilbage, faldt.

X. FORSTØDT.

Hun ravede af Sted, Benene vilde ikke bære hende. Da hun var kommet et Stykke bort, satte hun sig i Vejgrøften med Armene paa sine Knæ og Ansigtet skjult i Hænderne. Hun holdt fast om Hovedet, hun syntes, det skulde sprænges. Det var saa tanketomt, men det gærede og sydede derinde. Hun sad der — og Tiden gled som en ustandselig Strøm. Uden at agte paa menneskelig Lidenskab skred den frem, og hvem der ikke vilde med, kunde blive tilbage.

Saa banede den første Forestilling sig Vej. Det var hans Ansigt. Hun saa de fordrejede Træk. De var helt vansirede, hun kunde ikke kende dem igen. Og Aarerne! Hvor var de store og blaa! Og disse haarde og holde Øjne! Det var den lukkede Dør, bagved hvilken al Herligheden, hendes forjættede Land, laa gemt. Det var derfra, Kærligheden havde stirret hende i Møde, det var i deres Dyb, hun havde læst om Livets store Lykke.

At han kunde komme til at se saadan ud. Hun mindedes ham fra Skoledagene, hvorledes han var aldeles rasende, naar han en sjælden Gang blev vred.

Og lille Grete! — — Aa nej, nej! Det kom hun aldrig igennem!

En Vogn kom jagende forbi. Hun hørte den, men saa ikke, hvem det var.

Mekanisk rejste hun sig op og sneg sig bort, vendte sine Fjed ned mod Bakken, ned mod Havet.

Leve uden at se Grete, uden at klæde hende af, uden at vadske hende, uden at pusle om hende! Nej, det var umuligt!

Og Simon, vilde han altid afsky hende? — — Jo, det var Afsky, hun læste i hvert et Træk! Det sitrede igennem hende, Knæerne slog imod hinanden.

Mon Lone døde? — — Aa, nej, nej, hvor kunde hun ogsaa gøre det! — Hvor kunde hun ogsaa gøre det! — — Hvor kunde hun ogsaa gøre det! Hun kunde slet ikke klare den Tanke, hun kunde heller ikke komme fra den. Den blev siddende, den forpuppede sig i Hjernen, som vilde den sidde der for evig. Den puttede sig længere ind, blev næsten borte derinde, men Munden gentog: „Hvor kunde jeg dog gøre det? — Hvor kunde jeg dog gøre det!“

Hun sank om mellem to Sandhøje. Tankerne blev til Billeder, der kom og gik, i ustandseligt Rækkefølge. Hun havde intet Herredømme over dem, var kun passiv Tilskuer.

Hun sad paa Hug paa Gulvet, Simon sad et Stykke borte. Han holdt Gretemor, som strakte begge Arme ud mod hende. Men der var jo det dybe Svælg, det store Stykke Gulv, hun selv skulde over ved Hjælp af sine smaa Stolper. Hun trippede lidt, svang med Armene, som vilde hun flyve. Øjnene straalede, og saa gik det — lige i Favnen paa Mor.

Hun laa paa hendes Skød, nøgen, spjættede med Arme og Ben, lo, saa det klukkede i hende. Dikke, Dikke, Dik! — Hun var helt vild. Simon tog hende, hvittede hende op i Luften, og hun lo himmelhøjt. — Han smed hende som en Bold. „Uh nej, da da!“ Hun greb hende, trak hende i sin stumpede Skjorte og lagde hende til Brystet. Hun laa der saa stille, Udtryk for den højeste Nydelse. Hun strøg saa lindt og saa blødt med de smaa Lilleputfingre. Lone snappede Grete, løb med hende, og Hansine bag efter. Hun faldt over noget og følte sig for. Hvad var det? Hun var helt indfiltret i det. Det var et Fiskegarn. Hun arbejdede, og hun sled, men det blev værre og værre, til sidst kunde hun ikke røre sig.

Og saa — saa laa hun i Simons Arme, han

trykkede hende ind til sig, bøjede sig ned mod hende for at kysse hende. Hans Øjne tindrede, og hun slog Armene om hans Hals i den største Fryd. Hans Ansigt blev saa underligt — og lige med eet var det Lone, der bøjede sig ned over hende.

Hun udstødte et Skrig og saa sig om.

Havet laa for hende, dets brede Bryst hævedes og sænkedes langsomt af ganske smaa Dønninger, der dovent skyllede op over Havstokken for bagefter at suges tilbage til deres Moders Favn.

Hendes Hoved værkede, og hun var saa mat, saa mat. Hun stirrede ud over Havet. Saa saa hun det hele for sig. Mon Lone var død? — Og hun en Morder! — Aa nej, aa nej!

Nede mellem Revlerne var Fred og Ro, ligge dernede, dækket af Tang og Alger og vugget af Vandets sagte Skvulp.

Og hendes stakkels Mor! — Hvor hun vilde tage sig det nær!

Politiet kom vel snart efter hende, og saa kom hun til at sidde i Arresten, maaske mange, mange Aar, og imens laa hendes Moder hjemme og døde af Sorg og Græmmelse. Hun havde heller aldrig haft andet end Sorg i hele sit Liv. — Var Livet andet? Nej, saa var der dejligt derude mellem de store Sten. — Bare hun laa der!

Og Gretemor fik hun maaske slet ikke noget at vide om. Børnene vilde drille hende, fordi hendes Mor sad i Fængsel.

Nej, saa ti Gange hellere gøre en Ende paa det straks, saa blev det nok glemt, inden Børnene kom i Tanker om at drille Gretemor dermed.

Og Simon, han vilde saa snarere tilgive den døde. Maaske han engang vilde staa ved hendes Grav og skænke hende en venlig Tanke.

Hun rejste sig, kunde knap staa paa Benene. Hun tog et Par Skridt ned mod Havet, kom ned paa Forstranden. Havet drog hende mod sig.

Lone døde maaske ikke, saa kunde det være, at hun og Simon for deres egen og for Barnets Skyld tav stille med Sagen, og hun fik Lov til at pleje sin Moder. Det vilde mildne dennes Sorg.

Nej, hun vilde hjem til sin Moder!

Hun vendte brat om og gik med bøjet Hoved op mellem Klitbakkerne uden at ænse Vej eller Sti. Hun satte lige op over Skrænten, men havde ikke Kræfter til at komme op. Hun gled, faldt rejste sig, men gled igen. Hun prøvede paa ny, men det hjalp ikke.

Hun laa der med Næsen i Jorden, var halvt bedøvet. Hun kom til at tænke paa Gud. Han havde altid staaet lidt fjern for hende. Han maat-

te være frygtelig vred paa hende. Det var vel ham, der nu sparkede til hende, han vilde vel udrydde hende af Jordens Overflade og derfor haft hende i Havet før.

Men hun kunde da komme der endnu.

Saa stod Moderens Billede igen for hende, og hun kravlede op paa Hænder og Fødder, helt til det øverste.

— — — —

Hun laa foran Moderens Seng og græd, hun laa længe, saa kom det:

„Aa, Mor, Mor! — Aa, det er rent forfærdeligt! — Bare hun ikke dør! — — Bare hun ikke dør!“

„Hvem, hvem, lille Sine?“ kom det sagte, blidt og ængsteligt fra Sengen.

„Lone. — Aa, jeg — jeg — — — kom — — — — — Gift i hendes Mad! — — — Hun gjorde mig al den Fortræd, hun kunde, satte hele Tiden ondt for mig hos Simon. — — Det var ikke til at holde ud. Hun hundsede mig, stjal ham fra mig, ødelagde fuldstændig vor Lykke. Jeg var saa fortvivlet, og — saa — saa kom jeg Gift i hendes Mad. Jeg var saa vred og fortvivlet og vidste ikke rigtig af mig selv.“

Det bankede paa Døren og ind traadte Sognets Præst. Han var en ivrig Guds Tjener, der prædikede Ordet i Tide og Utide. Hvordan det

blev sagt, var for ham ligegyldigt, blot det blev sagt. Guds Ord havde en saa stor Kraft i sig selv, at det nok skulde spire og bære Frugt. Det var ofte hans egne Ord, han saaede, men der var jo ingen Grund til at tro, at de havde mindre Spireevne.

Præsten havde straks hørt det hele. Han maatte være paa det rene med, hvad der skete i hans Pastorat, af hvilken Grund han stod i nøje Rapport med alle Sladderkællingerne.

Saa snart han hørte, hvad der var foregaaet, var han klar over, at han straks maatte af Sted. Trængte nogen til at høre et straffende Guds Ord, saa var det en saa forhærdet Kvinde. Tænke sig med koldt Blod tage Livet af et Menneske! Oven i Købet sin Mands Moder. Præsten var ikke blot forarget, han var vred, beskæmmet. Det var galt, at sligt i det hele fandt Sted, men at det skulde ske i hans Pastorat, tilmed var det en af hans Konfirmander. Ja, det var haarrejsende, han skulde sandelig ogsaa tale hende saaledes til, at hun skulde blive ydmyg og søge Naade for Guds Trone.

Han hilste meget alvorligt, gav dem begge Haanden.

Saa begyndte han, i Prædiketone.

Han talte om Syndens Vederstyggelighed, haarde Ord, der faldt som tunge Hammerslag.

De to Kvinder dukkede sig — men Taarekilden lukkedes, Strømmen standsede.

„. . . . og Syndens Sold er Døden. — Jeg vil udspy dem af min Mund. — — Ulykkelige Kvinde, hvad har De gjort? — Deres Svigermoders Blod raaber op til Himlen. — Maaske gik hun bort i sin Synd, og hendes Sjæl pines evig.

Har De tænkt over det?

Guds Straffedom hviler paa dem. — Ydmyg dem i Støvet for hans Fødder!"

Ingen af de to Kvinder aabnede Munden, der kom ikke en Lyd, ikke en Stønnen over deres Læber.

Præsten opfattede det som Trods.

„Han søger at bøje den haarde Nakke, men kan han ikke bøje den, maa han knække den. De ugudelige kaster han ud i det yderste Mørke, hvor der er Graad og Tænders Gnidsel."

Præsten standsede, stod lidt og ventede, ventede et Spørgsmaal eller et ydmygt Ord, haabede vel ogsaa, at Synderinden skulde være bøjet, være forberedt til at høre et trøstende Naadensord.

Men der var kold Tavshed.

Han forstod det, Sædekornet maatte have Tid til at gro. Guds Ord vendte ikke tomt tilbage, men det skulde have Ro til at spire.

Han gik et Par Skridt frem, lagde Haanden paa Hansines Hoved.

„Naar De af Hjertet angrer Deres Synd og trænger til Trøst, saa se op i Præstegaarden — og dermed Gud befalet."

De aandede lettere, da han var gaaet.

Lidt efter kom det fra Sengen: „Stakkels lille Sine, stakkels lille Sine! — — — Der er Raad for alt Uraad. — — — Jesu Kristi Blod renser for al Synd. — — — Gaa Du til ham, han slukker ikke den rygende Tande og knækker ikke det bævende Siv. — — Han er den barmhjertige Samaritan."

Blidt, blødt strøg Moderen hen over de blege Kinder. Taarekilden aabnedes paany, udgød milde Strømme, der faldt som Sommerregn paa de forbrændte Marker.

* * *

Lone stod det igennem. Da hun var blevet nogenlunde rask, modtog Hansine en Dag følgende Brev.

Til Hansine Terkelsen
Fattighuset.

Jeg vil herved lade Dig vide, at Du bliver melt til Politiet, vis Du kommer nærmere til vor Hus end herfra og ned til Landevejen og vis Du nogensinde prøver paa at tale til Simon eller Grete. Du kan stole paa jeg holder mit Ord.

Abelone Krogsgaard.

XI. ET MØDE.

Det havde hele Dagen staaet med stiv Kuling fra Øst, imellem smaa Byger med fine Snestænk. Der var lidt Vand paa Revlerne og ikke saa lidt Smaasø.

Simons og Stoffers Baadelag var ude, de andre var blevet hjemme. De havde kun haft faa Kroge sat. Stoffer kom og holdt ind, Simon gik og hakkede derude med 3 Reb i Fokken, men han kunde ingen Vej komme og holdt endelig af, bagefter Stoffer, ned mod det nærmeste Fiskerleje i Læ.

Stoffer slap ind, men Simon fik en Sø paa yderste Revle, løb i den og huggede paa anden Revle. Paa den inderste blev de staaende, Baaden hang over en Sten, fik Siden til Søerne, som skyllede over. Det knagede i de tynde Planker, Baaden fik Skub paa Skub. Kræn Kluk fik den Smule Fok bak, men det hjalp ikke meget. Simon kommanderede de andre ned i Læ, fik en Aare ud til Luvard, ned mod Bunden. Han

spændte godt i. En Sø stod op i Hovedet af ham, men han og den fik ved forenede Anstrengelser Baaden løs. Den laa død et Øjeblik, Bølgerne gik højt i den for at efterligne dem udenfor, men den flød, tog Fart. Brix greb Rorpinden, satte det haardt i Borde til Luv, Baaden faldt af og løb i Stranden. Fisk, Redskaber og Madtejner skyllede rundt i den.

Stoffer og hans Folk kom ned for at hjælpe dem Baaden af Havet. Deres egen var oppe og Rengøringskonen i Lag med Fiskene.

De var alle kolde, udasede, Simon og hans Mandskab oven i Købet vaade. Der kom en Dreng med en Flaske Brændevin, som Stoffer havde sendt Bud efter. Madtejnerne kom frem, Kræn Kluk og Villads gav sig i Kast med det vaade Brød, skyllede det ned med en Snaps. Brix og Simon kunde ikke rigtig døje den, fik nogle Bid ned, men nøjedes ellers med Brændevinen. Denne gød Ild i Aarerne, dæmpede Kulde- og Trætheds-følelsen.

Stoffers Folk hjalp de andre med at blive færdige, og saa drev de alle oppe op over Klitterne, op mod den nye Kro, saadan en Ting skulde undersøges, det var rart at vide, hvad den duede til, og Brændevinen havde gjort sin Virkning paa de kolde, forslidte Mennesker.

Stoffer krævede en Omgang Kaffepunche, og

det varede ikke længe, inden man følte sig godt tilpas, glemte Strabadserne derude, og Munden kom paa Gled. Stoffer lagde for, han haanede de Kujoner, der ikke turde tage ud. Brix gav den næste Omgang. Villads havde endnu ikke glemt sine Kroge, som blev derude, og Simon sad tavs, tænkte sine egne Tanker, den varme Luft, Dunsten fra Kaffepunchene og den jævne Summen virkede nærmest søvndyssende paa ham.

Per Husum vilde ogsaa flotte sig, de blev mere højrøstede. Brix lod de andre høre, at de først havde holdt op med at sætte Kroge.

Per Husum huggede ind: „Ja, smide Kroge og rende fra dem, kan vist enhver. — Nej, men vi tog vore med os hjem, min Far."

„Du skal ikke spille vigtig, Mester Per, I har før rendt fra Jeres, naar vi blev liggende og tog vore med."

Villads sad og saa frem for sig, Ansigtet blussede og Øjnene blev lidt stive. Han sad og grundede paa, hvad Talen drejede sig om, men klarede kun det ene Punkt, at Krogene, hans Kroge, var blevet derude.

Han vendte sig mod Kræn Kluk.

„Det var Din Skyld, Du Kluk, at jeg mistede mine Kroge!"

Det kom nærmest som en Klagesang.

„Nej, det var Krogenes Skyld, ja saasandelig

var det saa. Det var noget raadent Skidt, der gik i Stykker, det var godt, vi kom af med dem."

„Raadden — raadden — — —." Han kunde ikke klare for sig, hvad det var, der var raadden, men saa opdagede han, der var kommet en ny Kaffepunch, og det trøstede ham.

Imidlertid var Per Husum og Brix kommet i højt Skænderi, Stoffer lagde sig imellem, og de to blev enige om at give en Omgang hver i Stedet for at sidde og skændes.

Kræn Kluk var endnu saa ædru, at han kunde se, det vilde ende med en Generalkæffert. De mange Kaffepunche oven paa det haarde Slid og den stærke Kulde skulde snart gøre det af med dem.

Han lagde sin Haand paa Simons Skulder.

„Skal vi saa liste af hjem?"

„Ja, nu drikker vi de to, saa gaar vi."

Kræn Kluk satte sig, han drak kun den ene, den anden fik han skubbet til Side, mens Per Husum med drævende Stemme sang „Dengang jeg drog af Sted."

„Skal vi saa gaa?" Det var Kræn Kluk, som igen pirrede ved Simon, der hele Tiden havde siddet som tavs Tilskuer.

Simon svarede ikke.

„Vi sidder og bliver fulde."

„Nej, nu har jeg faaet saa meget, at nu kan

jeg taale alt det, det skal være. Nu bliver jeg ikke mere svirende."

„Det skal Du ikke stole paa."

Villads var vaagnet op. Han gav sig til at skælde ud. Det var vist i Grunden Konen, han mente, men Per Husum forstod det, som om det var ham, det gik ud over.

„Lad os nu se, hvad det bliver til," sagde Simon.

Per Husum slog i Bordet, saa Villads Kop væltede. Denne rejste sig op og langede ud efter Synderen, men ramte ham ikke. Under Forvirringen listede Kræn Kluk ud af Døren. Simon lagde ikke Mærke til, at han forsvandt. Han blev ganske roligt siddende, det interesserede ham egentlig ikke at blive der og heller ikke at komme derfra. Per Husum og Villads førte Krig, var en Tur nede under Bordet for at undersøge Forholdene der, kom op igen, glemte Uenigheden og drak videre. Lysene, Stemmerne, Skikkelserne, alt begyndte at løbe ud i eet for Simon.

Hvordan han var kommet ud, vidste han ikke, hvordan det hele hang sammen, var han heller ikke klar over. Husene havde en ejendommelig Tilbøjelighed til at komme imod ham, og imellem hævede Jorden sig hist og her. Kammeraterne blev snart borte for ham i Mørket, men han fandt da Landevejen og mente saa at have sit paa det tørre.

Den kolde Vind kølede hans Pande, gav ham noget af Bevidstheden tilbage. Han havde sikkert ogsaa klaret Stillingen, dersom det ikke havde været Vejgrøfterne. Disse svingede frem og tilbage, var ofte helt nærgaaende. Han maatte ligefrem krydse imellem dem for at holde sig dem fra Livet. Til sidst blev han dog overrumplet, en en af dem kom lige imod ham, hævede sig op, saa han stødte Hovedet imod. Han forsøgte forgæves at komme udenom, men der var fuldstændig stængt. Det ligesom lukkede sig sammen om ham, døvede ham, og han opgav Ævred.

— — — —

Hansine havde faaet Plads som Rengøringskone for et Fiskerlav i det Leje, hvor Simons og Stoffers var kommet ind den Dag. Det var temmelig langt at gaa, men det betaltes bedre end andet Arbejde, og saa kunde hun være mere hjemme hos Moderen. Da hendes Folk ikke var ude, var hun kommet til at hjælpe i en af Gaardene, hvor de havde slagtet et Svin. Det var ud paa Aftenen, da hun gik hjem, Maanen var staaet op, tittede af og til frem mellem de forrevne Skymasser, som den kolde Nordøst havde spændt for sin luftige Vogn.

Hun gik i sine egne triste Tanker. Længslen efter Gretemor laa som en stadig sviende Smerte for Brystet. Naar hun tænkte paa Simon og paa,

hvorledes de kunde have haft det, maatte hun tage sig til Hovedet for ligesom at holde paa Forstanden. Hun ønskede nu og da, at Lone var død den Gang, saa kunde hun dog maaske have set dem begge engang imellem. Tankerne var stadig hos dem, anklagede og forsvarede Simon. De kom igen denne Aften som saa mange Gange tidligere. Hvorfor satte han ikke sin Mor ordentlig i Rette og viste, at han var Herre i sit eget Hus. Om ogsaa hun havde forlangt sin Aftægt, skulde de nok have klaret det, de var begge unge, og hun skulde gerne have arbejdet for to. — Det var jo hans Mor, og han havde jo dog holdt med hende, den Gang hendes Far kom — men det var jo ikke saa nemt saadan at sætte sin Mor paa Døren, Simon var jo noget tilbageholdende. Han var næsten en Kujon, nej det var han dog ikke, han var maaske den dygtigste og modigste af alle Fiskerne. Det pinte vist ogsaa ham, han havde begyndt at drikke, blev der sagt, og han var ikke saa dygtig, som han havde været, mere ligegyldig. — Bare han dog ikke skulde blive som hendes Far! — Hvad skulde der saa blive af Grete. — Nej, det var ikke til at tænke paa.

Og hun gik her, fri for Straf, men haardere straffet end de, der sad i Fængslet. Bare hun vidste, hvor mange Aar det blev — blev det kun

to, kunde Moderen maaske holde det ud, til hun havde det overstaaet, og saa skulde ingen Magt kunne forbyde hende at se Simon og Grete engang imellem, bare se Grete, hun vilde slet ikke tale til hende, hun den straffede Kvinde, men hun vilde med al sin Kærlighed faa Simon til at være udruelig og værne godt om deres lille Pige.

Men det blev maaske fire-fem Aar, og saa laa hendes Mor herhjemme, laa maaske og døde uden at have nogen hos sig — nej, det kunde hun ikke.

Hvor Livet dog var vanskeligt at leve — vel sagtens ogsaa for Lone.

Maanen skinnede klart, for et Øjeblik.

Hun saa noget mørkt i Vejgrøften, det gav et Sæt i hende.

Var det et Menneske?

Hun gik nærmere. — Var det ikke . . . . ? Blodet jog op i hendes Kinder. Hun greb fat i ham, febrilsk, vendte ham om. — Jo, det var ham!

Kulden! Mon han var død?

Hun rystede, greb om ham, som vilde hun vriste ham fra nogen, lagde sin Kind ind imod hans. Han trak Vejret — Gud ske Lov, han var levende! — Hun trykkede sine Læber mod hans. Han stank af Spiritus, men hun mærkede det ikke. Hun løftede hans Hoved op mod sig, holdt

ham ind til sig, som var han et Barn, som vilde hun varme ham.

Hun mærkede Dunsten, forstod, han var fuld, og hendes Hjerte krympede sig sammen. Hun saa sine Forældres Liv for sig, og hun saa den Skæbne, hendes Datter kunde vente sig. Hun var ved at synke sammen, men saa saa hun den hjælpeløse Mand, som endnu hvilede i hendes Arme.

Her maatte handles, han maatte hjem. Hun maatte efter Kræn Kluk, selv om hun kom inden for Grænsen.

Hun tog sit Sjal af, viklede det om ham, afførte sig Skørtet, bandt det om hans Ben og lagde ham til Rette.

Hun skyndte sig. Det var imod Vinden, der gik hende gennem Marv og Ben, men hun mærkede det knap.

Da hun var kommet godt Halvvejen, mødte hun Kræn Kluk. Han var blevet saapas ædru, at han forstod, det trak for længe ud med Simon, eftersom de hængte saa godt i med Drikkevarerne — og han vilde nu hen for at se efter ham.

„Gaa Du tilbage, saa skal jeg hente den blissede, saa vi kan faa ham hjem og i Seng."

Hansine vendte om, halvt løb.

Simon laa endnu i samme Stilling. Hun lyt-

tede til hans Aandedræt. Det var uregelmæssigt. — Bare han ikke frøs sig en Sygdom til eller frøs ihjel. Hun lagde sig ned over ham, dækkede ham til, saa godt hun kunde.

Hun frøs selv, saa Tænderne klaprede i Munden paa hende.

Hun kunde ikke faa ham vaagen. Hun ruskede i ham, han gryntede lidt, men sov videre.

Hun dækkede ham bedre til igen, begyndte at kæle for ham.

„Aa, stakkels Simon, at Verden kunde være saa haard mod os! — Aa, Simon, kunde Du ikke lade være at drikke for min Skyld, vi har det slemt nok endda, vi to — — — og for vor lille Piges Skyld. — — Holder Du slet ikke af mig som den Gang? — — Det er Din slemme Mors Skyld. Vi kunde have haft det saa godt, dersom hun ikke havde været, men nu — — — Aa, Simon, det er forfærdeligt!“

Taarerne begyndte at løbe, var ved at stivne paa de kolde Kinder.

Mon Kræn Kluk ikke snart kom? — Han skulde jo først have spændt for.

Det var slet ikke rart for ham at komme hjem til Lone med Simon i den Tilstand.

Tys, var det ikke en Vogn? Hun lyttede. Jo, det var en Vogn, den skraldede stærkt paa den haardfrosne Vej.

Lidt efter var Kræn Kluk der, han havde noget Halm i Vognen og et Par Dækkener med.

„Du fryser jo selv ihjel. Skynd Dig nu at faa dit Tøj paa igen.“

„Vi vil først have ham op i Vognen.“

Det kom saa bestemt, at Kræn Kluk ikke gjorde Vrøvl.

De kunde ikke bakse ham, men saa blev han halvvaagen, kunde hjælpe lidt til, og saa gik det. Først da Hansine havde faaet ham dækket godt til, tog hun selv Tøjet paa.

Da Kræn Kluk skulde fra Hovedvejen, steg Hansine af, vandrede som en Søvngængerske hjem og græd ud ved sin Moders Bryst.

Lone vred sine Hænder, da hun saa Simon.

„Det er den forbandede Fattighustøs, der er Skyld i det hele!“

„Er Du sikker paa, Du ikke selv har lidt ogsaa,“ sagde Kræn Kluk ganske stille, men med et bestemt Tonefald.

— — — —

Lone var ikke oplagt til at sove. Da hun havde faaet Simon klædt af og i Seng, satte hun sig ved hans Leje.

Hun raste over Fattighusbarnet, der havde ødelagt deres Liv.

Men det Uvejr kunde ikke holde sig i Læng-

den, hun slappedes, og Sorgen over den berusede Søn begyndte at brede sig i hendes Indre.

Og saa kom det taktfast marcherende som en Fjende med fældede Bajonetter: Er du sikker paa, du ikke selv har lidt ogsaa? — Er du sikker paa, du ikke selv har lidt ogsaa? — — —

Det ellers fredelige Ur derhenne paa Væggen huggede ind med i Takten, som havde den allieret sig med Fjenden.

Lone værgede sig tappert, men hun fik ikke Fjenden af Marken — tværtimod, der blev Mudder i et Hjørne af hendes Samvittighed, og hun opnaaede kun engang imellem en lille Vaabenhvile.

XII. LYSGLIMT.

NORDØSTEN stod frisk ind fra Skagerak, legte Tagfat med de viltre Smaabølger, der hoppede op og ned, gyngede, vippede og rullede, faldt forover og skinnede hvidt, gjorde et mislykket Forsøg paa at lave Skum. De naaede dog at oversaa Havets dybblaa Farve med hvide Stænk, der kom og forsvandt, skiftede saa hurtigt, at man næsten ansaa dem for blivende. Inde paa Revlerne blev det til Skum, der var ligefrem Kapløb, og det røg som fra et Stod vilde Heste. Mættet og styrket af de friske Saltvandsdampe og fine Skumfnug jog Vinden ind over Klitterne, mens de milde Solstraaler varmede dens Ryg. Den for op ad en Sandbakke, et Stykke til Vejrs og saa ned igen. Den hoppede ovenover Simon, som sad paa Sydsiden af Bakken. Han havde lagt nogle Makrelgarn til Tørring og havde derpaa sat sig lidt for at nyde Hvilen, den milde Foraarssol og — tænke.

Nej, i Grunden tænkte han ikke, det var kun

Tankerne, der foretog deres sædvanlige Morgenspadseretur. De gik fra Grete til Hansine, fra Hansine til Lone og fra Lone til den mørke Afgrund, den de altid standsede foran for lidt efter at begynde forfra. Denne Afgrund føltes saa uhyggelig kold og øde, han gyste tilbage for den, skyede Tankerne, naar de begyndte deres daglige Runde. Han vidste, hvor de bar hen, og han strittede imod for ikke at føres med til deres Endestation. Imellem smuttede han ud ad en Sidedør, ind i Alkoholens Rige. De fulgte nok med, men der kunde lægges Taage mellem ham og dem, der kunde de ligesom holdes paa Afstand.

Vinden spillede Elskovssange med Marehalmen som Strenge, Lærken kvidrede til, og Guldsmeden stemte i med, af og til kom der et Pip fra Strandrylen. Solen varmede, og Følelserne strømmede frem fra Hjertets Dyb.

Simon havde været meget beruset et Par Dage i Forvejen, og han var i sit mest melankolske Humør. Sløvt, tungt lagde han sig ned ved Siden af en Tot Marehalm.

„Du er en ussel Karl, Simon," sagde han til sig selv. „Du kan ikke være det bekendt. — — Skidt, hvad kan det ogsaa hjælpe at staa imod? det hele fører til ingenting, kun den bare Elendighed."

Der lagde sig noget koldt, klamt om ham, som en slimet Fængselsmur.

Solen varmede, Viden sang, og Muren blev lysere, renere.

Saa begyndte Runddansen.

Den lille Grete hoppede omkring, lys, mild og frejdig. — Aa, hvor kunde det skære i Hjertet at se hendes Glæde og tænke paa, hvorledes det kunde have været. Han kunde have siddet med Hansine paa Skødet, mens de glade og lykkelige betragtede deres Barns Leg. —

Men nu, nu blev hun større, spurgte om sin rigtige Mor, som gik der i Fattighuset og græmmede sig. Han havde tit spurgt sig selv, hvor Hansine kunde gøre det, men han havde begyndt at forstaa hende, begyndt at forstaa, at han den Gang havde været blind, ikke kunnet se, at Hansine havde trængt til hans Hjælp og Beviserne paa hans Kærlighed, at han havde været fej, havde taget for meget Hensyn til Moderens Stiklerier. Han begyndte at forstaa, at han selv havde den største Skyld, og han længtes efter at tale med hende, at bede hende om Tilgivelse. Men der var spærret. Han kunde og vilde ikke gøre noget Forsøg, vilde ikke risikere, at hun skulde blive fængslet og hendes Mor miste sin eneste Datter.

Mon hans Mor vilde gøre Alvor af sin Trusel? Han havde vejet for og imod, for og imod. Hun

gjorde det vist, for hun hadede Hansine, gav hende hele Skylden for deres Ulykke, repiterede ofte og gav hver Gang Hadet ny Næring. Han kunde sommetider blive forbitret paa hende, men hun havde jo dog gjort det, fordi hun vilde ham det bedste.

Det var fortvivlet, og hvor skulde det ende?

Han greb i en Tot Marehalm, rykkede den op, smed den langt bort.

En Lærke kvidrede lige over hans Hoved.

Var det kun Menneskene, der var skabt til denne tærende, knugende Sorg? — Var de kun skabt for at pine og plage hinanden?

Han følte Lyst til at pine et levende Væsen — de kunde have godt af at mærke, hvad Fortvivlelse var. Men Lærken deroppe kunde han ikke naa.

Der hvor han havde revet Marehalmen op, kravlede en Skarnbasse. Den var saa blank og sort, den saa saa tæt og fast ud.

Den kunde vist ogsaa tabe Modet, den.

Han tog den i Haanden, smed den et Stykke op i Luften, greb den, lukkede Haanden om den. Den lagde straks Kræfterne i, vilde ud.

Den giver sig nok ikke for saa lidt — sikken en bestemt Herre.

Han lukkede Haanden tættere om den, men

den var uforknyt, satte Ryggen godt imod og spændte til af alle Kræfter.

Han aabnede Haanden, lod den kravle lidt omkring.

Den er nok ikke saa modløs som du, Simon. — — — — Jeg har heller ikke Spor af Udvej, for mig er alle Gange spærret. — Det var de vel ogsaa for den.

Han saa lidt paa den.

„Jeg skal dog prøve, om jeg ikke kan tage Pippet fra dig, saa vi blive lige, vi to.“

Han spillede Boldt med den en Tid, klemte derpaa Haanden saa fast sammen, at der ikke var en Smule Lys derinde.

Den begyndte straks at bore sig ud ved Siden af Tommelfingeren.

„Jeg skal vel gøre dig ked af det.“

Han klemte haardere, men den klemte igen.

„Ja, nu kan du vente lidt, du bliver nok træt og modløs, du ogsaa.“

Men den blev ved, sej og udholdende lagde den Kræfterne i, kildrede ham inden i Haanden med Fødderne, naar den flyttede dem for at faa bedre Tag.

Den bliver nok ved lige saa længe, den kan. Den er ikke saa forknyt som du.

„Lad mig se dig.“

Han aabnede Haanden, den saa meget rolig ud.

Tanker begyndte at gro frem. — Var det ikke Vejen, det lille Dyr viste: aldrig give op, aldrig tabe Modet.

Det skulde du heller ikke gøre, Simon, man ved aldrig, hvad der kan ske. — — Se nu lukkede jeg Haanden op, og den slap ud. — — — Maaske ogsaa engang Haanden lukkes op for dig. — — Maaske der er en Gud oven over dig, som vil prøve, hvor meget du kan taale. Og lukkes saa Haanden op engang, er det da for at fremvise et Vrag, en Drukkenbolt, en modløs Mand, et Menneske langt ringere end dette Dyr. Det gjorde dog, hvad det kunde — og nu evner det at glæde sig over Forløsningen.

Nej, Simon, du maa mande dig op. Du kan maaske dog bidrage til, at Vejen aabnes for dig, og aabnes den, skal du være i Stand til at glæde dig over Lykken, du skal da være en Mand, som fortjener den.

Han begyndte at se lysere paa Fremtiden, han kunde ikke se, hvor Lykken skulde komme fra, hvorledes alt skulde blive godt, men han fik Tro paa en Dag efter denne, han rankede sig, følte ligesom noget gære og vokse i sig. Der skulde sættes haardt mod haardt, ikke bøjes modløst af, saa kom vel Sejren en Dag.

Han rejste sig, rettede sig. Hansine skulde

ikke komme til at græmme sig over hans Opførsel mere, han skulde vise hende og andre, hvad han duede til. Det kunde maaske ogsaa sætte Mod i hende, give hende Lyst til at vente, give hende Haab paa Fremtiden.

Han gik op over Bakkerne, hans Skridt var mere faste, mere elastiske, end de plejede at være.

XIII. HJEM IGEN.

DET var et Stykke inde i November.

Det store Verdensmaskineri arbejdede lydløst, skønt Hastigheden vanskelig kunde maales. En Faldøkse skar smaa Stykker af vor i Forvejen alt for korte Dag.

Den skar oven i Købet fra baade for og bag.

Selv om det var tynde Skiver, mærkedes det dog, at Dagen stadig skrumpede ind, Solen kom sent, og den havde travlt med at forsvinde igen. Natten svulmede op som Bagkroppen paa en Termit. Graadig bredte Mørket sig, lagde sig bredt og tungt over Jorden, trevent veg det til Side for Solens Lys.

Selv den korte Dag var graa. Det var, som Mørket stadig holdt fast med den ene Haand, holdt fast for hurtigere at kunne hive sig tilbage igen.

Mørket var tæt. Maanen gjorde Solen Følgeskab, som var den bange for Mørket, som listede den om og holdt sin Moder, Solen, i Skørterne.

Den lange Novembernat syntes uendelig for dem, der skulde kæmpe sig frem til Dagen — maaske længere for dem, der i Uvirksomhed skulde vaage sig gennem den.

Jordkloden rullede frem ad sin lange Bane, suste rundt, som vilde den slynge alt Paahæng ud i Verdensrummet — men Farten var ikke rasende nok for de lette Vinde. De tog Tilløb, for hvinende frem, som skulde de et Hestehoved foran i Opløbet. De for hen over Vesterhavets tunge Vande.

„Vil i med! — vil i med!"

Vandene løftede Hovedet, fik Rejsefeber, rullede frem, men de var for tunge, kunde ikke følge Trop, halede i hinanden. Vindene puffede til de øverste, de stred for at vinde med, hængte i som Ærtehalm, men Følgeskabet var for stort.

„Slip os, slip os!"

Flere trængte paa, det var som en Kamp for at vinde med. Skyerne drev hen over deres Hoveder, æggede.

Rasende for Vandene frem, snublede og væltede fraadende i den Grav, de selv havde gravet, banende Vejen for de næste.

Jyllands Kyst stod som Hindring, sagde: „Hertil og ikke længere." Det stod i Røg om den, sydende, buldrende, brølende Kamp.

Men den stod fast, stod for Braad og Brænding, stod for Vindens Hekseridt.

Den korte Novemberdag sendte Landet sit sidste Afskedsblik. Der var Sorg i det, Sorg over det korte Samvær, Sorg over at skulde forlade en Scene, hvor et af Livets største Skuespil skulde opføres.

— — — —

Der var Liv langs Kysten, Liv som i en Myretue. Hver Draabe af den svindende Dag skulde benyttes, Nattens Kamp skulde forberedes.

Havde man ikke i mere end en Time set paa Forspillet, set Briggen hugge, rulle, stampe derude, set dens Vinger stækkes, dens Sejl skørne for Stormens Vælde. Dens høje Master svajede som Siv for Vinden.

Bølgerne løftede den op paa deres brede Rygge, gled bort for at sænke den dybt i Dalen, kastede sig over den, skummede hen over Dækket, fejede alt af Vejen, gjorde rent Bord.

Den huggede paa den yderste Revle, skælvede som i Dødsangst, sitrede som et Espeløv. Bragende gik Stormasten over Bord, lagde sig til Rette i Læ og hamrede løs mod de skøre Planker, hamrede i Takt til Vindenes Musik og Bølgernes Dans.

Klitby Redningsbaad holdt paa Stranden. Fraa-

den fra Hestenes Muler blandedes med Havets salte Skum.

Barkede Næver førte Baaden ud mod de rygende, skummende, brølende Vandmasser, vejrbidte Ansigter vendtes mod de rullende, kogende Søer, graa, skarpe Øjne saa under de buskede Bryn frem mod den sydende, buldrende Heksegryde.

Hver Mand var paa Plads, Aarerne hævet, parat til at lægge deres Lod paa Vægtskaalen, der afgjorde Liv og Død.

Paa Suget gik det ud, de forreste slap, vendte om, løb op mod Stranden. Den kommende Bølge hævede Stævnen, de bageste skød paa.

Den skulde ud — ud over Stoksøen.

Det sidste Skub, saa maatte de løbe, løbe for ikke at blive knust af den tunge Baad, som Søen bogstavelig kastede efter dem.

Der laa den med Siden til, langt oppe paa Forstranden.

„Alle Mand fra Borde!“

Baaden rettedes an, førtes ud.

Haanligt smed Havet den tilbage.

Føreren vendte sig mod sin unge Søn.

„Telefoner til Næsby Baad, at den maa gaa ud og søge at ro op, mens vi prøver Raketten.“

Vinden hvinede, peb og skraldede, Raketterne

spruttede og hvæsede, men det hjalp ikke, de vandede langt inden for Briggen.

— — -- —

Næsby Redningsbaad holdt i Læ af Huset. Nogle af Hestene stampede utaalmodigt i det løse Sand, andre ludede med Hovedet i sløv Ro. Mandskabet stod i Klynger, ventede paa Bud fra Opsynsmanden, der havde Vagt ved Telefonen. Simon stod rolig, støt imellem dem, ingen saa paa ham, at der gik høje Bølger i hans Sjæl, Bølger af Stolthed, Forventning og Spænding.

Han havde holdt sit Løfte, Mismodet havde ikke siden faaet Bugt med ham. Sløvheden var veget, og han havde erhvervet sig Førstepladsen mellem sine Kammerater, den han omtrent havde haft, men nær havde sat overstyr. Han var blevet ansat ved Redningsbaaden, og i Dag, da Føreren laa syg, havde Fællerne valgt ham til at føre dem paa deres vovelige Færd.

Han elskede Kampen mod Elementerne, elskede den for dens egen Skyld, elskede den, fordi han følte Trang til at kæmpe, til at rive Skranker ned. Han følte det, som var de alle i Slægt med den Mur, der spærrede for h a n s Andel af Livets Lykke.

Saa kom Opsynsmanden i fuldt Løb.

„Vi skal gaa ud og prøve, om vi kan ro op. De kan ikke komme ud!“

Simon løftede Haanden til Tegn.

„Kør saa!“

Stormen rev og sled i dem, smeldede om Ørerne, ruskede i Marehalmen, der sang Klagesange.

Mørket dækkede de fjernere Genstande.

Kuskene drev paa, prustende og snøftende joges Hestene frem. Mandskabet løb bagefter, ved Siden. Havet laa foran dem. Tre lange Skumstriber, der røg som en Eng, der afkøles.

Simon vendte sig mod Stoffer.

„Vi maa vist helst ro, saa langt vi kan, mellem de to yderste Revler.“

„Ja, lad os det, udenfor kan vi maaske slet ikke presse den frem.“

Kræn Kluk begyndte at mukke.

„Vi kommer aldrig derop. Det bliver brandmørkt, der er ingen Maane. — Men vi skal jo prøve det.“

Her var ingen Stoksø, de kom let ud. Aareslagene faldt taktfaste, Baaden gled rask frem, ud over inderste Revle. Saa blev det igen roligere.

Søerne var meget sværere paa anden Revle. Baaden kunde ikke tage dem, de røg indover. De traf en lige i Kammen, den væltede sig over dem, Baaden laa stille, tung, fuld af Vand.

„Ro væk!“ kommanderede Simon og strøg Vandet fra Øjnene med Bagen af Haanden. Han

havde ikke dukket sig i Tide, han vilde følge Braadsøens Bevægelser og Baadens Stilling, saa længe han kunde.

Aarerne bøjedes, atter gled de frem, Baaden lettede sig, men fyldtes paany.

Saa laa de mellem de yderste Revler, drejede af. Her var forholdsvis smult, Dønningerne rullede med Baaden, saa Aarerne ikke altid fik Tag. Tykke Skumflager fra Braaddet udenfor drev paa Vandet, reves imellem op af Stormen.

Om Styrbord brølede Vandene, hvide Toppe hoppede frem af Mørket, lyste et Øjeblik, forsvandt. Det blev til en vippende, gyngende Blanding af graat og hvidt. Indenfor durede og drønede det. Strandbredden dukkede mere og mere ind i den kommende Novembernat.

Det var som en Drøm at ligge her, mens Bølgerne rasede paa begge Sider.

Niels Kvist, der var noget af en Spøgefugl, og som førte agterste Aare om Bagbord, vendte sig om mod Kræn Kluk, der sad ved Aaren foran.

„Kan Du ikke gaa hjem og bestille Aftensmad til os, Kræjsten, vi kan nok trænge til det om et Par Timer eller tre?“

Han maatte raabe.

„Jo, naar Du vil bære mig i Land.“

„Det var nu ogsaa nederdrægtigt, at Skibet ikke strandede her.“

„Ja, saa kunde vi da have reddet dem," kom det fra Per Husum. „Nu kan vi vel sagtens ikke, Skibet gaar vel i Stykker, inden vi kommer derop."

De roede en god Stund.

Alt var nu dækket af Mørket, undtagen enkelte hvide Glimt, og det graa Skum om dem. Revlerne kom tættere ind paa Livet af dem. Det kneb Simon at holde Baaden klar af de brydende Søer. Nu brød der en lige uden for dem, og saa væltede en anden sig sydende om Bagbord. De blev saa skarpe, at Aareslagene gik Hjap i Hjap, og det bar kun lidt frem.

„Vi maa vist helst prøve det," raabte Kræn Kluk.

„Lad os se lidt endnu," svarede Stoffer.

Simon havde Øjnene foran Stævnen, om Styrbord, de trængte sig frem, borede sig gennem Natten. Hænderne hvilede fast paa Rorpinden, klemte som Skruestikker.

Noget sort taarnede sig op tværs for Stævnen, han smed Roret ned, helt i Borde, Baaden drejede lidt til, og saa kom det — som et Hav, der faldt over dem.

De fik Hovedet op af Bruset, gispede efter Vejret, spjættede, hvilte paa Aarerne.

Simon rettede sig,

„Ro væk! haardt Bagbord!"

Baaden drejede til.

Og saa begyndte Kampen.

Der var ikke Fred et Øjeblik, de sad i Vand til midt paa Livet, tungt løftede Baaden sig, og tungt drev den ned i Bølgedalen. Braaddet gik ustandseligt over den.

Mændene bøjede sig forover, spændte Benene imod og tog Tag, saa det værkede i de vaade Lemmer. Det var lettere at klare Aaren nu, men de maatte af og til hvile en halv Minut oven paa en stor Dravat for at faa lidt Luft i Lungerne.

Simon havde kun Tanke og Øje for Søernes Bryden og Baadens Kurs.

Saadan gik det længe, Senerne slappedes, og man var ikke klar over, om det gik frem eller tilbage.

Det var ikke til at holde ud i Længden — og saa denne Uvished. Man vidste ingenting, andet end at de endnu laa i Brændingen.

„Ro væk!“ brølede Simon.

Per Husum brummede noget, som ingen hørte, og Kræn Kluk bed Tænderne sammen, lagde haardere i. Stoffer satte en Ed paa, at de vilde ud. Kræn Kluk tyssede paa ham.

Nu blev der Forandring. Det brød ikke saa tit, og Søerne blev bredere — de var uden for Revlerne. Det gik mere op og ned, de havde Hovedet oven for Vandet det meste af Tiden, men af og til kom der en Bølge brusende og begravede dem i Vand og Skumhvirvler.

Fyret blev klar af Bakkerne, sendte dem sine Glimt, men gjorde Mørket tættere imellem.

Det var ikke noget oplivende Syn, det skarpe Skær viste. Simon kunde se, at Armene, der førte Aarerne, var trætte, og der var noget selvopgivende over de flestes Ansigter.

De store Bølger saa mere grelle ud, naar Lyset faldt hen over dem.

De kunde bedre tale sammen nu — i Pusterummene mellem de svære Braadsøer.

Niels Kvist ønskede sig et Par af Drengens Bleer, han var saa vaad paa Sædet og blev helt øm. Kræn Kluk var optaget af sine Hænder, han var kommet til at se paa dem, de saa saa røde ud. Ved næste Lysglimt saa han nøjere til, der var Blod paa dem. Men saa blev de begravet for et Øjeblik, det blev vadsket af, kom igen.

„Har vi da ikke saa meget som en Flaske Brændevin med?“ spurgte Stoffer.

Jo, Per Husum havde listet en lille en i sin Lomme — men det var jo lidt til dem alle.

„Ja, saa maa vi have Læberne blødt, mine er helt haarde af Salt og Tobak,“ erklærede Stoffer.

De lindede lidt, mens Flasken gik rundt.

„Skal vi saa igen,“ sagde Simon.

De gjorde et ærligt Forsøg paa at tage Kraftag, men det faldt slapt ud.

Noget efter sagde Per Husum: „Vi splitter

os selv ad og faar ikke noget ud af det. — Skal vi ikke hellere se at komme hjem, mens vi kan røre en Aare?"

„Bare vi vidste, hvordan det stod til med dem paa Skibet," mente Kræn Kluk.

Simon misundte de andre, de kunde da endnu arbejde sig nogenlunde varme, men han syntes, han var kold som Is. Da en Bølge var gaaet over dem, rejste han sig op, og fra Toppen af den næste saa han et Lys inde paa Strandbredden, et godt Stykke borte.

„Jeg kan se et Lys, det maa være inden for Skibet, saa det gaar da fremad."

De andre saa ogsaa Lyset, tog fat, saa godt de kunde. Aarerne slæbte sig gennem Vandet, det føltes, som havde de et Anker paa Slæb.

„Kan Du ikke synge for os Niels?" spurgte Stoffer.

„Havde Du bare haft en Hale, saa kunde vi rykke i den, jeg tænker da, Du kunde synge ligesom Grisen derhjemme."

Simon sloges af det pudsige i Forslaget og sagde: „Du maa godt lægge Din Aare ind og give os et Nummer."

Niels Kvist vilde i hvert Fald gerne slippe Aaren lidt. Han lagde den ind, fik et Tørn om den og rejste sig.

De holdt sig nogenlunde ovenpaa et Stykke Tid.

„Skal det være „Kong Kristian“?“

„Ja,“ stemte de andre i.

Han vendte sig halvt fra Stormen og begyndte med rusten Stemme:

„Kong Kristian stod ved højen Mast
i Røg og . . . .“

En Sø væltede sig over dem og tog Vejret fra ham. Munden var lovlig aaben, saa han fik den fuld af Vand. Da det var spyttet ud, gik han videre. Den næste Sø satte Punktum temmelig tidlig og slugte det sidste Ord af Verset.

De forreste kunde knap høre hans Stemme, men det muntrede alligevel op.

Med en Del umotiverede eller velmotiverede Pavser kom han Sangen igennem.

Saa tog han sin Aare.

Simon kunde mærke, det blev sløjere og sløjere, Baaden vilde knap lystre Roret, naar der kom en svær Sø, kunde han ikke faa Stævnen hurtigt nok paa. Et Par Gange var de ved at faa Siden i. Saa maatte han have Aarerne til Hjælp og kommandere: Frem Bagbord! Han begyndte at blive mere ligeglad, Spændingen fra før var borte. Det knugende Mørke, og denne Uvished! De kunde ikke se, om det gik frem eller tilbage.

— — — —

Flere og flere Mennesker var kommet til

Stede paa Strandbredden. I ravende Mørke gik de der, afventende Slutningen paa dette Drama, der spilledes med Livet som Indsats. Et lille Baal holdtes stadig vedlige, for at de Skibbrudne kunde se, der var Mennesker, rede til at hjælpe, og for at Redningsbaadens Mandskab kunde have noget at rette sig efter.

Frem og tilbage gik Folk, ingen vilde gaa hjem, Stormen blæste dem ind til Marv og Ben, de maatte stadig røre sig for ikke at fryse fordærvet.

Tavse var de fleste.

Oppe mellem Bakkerne gik en enlig Kvindeskikkelse. Det var Hansine.

Da Simon begyndte at drikke, kunde hun ikke lade være at sammenligne sin Skæbne med Moderens, og hun saa straks, at hendes blev den værste. Hun var skilt fra sin lille Pige, sin egen Gretemor, og Skammen, Samvittighedsnaget hvilede paa hendes Skuldre. Hun havde prøvet at gøre op med sin Gud, men det var strandet paa, at hun ikke kunde komme bort fra den Tanke, at hun maaske vilde gøre det een Gang til, hvis hun derved kunde vinde Simon og hans Kærlighed tilbage.

Saa havde Mismodet grebet hende, hun maatte kæmpe en haard Kamp for at holde sig oppe.

Da han senere rankede sig, forstod hun, at det

var den Del af hans Jeg, der tilhørte hende, som nu var i Vækst, og Haabet begyndte at sætte livskraftige Spirer, Haabet om en Fremtid.

Og selv om den aldrig skulde komme for hende, Mordersken, der hvad Dag, det skulde være, kunde sendes i Tugthuset, saa følte hun, at her var lidt at leve paa. Hun tvivlede ikke et Øjeblik om, at den Simon, hendes Hjerte hang ved, ogsaa elskede hende igen, og hun vidste, at han var fast og støt, skulde nok vide med Tiden at sætte sin Vilje igennem, og vilde eller kunde han end ikke tage hende tilbage igen, saa vilde han ikke helt berøve Moderen sit Barn. Hun følte, at den Dag vilde komme, da hun kunde trykke det mod sit Bryst — og det vilde være Glæde for lange Tider.

Naar blot hendes Simon vedblivende kunde faa Magten, at ikke den gamle skulde komme frem igen.

Hun havde hele Sommeren fulgt hans Færd med spændt Forventning, glædet sig hver Gang, hun hørte, det gik fremad.

Men nu, nu laa han derude paa det skummende Hav — eller maaske var Kampen allerede stridt til Ende.

Kunde Gud ikke unde hende, Fattighuspigen, den lille Glæde, at hendes Simon nu voksede frem, og at hun engang imellem maatte

være sammen med sit Barn. Det at være født paa Livets Skyggeside var da ikke nogen Forbrydelse, vidste hun. Simon og hun havde været letsindige den Gang, men de havde da ikke unddraget sig Følgerne, saa det kunde vel bødes af.

Men tog han nu Simon, saa var hvert Lys slukt, hver Stjerne formørket.

I denne Nat skulde Gud prøves, det skulde klares, om han kun var de riges Gud, om han havde noget med Fattighuset at gøre eller ikke.

Stormen sukkede i Marehalmen som de afdødes Aander, og Syner fremsteg for hendes indre Øje. Hun saa dem de blege Strandvadskere rejse sig og glide frem over Bakkerne, huløjede. Hun syntes, hun hørte Raslen som af tørre Ben, der slog mod hinanden, og hun gyste.

Hun saa Simon tumle i Vandet, skylles op over Havstokken. Han havde et fast, bestemt Præg om Munden, det var hendes Simon, der var død. Hun blev kold om Hjertet, vaklede.

Men Synerne skred frem.

Lone meldte hende til Politiet — inden Begravelsen. Hun maatte ikke give ham det sidste Farvel. — Der kom to Mænd med gultresset Kasket og blanke Knapper, førte hende til Arresten, ind i en mørk, fugtig, kold og skummel Celle. Med gule Bogstaver stod der over Døren: Otte Aar.

„Du lever ikke saa længe — — — du lever ikke saa længe — — — du lever ikke saa længe!“

Hun vidste ikke, om det var et Ur, der tikkede det frem, eller det var hendes Hjerteslag.

Der kom en Mand løbende nede fra Havet, op ad Stien.

„Er der noget?“ raabte hun.

„Der er drevet en i Land, han er vist død!“

Og borte var Manden.

Hun skyndte sig ned mod Strandbredden.

Om det var ham.

Folk stod i en tæt Klynge, alle de, der ikke havde Vagt langs Stranden for at se, om der kom flere.

En tilstedeværende Læge tumlede med den livløse. Det var en Matros fra Vraget derude.

Der kom fire Mænd bærende med een til. Han havde et stort Hul i Hovedet. Lægen saa paa ham, følte hans Puls, hørte efter Hjerteslaget og erklærede, at han var død — gav sig saa i Lag med den første igen.

Hansine saa en Del af Fiskerne staa og tale sammen og hørte Føreren for Klitby Redningsbaad sige til en Mand, at han skulde gaa op til Signalstationen og hejse Lanternen for at faa Redningsbaaden til at gaa ind, dersom de endnu var

i Behold. Vraget maatte være slaaet i Stykker, da Havstokken var fuld af Vraggods.

De andre Fiskere skulde gaa ned til Fløjbakken, søge at vise dem ind der og tage imod dem.

De fjernede sig, og hun fulgte efter dem.

— — — —

„Bare vi dog vidste, hvor vi var, og om det gik fremad!“

Det var Kræn Kluk.

„Det gaar vist ikke meget frem. Jeg kan ikke se noget paa Lyset derinde, heller ikke paa dets Stilling til Fyret,“ sagde Simon.

„Jeg kan ikke mere,“ erklærede Per Husum bestemt.

„Saa kan Du gaa hjem til din Kone,“ mente Niels Kvist.

Mon vi ikke er saa langt ude, at vi kunde lægge lidt mere inden af Vinden? Det vilde da gaa bedre.“

Det var Stoffer.

Der var ingen, der sagde noget.

„Skal vi prøve det?“ spurgte Simon.

„Ja, lad os bare,“ svarede Kræn Kluk, „dette her kan ikke gaa ret længe — vi kan ikke blive ved.“

Saa holdt Simon af.

Det lettede paa Aarerne, men Søerne fik mere Magt over Baaden.

Simon vaagnede op af sin sløvede Tilstand, følte, at nu laa hele Ansvaret paa ham, nu blev det værre, end da de næsten laa paa Vinden og Søerne.

En vældig Sø kammede sig op, brølte oppe i Toppen.

„Frem Bagbord!“ — og Roret haardt i Borde.

Han fik ikke Baaden op, og de var begravet, vidste et Øjeblik ikke, hvorledes det stod til.

Saa drev Søen videre, og de saa, at Baaden endnu laa paa ret Køl.

To Aarer var knækket Bagbord.

„Frem Bagbord! — Frem overalt!“

Han lagde Stævnen lige paa, og gav forreste Mand om Styrbord Ordre til at skaffe et Par ny Aarer.

De blev løsnet og langet frem.

„Det gaar ikke,“ sagde Simon, da alt igen var i Orden. „Vi er for trætte, vi kan ikke hurtigt nok faa Baaden paa Søen. — Jeg kan jo ikke se dem, før vi har dem.“

„Hvad skal vi gøre?“ spurgte en.

„Vi kan ingenting udrette i Nat, vi kan ikke komme op til Skibet. — Det eneste er, om vi kan holde den gaaende, til det bliver lyst,“ svarede Kræn Kluk.

„Hvad mon Klokken kan være?“ spurgte Simon. „Er der ingen af Jer, som har en med?“

Jo, Stoffer havde, men den var maaske gaaet i Staa paa Grund af det meget Vand.

„Læg Dine Aarer ind, Stoffer og se, om Du ved Hjælp af Fyrskæret kan opdage, hvor langt vi er fremme paa Natten," sagde Simon.

Stoffer fik fat i Uret, hævede sig lidt for bedre at kunne se. En Sø væltede sig over dem, slog ham ned i Bunden af Baaden. Han tabte Uret.

Han fik en Mundfuld Luft, ragede rundt dernede, fik fat i noget.

Skæret kom som et Lynglimt. Det var nogle sørgelige Rester af et Ur, han holdt i Haanden. Der var ingen Visere.

Det tog den sidste Rest af deres Mod.

Ingen mælte et Ord, før Per Husum noget efter raabte: „Nu kan vi tage hjem, Lanternen er oppe. — Bare vi var godt inde!"

De saa op. Jo, der kunde ikke være Tvivl, det var Signallanternen.

Simon bød de to agterste Mænd at lægge Aarerne ind, klare Slæberen og finde Oliedunken.

Han rejste sig, holdt fast med begge Hænder om Rorpinden, spejdede op mod Vinden.

Der blev meldt klar.

En Sø gik over dem og en til.

Simon fik Pusten igen.

„Skod Bagbord, frem Styrbord! — Lad gaa Slæber!“

Baaden faldt af.

„Begynd saa med Olien!“

Det brød højt oppe for Styrbords Laaring. Baaden kastedes frem, Slæbertovet strammedes, saa Baaden sitrede i alle sine Fuger.

Saa gik det ind, den halve Tid begravet i Vand. De kunde knap føre Aarerne, men Braadsøerne skød godt paa. Olien hjalp ikke meget, da Slæberen drev den vandfyldte Baad igennem hver Sø.

Simon opdagede de to Lanterner næsten lige indenfor, styrede paa dem, men for øvrigt havde Roret ikke meget at sige nu.

De stødte, blev næsten alle siddende, holdt fast ved Toften, turde ikke slippe, tog mod det, der kom.

Simon overvurderede sine Kræfter, sprang af Baaden, men Benene var ikke meget værd, Suget rev dem fra ham, og han styrtede over mod Baaden, tørnede med Hovedet mod Lønningen.

En af de tililende Fiskere fik fat i ham, fik ham til Side, inden den næste Bølge førte Baaden over dem. En anden kom til Hjælp, og det lykkedes dem at faa Simon uden for Havets Rækkevidde.

De fleste blev baaret af Baaden.

Simon laa udstrakt i Læ af en Bakke. Fiskerne stod rundt om ham, han aandede tungt.

Haaret var fuldt af Blod. Det piblede endnu frem. Hansine laa paa Knæ ved Siden af ham, forbandt hans Hoved, søgte et standse Blodet.

Nogle af Fiskerne havde lavet en Baare af Stænger og Tøj. — Her blev han lagt, og saa gik det op over Bakkerne, forsigtigt.

Hansine kom bagefter.

Der var blevet sendt Bud efter Lægen, han indhentede dem.

Kræn Kluk var blevet hjulpet hjem af et Par Mænd. Hans Moder kom op, varmede noget Øl til ham.

Han satte sig ved Enden af Bordet, sank sammen. De to Fiskere vilde have ham i Seng, men han sagde nej, han vilde om og se, hvordan det gik med Simon.

Moderen kom med Øllet, en stor Kop til hver.

„Drik nu, Krøjsten," sagde hun. „Og saa skulde Du gaa i Seng," føjede hun til.

Han tog Koppen, men Haanden vilde ikke lystre, han spildte det halve af Øllet, fik fat med begge Hænder. Saa gik det bedre.

Han fik en Kop til, sad og døsede lidt over den.

Saa rejste han sig.

„Vil I med derom?“

Han vaklede lidt, men kunde dog holde sig paa Benene. De kom til Døren, ligesom de andre kom med Simon. Lone var blevet forberedt paa deres Komme, hun stod i Døren, bleg som et Lig. Hendes Ansigt var fortrukket i Smerte. — Det var anden og sidste Gang, hun skulde gengemgaa dette. Nu kunde Havet ikke tage mere fra hende, der var intet at tage af.

Lægen gik først ind, stille veg hun til Side. Saa kom Baaren og lige efter den Hansine.

Da Lone saa hende, rettede hun sig, de kolde Øjne skød Lyn. Hun satte Benet for.

„Gaa din Vej!“ skreg hun.

Hansine vilde smutte ved Siden af, men Lone greb fat i hende.

„Du kommer ikke ind! Det er din Skyld!“

Det var et hæst, fortvivlet Skrig fra et forpint Hjerte.

Hansine var ikke helt ved sine Sanser, men een Ting holdt hun fast paa: Han skulde plejes, reddes, om det var muligt.

Hun saa paa Lone, Øjnene gnistrede vildt, som en Løvindes, naar man vil røve dens Unger.

„Han tilhører mig, og jeg vil pleje ham!“

„Gaa, gaa! til Tugthuset, der har du hjemme!“

Disse Ord ligesom vækkede Hansine, hun var ved at vige.

Scenen, der var belyst af Lygternes flakkende Skær, virkede uhyggeligt paa de tilstedeværende. Kræn Kluk var kommet helt hen til Døren. Han greb fat om Lones Hænder, trængte hende lidt tilbage og sagde dæmpet: „Du kommer til at lade hende slippe ind. Hun har ogsaa Ret til ham, og her skal gøres alt for at redde ham.“

Redde ham — redde ham, disse Ord standsede Tankerne i Lones Hjerne. I det Øjeblik hun fik Budskabet, slog Mindet om den Stund, da de kom med hendes døde Mand, ned i hendes Sjæl, og det faldt hende aldrig ind, at Simon kunde leve. Hun betragtede ham som død, og hun lagde hele Skylden over paa Hansine. Havde han faaet Katrine, kunde han have holdt sig borte fra det graadige Hav.

Redde ham. — Redde ham! Det var som Tankerne var gaaet baglæns og nu skulde standses, før de kunde gaa frem igen.

Hansine varmede Vand, kom ind med det. Simon laa paa Bordet. Lægen havde faaet ham af nogle af de vaade Klæder, havde undersøgt ham, nu tog han fat paa Forbindingen, som Hansine havde lagt om. Hun hjalp ham, blødte det, holdt Fadet, mens han vadskede Saaret rent. Han skottede hen til hende, det var ikke hver Dag, han i slige Tilfælde havde en Hjælper med saa sikker en Haand. Og det var hende, der havde kæm-

pet sig ind. Hvad mon her var foregaaet. Ja, den Kærlighed, den Kærlighed! Den kunde i hvert Fald fremkalde kvindelige Helte.

Kræn Kluk var kommet ind, havde sat sig paa en Bænk, saa til, gjorde engang imellem Mine til at ville hjælpe, men han havde nok at gøre med sig selv.

Lone kom ogsaa ind, vendte sig mod Lægen.

„Kan han leve? Er der Haab?"

„Ja, vi maa haabe det bedste, han er jo en kraftig Mand."

Han stod og lagde en ny Forbinding om.

„Lad os saa faa ham lagt i Seng. — Kald paa en af Mændene derude," sagde han til Hansine.

„Jeg kan godt selv."

Hun tog fat, og de to bar ham ind i Sovekammeret, lagde ham paa Sengen, hvor hun dækkede ham til, puslede om ham, som var han et lille Barn.

Kræn Kluk og Lone fulgte med.

Lægen vendte sig mod Hansine.

„De bliver her?"

„Ja, hun gør," svarede Kræn Kluk.

Lægen gav Hansine Besked.

„Han faar Feber, bliver maaske vild, men han maa holdes i Ro. De maa have en kraftig Mand

i Nærheden, som kan hjælpe dem, dersom det bliver nødvendigt.

„Jeg bliver her," kom det fra Kræn Kluk.

Lægen saa hen paa ham.

„Var De ikke ude med Redningsbaaden? — Gaa De saa hjem og kom i Seng — ellers kan De nemt komme til at ligge ved Siden af ham der."

Hansine gik ud, en Del af Fiskerne stod der endnu, hun fik en af de kraftigste til at blive. De andre spurgte til Simon og gik saa hjem.

Da hun kom ind, stod Lægen og forhandlede med Kræn Kluk for at faa ham til at gaa.

Han gav efter, men vendte sig først mod Lone.

„Du kan prøve at gøre hende noget — — før — før vi har Simon rask."

Saa gik de. Hansine sank om i en Stol, holdt Hænderne for Øjnene.

Noget efter tog hun dem bort. Hun havde slet ikke set Stuen endnu.

Der laa Grete i den ene Seng. Det var knapt hun kunde kende hende. Hvor hun saa frisk og rødmusset ud. Det trak i Hansine, trak henimod det lille Væsen. — Bare stryge hendes bløde Kind!

Hjertet hamrede i hendes Bryst.

Nej, det var Lone, der herskede, hun maatte ikke tirre hende. Hun saa hendes Ansigt fra før.

— Og det var Simon, det gjaldt, han skulde reddes.

Han rørte sig, det blege Ansigt havde begyndt at faa Farve. Hun lagde sin Haand paa hans Pande, den var hed. Hun hentede et Fad koldt Vand, dyppede en Klud og lagde over hans Pande og ene Tinding. Det var venstre Side af Baghovedet, han havde slaaet.

Hun satte sig igen, holdt ham i Haanden. Lone havde ogsaa sat sig.

Tavse sad de, hver optaget af sine egne Tanker.

— — — —

Den blege Dag nærmede sig, nøgtern og kold. Tilskuerne til Nattens Drama begyndte at røre sig. Man maatte gnide Øjnene to Gange, for at blive klar over, om det, man havde set, var Drøm eller Virkelighed.

Nogle slentrede ned til Havet. Vagten havde fundet fire Lig, af Briggen var der ikke meget tilbage — en Del Vraggods laa i Havstokken, og nogle Planker pippede op mellem Bølgerne derude paa de skummende Revler.

Der herskede Slaphed overalt. Selve Dagen syntes mere træg end den plejede, det vilde ikke rigtig blive lyst.

Grete vaagnede, græd, da hun saa den fremmede Kvinde. Lone tog hende, bar hende ud af

Stuen. Taarerne rullede ned paa Hansines Kinder, da de forsvandt.

Op paa Dagen tiltog Feberen, hun maatte holde paa ham, tysse paa ham, svale hans brændende Pande.

Lone gik til og fra, stille, bleg og reserveret.

Simon begyndte at fantasere.

„Det skal gaa, vi giver os ikke. — Hvor kunde du komme i Tanker om det, Mor. — — Hvor er Hansine? Er hun borte? og hun skulde med. — Jeg kan ikke ene, der skal en til at ro. Hvor er Hansine? Vi skal af Sted, ellers bliver det for sent. — — — Nej, det kan ikke hjælpe noget, Mor vil ikke. — Hun kan ikke lide det. — Du skal ikke saadan gøre Nar af det, Mor. — — — Det skal gaa! De andre kan ikke komme ud, vi skal vise dem, at vi kan. — — Ro, ro, frem Bagbord! — I skal tage fat!“

Saa laa han lidt, stønnede sagte.

„Hvad er det? hvad er det, der kommer? — Er det Hansines Far? og han er død! — — Vil Du smide ham ud? — Du maa ikke, Mor, det er Hansines Far! — Er der et Skib? — Jo, nu driver det ind. — Det er sort, sort. Jeg kan ikke se.“

Hun tyssede paa ham, nynnede for ham. Lone kom hen til Sengen.

„At Du kunde gøre det, Mor! Hun holdt saa

meget af mig. — — Men nu skal Du ikke faa Lov til at røre hende, hun er min!"

Saa laa han og mumlede, de kunde ikke forstaa, hvad han sagde. Hansine sang højere for ham, og det beroligede ham.

Pigen stak Hovedet ind og sagde, at Maden var færdig. De sansede det knap, blev, hvor de var.

Lidt efter kom Lægen, saa til Forbindingen, spurgte om, hvorledes den syge havde haft det. Hansine gav ham klar Besked. De to Kvinders Øjne veg ikke fra Lægens Ansigt, men de turde ikke spørge, var bange for Svaret, og han sagde ingenting.

Han vendte sig om mod Hansine.

„Nu skal De lægge Dem i Eftermiddag, da bliver der nok Ro, husk paa: til Natten bliver der Brug for Dem."

Han saa bestemt paa hende, hans Øjne forlangte et Løfte.

„Gør det nu."

Hun maatte sige ja.

Kræn Kluk kom ikke den Dag. Han laa hjemme i Sengen, kunde knap røre et Lem. Moderen forbandt hans mishandlede Hænder, gned hans stive Arme.

Fiskeren gik, lovede at komme igen til Natten.

Det dæmpede Dagslys blev mere graat. Hansine lagde sig paa Sengen i sit Tøj.

Hun var træt af at tænke, gled over i en Døs og derefter i en urolig Søvn. Den trætte Hjerne fandt dog ingen Hvile.

Simon var et Barn, hun maatte passe paa ham. Der kom en Skikkelse med lange Klør. Den lignede Lone, greb efter Simon. Hansine kastede sig imellem, men Skikkelsen huggede Kløerne i hende, saa hun skreg af Smerte.

Saa voksede Simon, blev stor, Trækkene blev faste, bestemte. Han vristede hende ud af de skarpe Kløer, lagde sin Arm beskyttende om hende, og hun hvilede sit Hoved mod hans Bryst. Det var saa tungt.

Hun havde vist sovet længe, kom op i en Fart. Lyset var tændt, Lone sad hos den syge, sad stille og saa paa ham, han var begyndt at blive urolig igen. Klokken var snart otte.

Det trak i hende, da hun saa Lone paa hendes Plads ved Sygelejet. Hun spurgte, om han havde faaet Pulveret. Nej, han havde ikke. Lone fortalte ikke, at hun havde prøvet paa at give ham det, men kunde ikke faa ham til at tage det.

Hansine tog en Ske med Vand, rørte Pulveret ud og kom hen til Sengen. Lone maatte flytte sig lidt, maaske tog Hansine ogsaa rigelig Plads.

Hun strøg hans Kind, snakkede for ham som for et Barn. Han blev mere rolig, og hun fik ham til at tage det.

Hun blev staaende ved Sengen, vilde ikke vige. Hun havde savnet ham saa længe, nu var hun hans i disse Dage. — Maaske var det snart forbi, og saa vilde hun lukke hans Øjne.

Lone blev siddende. Hansine vendte sig mod hende.

„Du skulde hvile lidt nu."

„Jeg hviler godt nok her."

Hansine satte sig paa Sengestokken, Simon blev atter urolig, hun tog hans Haand, klappede den, nynnede igen for ham, og saa gled Tankerne deres egne Veje. Hvorfor sad de to her saa skinsyge, vilde hver have ham helt. — Nu kunde hun holde sig, men snart maatte hun vige. Den anden havde Kløerne godt i hende, havde hende helt i sin Magt.

Maaske kunde Simon blive rask og stor, stor som i Drømme, men nej, han kunde ikke rive hende ud af Moderens Kløer, denne havde Lovene paa sin Side, kunde hævne sig, naar hun vilde.

Hun var jo ogsaa Fattighusbarnet, født paa Livets Skyggeside. — Men naar blot han kunde blive rask, blive hendes Simon.

Det blev en lang Prøve for Gud, mon han virkelig betænkte sig. — — Bare Simon kunde komme sig, og hun kunde faa Lov til at pleje ham nogle Dage, naar han var kommet til Be-

vidsthed. Aa, hvor det var længe siden, hun havde talt med ham. — De maatte gerne sætte hende i Tugthuset bagefter. Naar det var ovre, skulde hun trodse Lone. Aa nej, hun fik da holde sig borte, Grete maatte aldrig kende hende, aldrig faa at vide, hvor hendes Mor havde været. Hendes Sti skulde være ren, hun hørte ikke Fattighuset til, kunde nok faa Lykken med sig.

Saa begyndte Simon igen at fantasere.

„Hvorfor gaar Du, Hansine?“ — Jeg holder jo saa meget af Dig. — — Lad os faa Fokken rebet — een er nok, den skal presses, vi skal nok komme først. Se Du at faa fat paa Øsen, Kræjsten. — Aa, der slap den, det var en skammelig stor en. — — — Nej, Du kan tro, Per Husum, jeg drikker mig ikke fuld mere, nej, jeg er Gretes Far. — — — Kom her Grete, saa skal vi ride Ranke, hen til Møllerens Hus. — — — Du kunde godt tilgive hende, Mor. Det var jo kun, fordi hun holdt saa meget af mig. — — Nej, Du kan tro nej, det bliver der ikke noget af. — — — Hvad er det, der kommer? — Ro Styrbord, frem! Skod Bagbord! Nu gaar det, vi tager dem! — — Er det Skibet? Det er blevet saa lille. — Nej, det er jo din ene Træsko, Du skal snart have Ringe under.“

Det blev til halve Sætninger, han begyndte at kaste sig frem og tilbage.

Han vilde rejse sig, skreg op, saa det lød helt uhyggeligt.

Hansine kælede for ham, sang og skiftede de kolde Omslag, men hun kunde ikke holde ham i Ro. Henimod elleve maatte Lone kalde paa Fiskeren, der kom løbende i sine Underbukser. Hansine baksede med Simon, han vilde op.

Saa fik de begge fat, maatte opbyde alle deres Kræfter for at tvinge ham tilbage. Fraaden stod i hans Mundvige, han vilde op igen. De maatte holde ham nede med Magt.

Lone kunde ikke taale at se paa det, vendte sig bort.

Der gik en Timestid. Hansines Arme og Fingre værkede, men de holdt ham i Sengen, nogenlunde i Ro. Hansine havde Øje med Forbindingen. Den blev heldigvis siddende.

Saa faldt han til Ro, stønnede, Brystet arbejdede tungt, og han klagede sig af og til.

— — — —

Næste Dag kom Lægen igen. Kræn Kluk var kommet paa Benene og var straks deromme.

„Hvad mener De?“ spurgte han Lægen.

„Kan vi komme over een Nat til, er det værste forbi. Er han levende i Morgen, kommer han nok til Bevidsthed igen.“

Han vendte sig mod de to Kvinder.

„Og saa ingen Sindsbevægelser — af sørgelig

Art, ikke Spor af Sindsoprør. — — Det gælder hans Forstand."

Lone havde sovet sidst paa Natten, Hansine blundet et Par Timer om Formiddagen.

Nu satte Kræn Kluk sig hos dem.

„Ved I, hvem det var, der blev reddet fra Skibet derude?"

„Blev der een reddet? — Var det ham, Lægen tumlede med?"

Hansine havde haft nok i sine egne Tanker.

„Ja, det var ham, og det var — — gamle Anes Søren, ja, saasandelig var det saa."

„Virkelig!" udbrød Hansine i saa stærk Bevægelse, at de andre lagde Mærke dertil.

Den Tanke slog straks ned i hende, at han var Fattighusbarn og var den eneste, der blev reddet.

„Saa er gamle Ane rigtignok glad. — Som hun har længtes efter ham!"

„Hvorfor havde han aldrig skrevet?" spurgte Lone.

„Ja, i Førstningen havde han nok turet ordentlig omkring, men i den senere Tid er han blevet skikkelig — — og nu vilde han hjem og besøge hende. — — Han kom til at skyde Genvej, ja saasandelig gjorde han saa."

Pigen kom ind i det samme.

„Det var sært, Du ikke fortalte mig, at Sø-

ren var kommet hjem. Du hørte det vel, da Du i Formiddags var hjemme hos min Mor."

Pigen saa lidt paa hende, som vilde hun spørge, om hun var gal.

„Jeg sagde det jo ogsaa."

Da Kræn Kluk gik, vilde han tale ene med Lone, hun fulgte med ham ud i Gangen. Her vendte han sig imod hende.

„Ja, jeg vilde blot sige Dig, at nu synes jeg, Du har lavet Ulykker nok. Du har altid gaaet mellem de unge, det er Din Skyld det hele. Hansine er saa god en Kone, som Simon kan ønske sig. Du skulde bare have ladet dem passe sig selv og været glad over, at de var gode mod Dig, ja, saasandelig skulde Du saa. Men bliver Du ved, ødelægger Du Livet for jer alle tre."

Lone vilde svare igen, men Kræn Kluk vilde ikke optage nogen Forhandling.

„Tænk nu alvorligt over det," sagde han, og saa var han ude af Døren.

Det rørte ved Lones Samvittighed, den Kræn Kluk i sin Tid havde vækket.

Arrigt saa hun efter ham. Han havde ikke behov at blande sig i hendes Sager, han kunde passe sig selv, kunde han. Uvilkaarligt søgte hun Fred ved at skælde ud over Kræn Kluk, men det hjalp ikke.

Brechen var blevet større og større, og nu fik hun Grundskuddet: Dersom han mister Forstanden, og det er din Skyld!

Det var en stor Draabe, og saa meget lettere kunde den faa Karret til at løbe over.

Billede paa Billede jog frem.

En vanvittig Søn, og hun følte det, saa det med Sjælens Øje, hun kunde ikke helt rense sig for Skylden.

Hun vaklede ind til sig selv, satte sig.

Aldrig havde hun følt sig saa rodløs, det var som alt inde i hende var et eneste stort Kaos.

Og der syntes ikke at ville komme Orden igen.

Hansine havde faaet nye Udgangspunkter for sine Tanker.

Det gælder hans Forstand — det gælder hans Forstand. Det var som et Perpendikkel, der svang frem og tilbage inden i hende. De andre Tanker maatte trænges noget i Baggrunden, for at der kunde blive Plads til denne.

I Nat, i denne Nat, om nogle faa Timer skulde det afgøres.

Lidt efter fæstede Tankerne sig ved Søren, der var blevet frelst, ved Fattighusdrengen, der ene var kommet levende gennem Brændingen. Hendes Syn paa Gud fik et Grundstød, begyndte at vakle. Var det maaske ikke ham, men dem, hende, Fejlen laa hos.

Hun tumlede med denne Tanke, mens Tiden gled. Hun kunde ikke lade være med at høre efter Urets Dikken, der ligesom hamrede ind i hendes Bevidsthed: Nu nærmer vi os Tiden, nu nærmer vi os Tiden. Hun følte Guds skarpe Øje hvile paa sig.

Ja, det med Arsenikken var jo galt, meget galt.

Uret dikkede.

Og hun havde ikke rigtig kunde fortryde det, bede om Tilgivelse derfor.

Feberen tog til hos den syge.

Saa var der det med Grete.

Simon begyndte at kaste sig uroligt i Sengen.

Og saa havde hun altid tænkt paa sig selv, aldrig paa Lone, og hun var dog hans Mor.

Feberen blev værre og værre.

Hun havde tit været studs over for Lone.

Efterhaanden som det blev værre med den syge, som de nærmede sig det kritiske Punkt, tog hun det ene aandelige Klædebaand af efter det andet, indtil hun stod for Gud i al sin Nøgenhed.

Da fødtes Bønnen i hendes Sjæl.

Hun faldt paa Knæ foran Sengen, klyngede sig til Gud med Raab om Tilgivelse og Hjælp.

Lone var kommet ind, uden at Hansine havde lagt Mærke dertil, som en Søvngængerske stod

hun og saa paa denne, men saa klaredes det for hende, det var Simons Forstand, det gjaldt.

Det dæmrede inden i hende, hun saa et Lysskær, en Mulighed om Hjælp fraoven.

Hun kastede sig ned ved Hansines Side, forenede sit Raab med hendes.

Længe laa de to Kvinder hensunkne i Bøn.

Saa lænede Hansine sit Hoved mod Lone, og denne trykkede hende ind til sig.

Der blev ikke talt et Ord imellem dem.

Simon havde under dette ligget nogenlunde rolig, men nu begyndte han igen at fantasere, vilde rejse sig op. De to Kvinder fandt nu god Plads ved Sengen, de hjalp hinanden, saa godt de kunde, med at pusle om den syge.

Hansine følte en stille Lykke.

Men saa kom Kampen igen, Feberen tiltog stærkt, Simon fantaserede, stønnede, vilde rejse sig op.

Nej, nu maatte han ikke dø!

Hun vaklede mellem Tillid til Gud og Angst for Timen, der kom.

De kunde næsten ikke holde ham mere. Mon Kræn Kluk ikke snart var der, han havde lovet at komme den værste Tid af Natten.

Jo, nu kom han, var kommet noget før, dersom han ikke havde haft en Følelse af, at han maaske ogsaa kunde være tilovers.

Hansine var helt rød i Hovedet af Anstrengelse, da han kom.

„Naa, Simon, lig nu rolig, saa hjælper det vel snart.“ Fast tog han paa ham, og det var, som den syge instinktsmæssigt forstod, at en kraftig Mand havde taget Tømmerne.

Men lidt efter blev det rent galt.

„Nu kommer det! — Det vælter over os, hele Huset falder. — — Mit Hoved, mit Hoved! — — Aa, Hansine, skub til den Planke, den maser mig! — — — Hvor blev Du af? — — Det skal, det skal væk!“

Fraaden stod ham om Munden.

„Gaa! gaa! siger jeg. — Du har myrdet hende! Slip mig!“

Han sank lidt sammen.

„Tror Du, vi kan ro den, Krøjsten? vi maa jo hænge i — vi giver os ikke for saa lidt.“

Saa fløj han op igen, Øjnene stirrede vildt. De tvang ham ned. Lone jamrede sig og vred sine Hænder. Han slyngede uforstaaelige Ord imod dem.

Derpaa faldt han sammen, lukkede Øjnene, Brystet arbejdede haardt.

I yderste Spænding iagttog de ham.

Aandedrættet blev roligere, uden dog at blive svagt.

„Jeg tror, han staar det over, ja saasandelig tror jeg saa," sagde Kræn Kluk.

Aandedrættet tog ikke mere af. Hansine følte paa Pulsen.

„Den slaar haardt."

Kræn Kluk vendte sig mod de andre to.

„Nu tror jeg ingen Fare der er."

„Aa, Gud ske Lov!" udbrød Lone.

„Ja, ham kan vi takke for det," sagde Krøjsten stille.

De blev staaende endnu en Tid og saa paa Simon. Det saa ud til, at han sov.

Saa satte de sig tavse, hver optaget af sine egne Tanker, eller rettere den samme. Det hele kørte rundt om dette ene: hans Forstand.

Kræn Kluk rejste sig for at gaa, vilde ikke være i Vejen.

„Send Pigen efter mig, hvis der sker noget."

De nikkede til ham.

Saa sad de hver paa sin Stol, mens Timerne svandt, forhandlede engang om, hvem der skulde gaa til Ro, men ingen af dem gik.

Lone begyndte at nikke.

„Gaa nu, Bedstemor," sagde Hansine, rejste sig og strøg hende kærtegnende over Haanden: „Jeg er den yngste, skal nok passe paa. — Du kan jo lægge Dig paa Sengen her i Tøjet, om Du vil."

Lone lagde sig, faldt lidt efter i en urolig Søvn.

Hansine repiterede, gjorde ligesom endnu engang op med Gud, søgte at komme til Klarhed over, om hun nu turde stole paa ham med Hensyn til Simons Forstand. Hun syntes det næsten, men der laa dog en ikke ringe Tvivl og lurede bagved.

Aa, hvor Tiden dog gik langsomt.

Og naar det blev Dag, kunde hun trykke lille Grete til sit Bryst, nej, Gud vilde ikke slaa dem saa haardt nu.

Da Ruderne blegedes, vaagnede Lone med et Skrig, hun havde haft en fæl Drøm.

„Der er ingen Forandring?"

„Nej."

„Læg Du Dig nu."

„Jeg kan ikke sove. — Maa jeg gaa ind til Grete?"

„Ja, gør Du det."

„Kald paa mig, dersom han vaagner."

Med bankende Hjerte som en ung Brud nærmede hun sig sit eget Barn.

Grete laa og sov, laa med Haanden under den ene Kind, ligesom Simon altid plejede.

Hansine bøjede sig over hende, aandede et Kys paa hendes Mund, lagde sin Kind mod hendes. Barnet tog hende om Halsen. Hansine skød sig ind under Dynen, trykkede Barnet imod sig.

Hun rummede ikke andet end sin store Fryd, kunde ikke slippe, laa til hun faldt i Søvn.

Barnets Pludren vækkede hende. De blev snart gode Venner.

Saa stod de op. Hansine klædte hende paa.

„Nu skal Grete med ind til Far."

„Far syg."

„Ja, Far er syg, men bliver nok rask."

Det var en ny og stor Nydelse for hvert Stykke Tøj, hun gav den lille paa.

Hun tog hende paa Armen og bar hende ind i Sovekammeret. Der vilde Grete hen til Bedste.

Henimod Middag slog den syge Øjnene op. Alle tre sad ved Sengen, saa Spørgsmaalet i hans Blik og smilede imod ham.

Han forstod, hvad der var sket, og Øjnene lyste mod hinanden.

SILKEBORG NY BOGTRYKKERI — JOHANSEN & JØRGENSEN